

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-10-29

Samhällsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadsnämnden

Strukturplan för Geneta

Dnr: SBN-2016-02036

Sammanfattning av ärendet

I kommunens översiktsplan 2013-2030 anges Geneta som en av de tyngdpunkterna i Södertälje. Enligt översiktsplanen ska tyngdpunkter i staden utvecklas tillsammans med stråk mellan tyngdpunkterna. Genom att koncentrera bostäder och verksamheter kring tyngdpunkter kan dessa utvecklas till levande stadsmiljöer. Strukturplanområdet Geneta ligger väst från Södertälje centrum. Norra delen av Geneta präglas av en medelhög öppen bebyggelse så där finns en stor förtätningspotential enligt översiktsplanen.

Strukturplanen visar områdets sammanhang av gator, grönska, stadsrum, bebyggelse samt kopplingar till omgivningen som tillsammans har analyserats för att beskriva stadsdelens potential att utvecklas.

Strukturplan för Geneta är en grund för stadsutvecklingsprojekt med förtätning med attraktiva bostäder, verksamhetslokaler, handel och parker som visar och beskriver den övergripande strukturen för området inför kommande detaljplaneläggning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2018-10-29 (denna handling)

Strukturplan för Geneta- Förslag 20181102

Förstudie Geneta – Medborgardialog (Bilaga)

Strukturplan för Geneta – Förutsättningar och analys 20181102 (Bilaga)

Ärendet

Strukturplanen är ett planeringsdokument som på stadsdelsnivå redovisar den övergripande fysiska strukturen för en stadsdel år 2036. Strukturplanen är inte juridisk bindande utan ska fungera som en grund för framtida stadsutvecklingsprojekt.

Vid framtagandet av strukturplanen har en medborgardialog genomförts. Kommunen har arbetat fram strukturplanens slutgiltiga innehåll och utformning. Resultatet är en sammanvägning av kommunens analys av området samt medborgarnas synpunkter och visioner för deras stadsdel.

Strukturplanen kommer användas internt som vägledning och inspiration för kommande planarbeten och utredningar på en mer detaljerad nivå. Strukturplanen kommer även fungera som ett underlag för medborgare, exploatörer och andra aktörer för att förstå kommunens tankar om kommande utveckling.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Strukturplanen bidrar inte till några ekonomiska konsekvenser.

Kontorets/förvaltningens förslag till nämnden:

Att godkänna strukturplan för Geneta (förslagsdel) som ett vägledande planeringsunderlag i Södertälje kommuns fortsatta planarbete.

Andreas Klingström

Planchef

Homan Gohari

Samhällsbyggnadsdirektör

Handläggare: Zsolt Juhász

Planarkitekt

Planenheten

Telefon (direkt): 08-523 071 14

E-post: zsolt.juhasz@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

SBK - Plan

STRUKTURPLAN

DNR: 123-456-789 • UPPRÄTTAD: 2017-01-17

Strukturplan för Geneta

MEDVERKANDE

Zsolt Juhász, Planarkitekt
Olga Hanelis, Planarkitekt

PROJEKTGRUPP

Paula Rönnbäck, Planarkitekt (SBK)
Sofi Cyréus, Samhällsbyggnadsstrateg (SBK)
Johan Filipsson, Projektledare (SBK)
Katarina Vasiljevic, Planarkitekt (SBK)
Olga Hanelis, Planarkitekt (SBK)
Zsolt Juhász, Planarkitekt (SBK)
Alvin Mielli, Planarkitekt (SBK)
Josefina Söderberg, Planarkitekt (SBK)
Simon Tirkel, Planarkitekt (SBK)
Ilga Lanestedt, Planarkitekt (EttElva Arkitekter)

STYRGRUPP

Sofi Cyréus, Samhällsbyggnadsstrateg, (SBK)
Kajsa DeVall, Bygglovchef (SBK)
Sune Eiksson, Tf. Projekt- och exploateringchef (SBK)
Daniel Edvardsson, Enhetschef Lantmäterimyndigheten (SBK)
Homan Gohari, Samhällsbyggnadsdirektör (SBK)
Mats Johannesson, Samhällsbyggnadsstrateg (SBK)
Andreas Klingström, Planchef (SBK)
Annika Linde, Enhetschef upplåtelse- och tillstånd (SBK)

REFERENSGRUPP

Per Bråmås, Gatuingenjör (Gatu-och parkplanering)
Anders Eklind, Utredningsingenjör (Gatu-och parkplanering)
Lille-Vie Eklind, Lokalstrateg (Utbildningskontoret)
Tarina Levin, Landskapsarkitekt (SBK)
Emma Tibblin, Stadsantikvarie (Kultur- och Fritidskontoret)
Magnus Lundin, Utredare (Administration och utredning)
Tim Lux, Samordnare (Stadsmiljö)
Elin Persson, Exploateringsingenjör, SBK
Karl-Axel Reimer, Gruppchef miljö och hälsa, Miljökontoret
Maarit Ströberg, Kommunikatonsamordnare, SBK
Tomas Ternström, Avfallssamordnare, SBK

Dessutom representanter från Telge-Nät, Telge-Bostäder, Telge-Fastigheter och medborgare från Geneta.

MEDBORGARDIALOG

Medborgardialogen har genomförts tillsammans med Urban Utveckling.

LAYOUT OCH ILLUSTRATIONER

Kartmaterial och illustrationer: Zsolt Juhász
Layout: Södertälje Kommun
Foton: Zsolt Juhász, Olga Hanelis, Helena Kurt, Södertälje Kommuns fotobank.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VAD ÄR EN STRUKTURPLAN?	4
STRUKTURPLAN FÖR GENETA	7
Vision, sammanfattningskarta	7
Huvuddrag	8
Huvudelement	9
Bebyggelsestruktur	10
Grönstruktur	13
Gatu- och stadsrumsstruktur	16
Trafikstruktur	19
FORTSATT ARBETE	21

VAD ÄR EN STRUKTURPLAN?

En strukturplan redovisar på ett övergripande sätt den tänkta fysiska strukturen för en stadsdel år 2036. Dokumentet ska användas som ett vägledande underlag och stöd vid fortsatt framtida planläggning av stadsdelarna. Strukturplanen visar områdets sammanhang av gator, grönska, stadsrum, bebyggelse samt dess koppling till omgivningen. Detta presenteras genom beskrivande text, kartor, diagram, sektioner, illustrationer och inspirerande referensbilder. En strukturplan kan ses som ett visionärt dokument som ska framhäva en stadsdels potential att utvecklas.

Till skillnad från en detaljplan redovisar inte strukturplanen den exakta lokaliseringen för markanvändning och byggande. På så sätt kan strukturplanen sägas ligga på en nivå mellan översiktsplan och detaljplan. Tanken är att strukturplanerna tillsammans ska täcka hela Södertälje tätort. Indelningarna redovisas intill på karta nummer ett.

Målgruppen för detta dokument är politiker, tjänstemän och medborgare i Södertälje kommun, områdets markägare samt berörda myndigheter.

Arbetet med strukturplanerna har utgått ifrån de strategier och riktlinjer som fastslagits i kommunens översiktsplan Framtid Södertälje – Översiktsplan 2013- 2030, varav de viktigaste är hållbar utveckling, social sammanhållning, förstärkta kvaliteter i staden, utvecklade tyngdpunkter, varierade och flexibla miljöer, ett attraktivt och varierat bostadsutbud, ett starkt näringsliv och utbildning, stärkt dialog, samt förbättrad tillgänglighet och hållbar trafik. Andra kommunala planeringsunderlag så som *Grönplan för Södertälje tätort (2013)*, *Utbyggnadsstrategin (2018)*, *Cykelplan (2013)* och *Inventering av kulturmiljöer i Södertälje kommun* har varit vägledande.

Medborgardialog

Vid framtagandet av denna strukturplan har en medborgardialog genomförts med invånare från stadsdelarna. Resultatet är en sammanvägning av kommunens analys av området samt medborgarnas synpunkter och visioner för deras stadsdel.

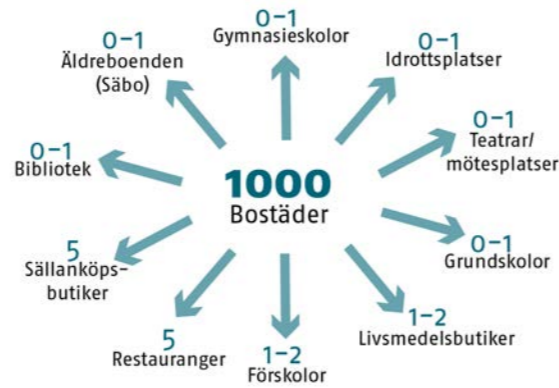
Södertälje kommuns bostadsmål 2036

Södertälje kommun har sedan 2016 haft ett mål om att upp-nå 20 000 bostäder på 20 år. Med så många nya bostäder ökar också behovet av andra komponenter i en stad, så som parker,

verksamheter och samhällsservice. Strukturplanerna hjälper till att identifiera plats för dessa ytor och se stadsdelar i ett större sammanhang.

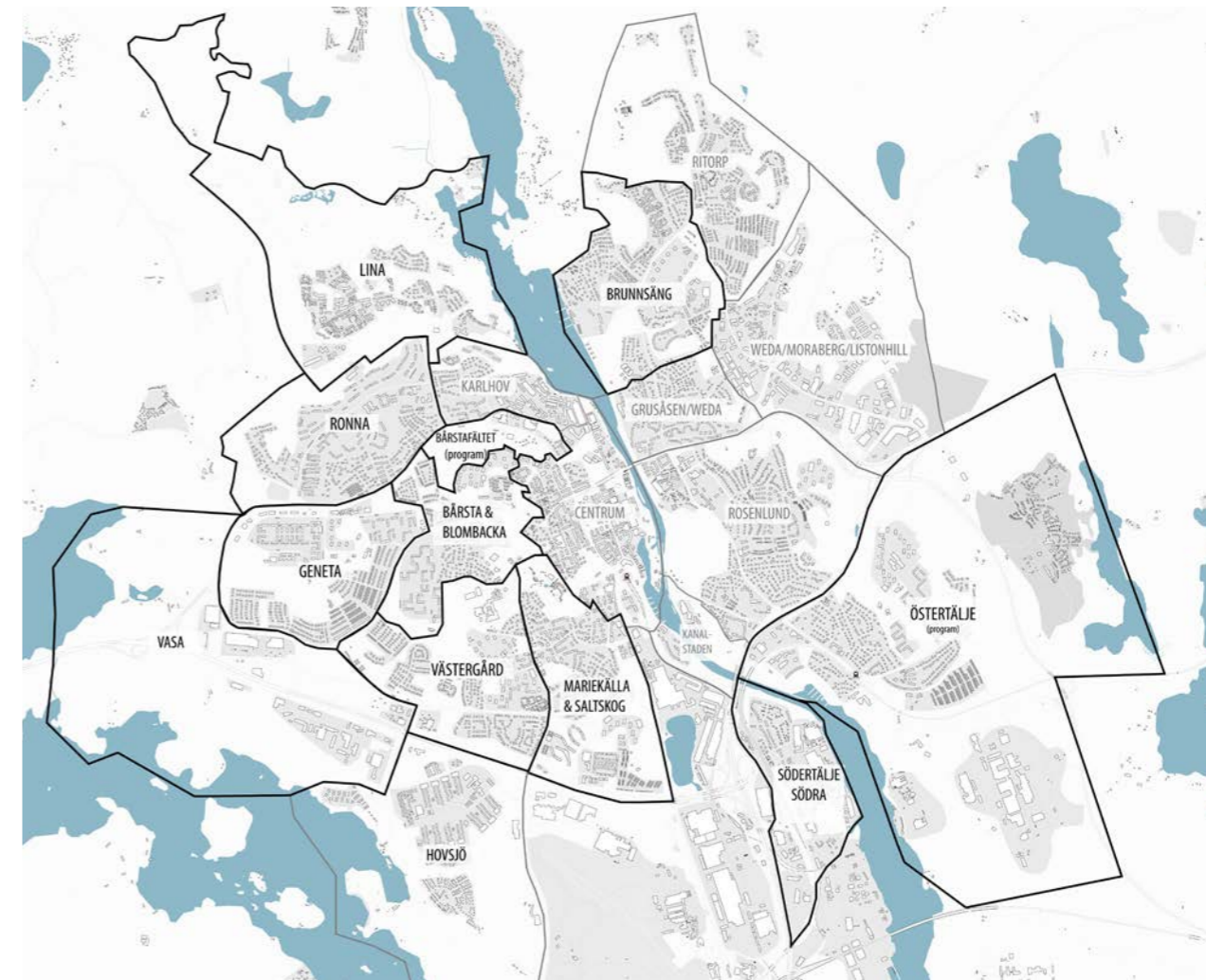
Kommunens bostadsmål 2036 kommer generera behovet av fler verksamheter och kommunal service.

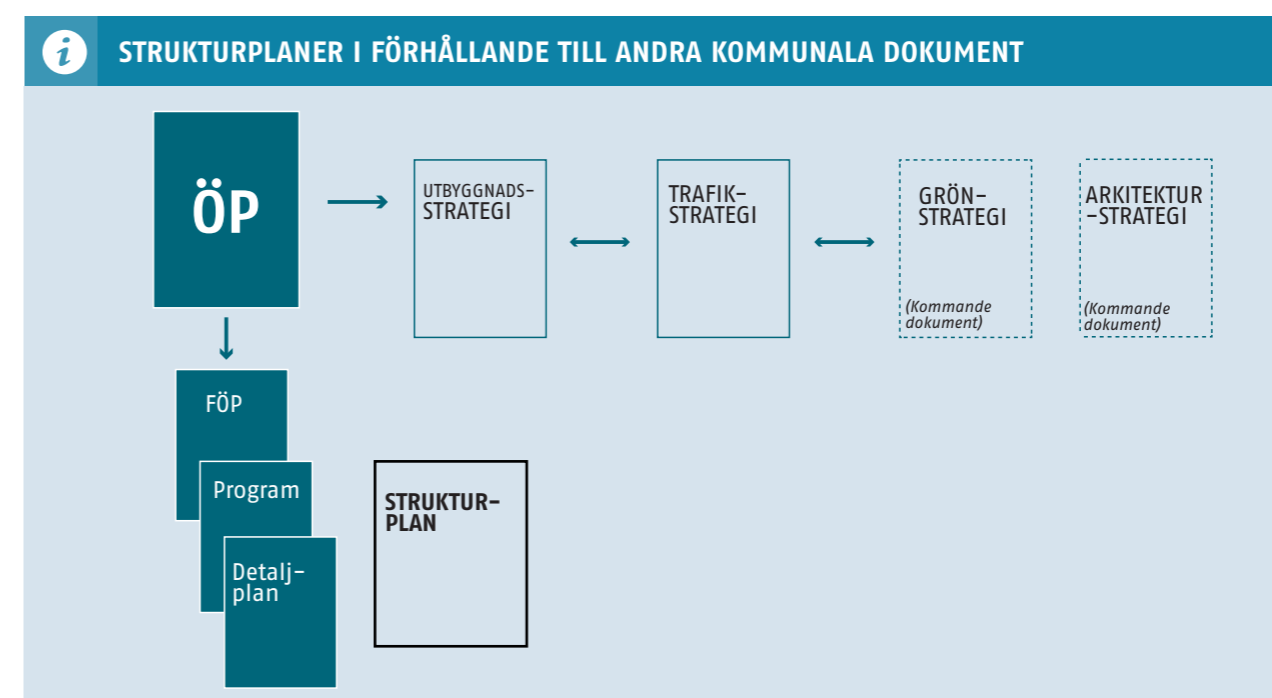
För varje strukturplan genererar kommunens bostadsmål behovet av ungefär såhär många verksamheter och kommunal service inom strukturplaneområdet.

i **STRUKTURPLANENS SYFTE**

- Denna strukturplanen ska bland annat tydliggöra;
- Var förtätning kan ske.
- Var nya förskolor eller äldreboenden kan placeras.
- Hur centrumbildningar kan utvecklas.
- Hur områden kan kopplas med sin omgivning (vägar, grönstråk, gång- och cykelvägar)
- Hur trygghet och säkerhet kan öka.
- Var nya mötesplatser är möjliga.
- Hur det befintliga kan förstärkas och förbättras.

Strukturplaner inom Södertälje tätort.

STRUKTURPLAN FÖR GENETA

VISION

I Genetas framtidsbild är olika typer av mötesplatser tillgängliga dygnet runt för alla medborgare, gammal som ung. Kopplingar till grönområdena är tydliga och används flitigt av boende i området. Närheten till Genetafältet ger möjlighet för olika aktiviteter så som exempelvis idrott för alla åldersklasser.

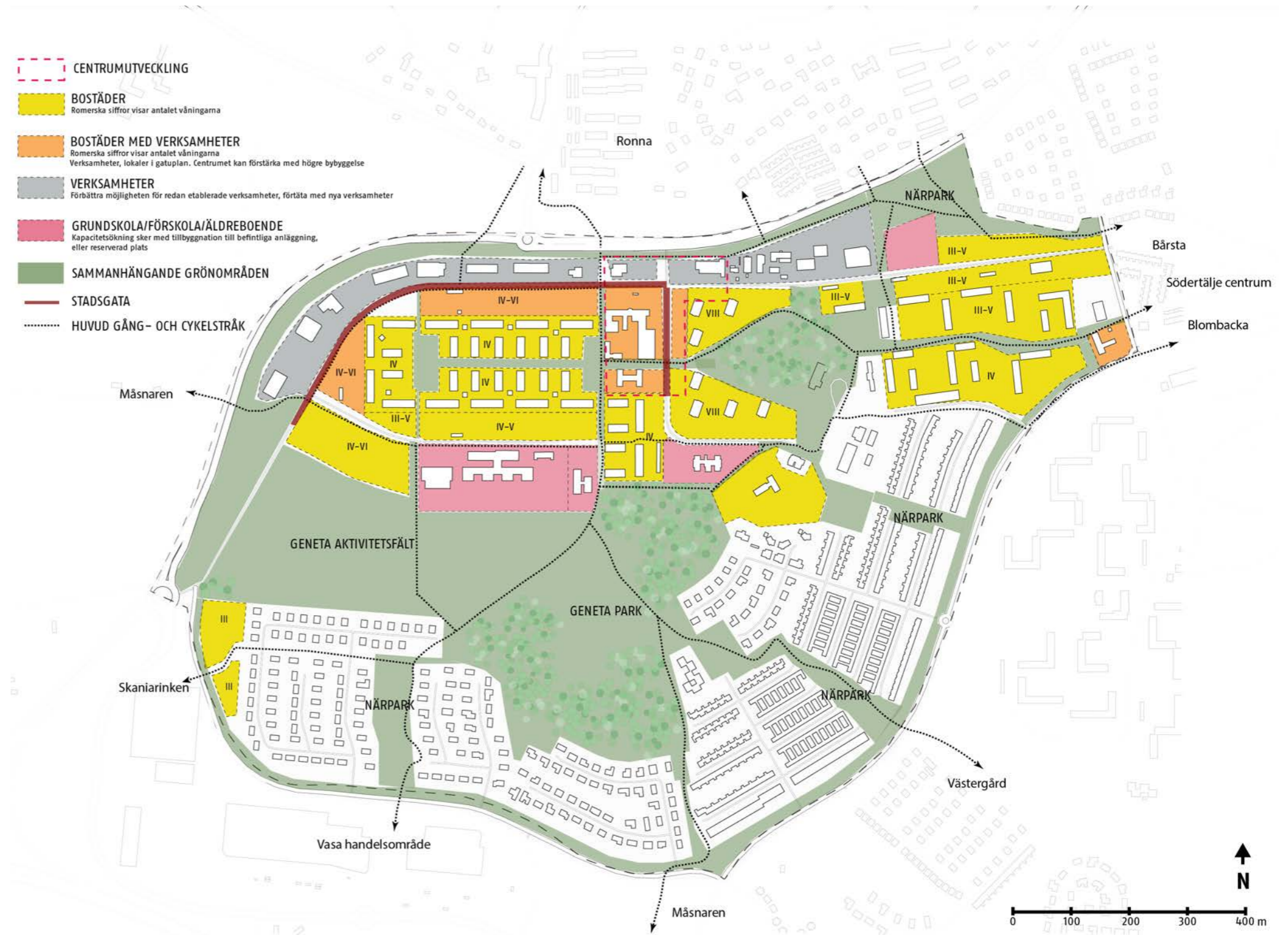
Nya och befintliga invånare omringas av bra boendemiljöer och barnen ska ha nära tillgång till skolor och förskolor som ligger i anslutning till bostäderna. Invånarna ska kunna åka till jobbet på ett enkelt och snabbt sätt och den unika gröna karaktären ska bevaras.

Nya flerbostadshus med lägenheter i varierande storlekar byggs ut i norra delen av Geneta. I andra delar är det viktigt att upplåtelseformen varieras för att minska segregationen i stadsdelen. Mellan bebyggelsen finns trevliga innergårdar och mötesplatser.

Kapaciteten i de befintliga förskolorna och i Wasaskolan ökar och Klockarvägen samt Prästgårdsvägen blir stadsgator med starkare affär- och verksamhetskaraktär. Verksamhetsområdet på Klockarvägen öppnar sig mot flerbostadshusområdet på andra sidan. Stadsrummet är fylld av liv av rörelse dygnet runt.

I framtiden ska Geneta ha ett större och mer utvecklat centrum med varierande typer av service och tjänster. Centrumet ska locka kunder från ett större upptagningsområde genom bland annat goda och levande kopplingar till de närliggande områdena så som Ronna, Blombacka och Västergård.

I framtiden ska segregationen minska i Geneta och den mångfylla samhällsbakgrund ska lägga grunden till utvecklingen. Stadsdelen ska i framtiden vara en attraktiv plats att bo på, för både nya och befintliga invånare. 2036 är Geneta en plats där människor kan känna sig trygga att vistas i.

Huvuddrag

Utifrån förutsättningskapitlet samt medborgardialogen som bedrivits har ett antal huvuddrag identifierats som strukturplaneförslaget i huvudsak är baserad på. Dessa principer anger en vision för hur stadsdelen kan utvecklas vidare för att ta tillvara på områdets unika egenskaper samt försöka lösa de utmaningar som finns.

TÄT OCH ÖPPEN STRUKTUR

Det är viktigt att inte bara bostadsbebyggelse dominerar stadsrummet. Verksamheter och de gröna områdena är lika viktiga att utveckla. Man behöver också skapa fler öppna miljöer för att invånare ska känna sig trygga att vistas på offentliga platser. Den förtätning som sker bör ge möjlighet för fler mötesplatser. Förtätningen angående Genetafältet betyder en aktivitetsförtätning. Idrottsområdets homogenitet i Genetafältet behöver förändras för att minska barriäreffekten och segregationen. Skapande av mer öppna och permeabla strukturer kan hjälpa till att minska segregationen. Upplåtelseformer, storlekar och typer av bostäder kompletteras för att möjliggöra ett boende i Geneta för varierande åldrar och livssituationer.

STARK OCH LEVANDE CENTRUM

För att uppfylla det service- och verksamhetsbehov som kommer från den framtida befolkningsökningen behöver Geneta centrum förstärkas. Genom att antingen bygga om eller bygga nytt behöver det arkitektoniska och funktionella värdet ses över. Bostäder och verksamheter bör ha öppna entréer mot Klockarvägen och Prästgårdsvägen för att centrumområdet ska förlängas. Centrumet kan också förtydligas genom exempelvis högre bebyggelse.

KOPPLA SAMMAN OMRÅDENA

Det är viktigt att bryta upp de homogena delområdena inom Geneta genom att skapa och förstärka kopplingar mellan dessa områden samt till närliggande delar så som Vasa, Ronna, Bårsta, Blombacka, Västergård och Måsnaren med den omliggande naturen. På så sätt kan de befintliga barriärerna minska och tydligare gatukopplingar skapa tryggare gaturum. Exempelvis genom nya cykelstråk och grönpromenad inom stadsdelen och mot intilliggande stadsdelarna. Befintliga gång- och cykelvägar bör förbättras och stärkas för att höja gång- och cykeltrafikens status inom stadsdelen.

INBJUDANDE GRÖNOMRÅDE

Geneta har en unik grön karaktär som består av parker, alléer och idrottsanläggningar som uppskattas mycket av de boende i området.

Hela Genetafältet separeras från biltrafiken. Dessa bilfria grönområden bör bevaras och fältets stora ytorna bör fyllas med aktiviteter.

Närparker mellan radhus- och villaområdena bör göra levande för att de ska fungera som riktiga mötesplatser.

För att öka tryggheten behöver aktiviteterna utformas på så sätt att alla åldersklass ska kunna delta, dygnet runt. Med ett bra urval av aktivitetsmöjligheter kan man göra grönområdena tryggare.

i NYTT

- ca 1100 nya bostäder
- Nya verksamhetslokaler och kontor
- Ev. 1 nya förskolor + 2 utbyggd
- Ev. 1 nya äldreboenden
- 5 förbättrade/upprustade närpark
- 1 förbättrade stadsdelpark
- Nya aktivitetsytor – Genetafältet
- Sammanhängande grönområden
- Nya lekplatser/naturlekplatser
- 2 nya fotbollsplaner
- 1 nytt bibliotek
- 1 ny fotbollshall
- 1 förbättrade verksamhetsstråk
- Förnyat och utvidgat stadsdelscentrum
- Nya/förbättrade primära gång- och cykelstråk
- Nya rekreativstråk

i STRUKTURPLANENS OLIKA KARTOR

- **Strukturplan för Geneta** – Sammanfattande karta som redovisar den grundläggande strukturen med kvarter, gator, torg och grönområden.
- **Bebyggelsestruktur** – Redovisar bebyggelse, byggnadstyper, övergripande gestaltungsprinciper samt uppdelning mellan verksamheter, välfärdsfastigheter och bostäder.
- **Trafikstruktur** – Redovisar gatutyper, trafik, kommunikationer och parkering.
- **Gatu- och stadsrumstruktur** – Redovisar gatuutformning, platsbildningar och offentliga målpunkter i stadsrummet.
- **Grön** – Redovisar olika typer av parker och natur, kulturmiljöer samt rekreativ- och friluftsområden.

Huvudelement

GENETA CENTRUM

- Bygga om det befintliga och utvidga centrumet mot punkt-husen på Prästgårdsvägen och Strängnäsvegen.
- Nya byggnader bör ha ingångar och skyltfönster mot Klockarvägen och Prästgårdsvägen.
- Bygga bostäder på befintliga verksamheter (höga hus kan vara möjligt).
- Skapa en träffpunkt i centrum för att öka de sociala förutsättningarna. Exempelvis en byggnad med olika typer av verksamheter så som ett bibliotek, ett kulturhus.
- Den befolkningsökning som följer med den nya bostadsbebyggelsen kommer att bidra med ett ökat kundunderlag till nya verksamheter.

KLOCKARVÄGEN OCH PRÄSTGÅRDSVÄGEN

- Förtäta verksamheter på norra sidan av Klockarvägen.
- Öppna och skapa fysiska kopplingar på bägge sidor av Prästgårdsvägen och Klockarvägen.
- Utveckla en promenadvänlig gata som kantas av vegetation samt bostad- och verksamhetsentréer.
- Den befolkningsökning som följer med den nya bostadsbebyggelsen kommer att bidra med ett ökat kundunderlag till nya verksamheter.
- Gaturummet ska utformas på så sätt att ett trivsamt stråk för cyklister och fotgängare skapas.

GENETAFÄLTET

- Förstärka kopplingar mellan norra och östra delen av Geneta.
- Fältet kan delas upp i en idrotts- och rekreationsyta då de har ett behov av att utvecklas på olika sätt. Den västra delen kan förstärkas med aktivitetsmöjligheter och den östra mer möjlighet för lugnare rekreation.

FLERBOSTADSHUSOMRÅDEN

- Förtäta flerbostadshusområdet enligt Södertäljes översiktsplan. För en del av den nya bebyggelsen kan de nuvarande parkeringsplatserna uppfylla behovet.
- De bebyggelsestyperna som ligger i norra delen av Geneta möjliggör för en mer varierad framtida bebyggelse i både typ och storlek som placering.
- Eftersom största delen av förtätningen kommer att ske på den mark som domineras av hyresrätter är det viktigt att kommunen är en aktiv roll i samtalet med exploitörer för att bostäder för varierande åldrar och livsituationer skapas.
- Trafikseparering bör fortsättningsvis bevaras för att området ska vara tillgängligt ur ett barnperspektiv.
- Bygga nya bostadsrätter för att komplettera den mängd hyresrätter som finns i Geneta.

MÖTESPLATSER

- Det finns ett behov av att öka utbudet av service och mötesplatser. Mötesplatser bör skapas på båda sidor av bostadsområdena och grönområdena. De befintliga mötesplatser rustas upp.
- Genetafältet upplevs som en otrygg plats på grund av bristen på funktioner. Det är därför viktigt att skapa flera ordentliga mötesplatser på fältet.
- Det utvidgade och förnyade centrumet blir en naturlig mötesnod med varierande typer av service.
- Förstärka funktioner på parkytorna mellan villa- och radhusområdena.

ÖKA SKOL- OCH FÖRSKOLKAPACITET

- Parallellt med bostadsutvecklingen behöver skolor och förskolor också utvecklas.
- Kapacitetsökningen kan ske inom befintliga förskolor och Wasaskolans fastigheter med hjälp av en tillbyggnad.
- I nordöstra Geneta behöver plats reserveras för en ny förskola för ett eventuellt framtida behov.

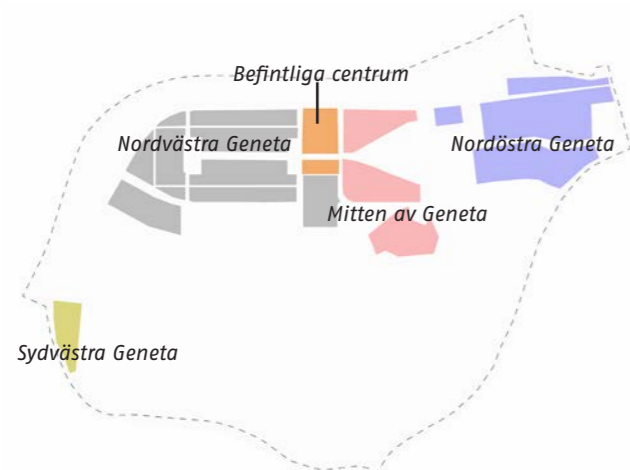
BEBYGGELSESTRUKTUR

Bostäder

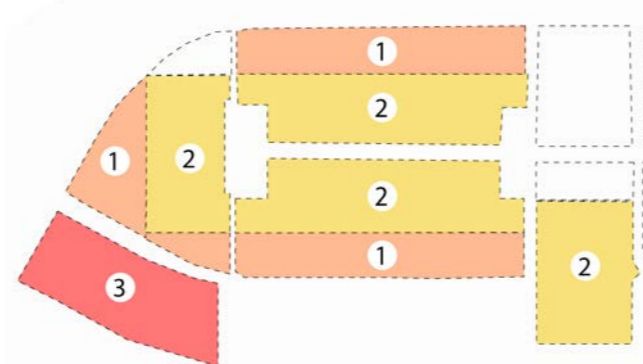
Norra delen av Geneta präglas av en medelhög öppen bebyggelse som har stor förtätningspotential. Såväl översiktsplanen som utbyggnadsstrategin pekar ut platsen som en prioriterad tyngdpunkt och Klockarvägen pekas ut som ett viktigt stråk. Förtätningen ska ske på så sätt att stadsmässigheten och stads-kvalitén i Geneta ökar.

I Geneta är hyresrätter den enda upplåtelseformen inom flerbostadshusbeståndet. För att försöka minska segregationen och skapa bättre sociala förutsättningar är det viktigt att bostadsområdena i framtiden får mer blandade bostadstyper, upplåtelseformer och bostadsstorlekar. De behöver kompletteras med ettor och större lägenheter. Andra bostadsformer som exempelvis byggemenskaper och bostäder för storfamiljer kan vara intressanta alternativ för området.

De följande fem förtättningsområdena har utformats enligt sin befintliga karaktär:

NORDVÄSTRA GENETA – 500 NYA BOSTÄDER

1. Klockarvägen mellan Prosten Linders väg och Geneta centrum, samt norra sidan av Prosten Linders väg

Fastigheter: Åkerven 4, Strandrågen 5 Åkerven 3, Geneta 2:1, Rödven 5, Rödven 4

Klockarvägen har potential att omvandlas till en levande stads-gata. Omvandlingen till stadsgata kan förstärka områdets identitet.

På den södra sidan av Klockarvägen finns goda möjligheter till förtätning genom bostadsbebyggelse på parkeringsplatser. På så sätt kan tillkommande byggnader skapa ett gaturum som blir ett trivsamt stråk för fotgängare och cyklister. Verksamheter på bottenvåningarna med entréer mot gatan kan bidra till ett levande stråk med nya mötesplatser. Trygghetskänslan under kvällstid kan öka genom att nya bostäder och verksamheter tillkommer i området.

2. Befintliga trevåningshus runt Genetastråket och mellan Wasaskolan och Svingeln förskola

Fastigheter: Rödven 4, Åkerven 3, Strandrågen 3, Svingeln 2
Inom området finns 32 stycken trevåningshus som byggdes på 1970-talet. På fastigheterna kan förtätning ske genom påbyggnation av en våning. Det rekommenderas att detaljplanerna för områdena 1 och 2 planläggs tillsammans där påbyggnationen utreds i detalj.

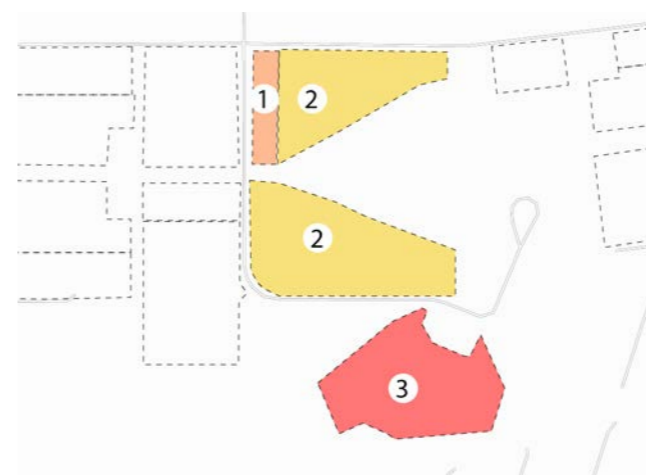
3. Södra sidan av Prosten Linders väg mellan Klockarvägen och Wasaskolan

Fastighet: Måsnaryd 1:1

På denna kommunalägda mark kan nya bostadsrätter byggas för att skapa fler alternativ mot alla hyresrätter och därmed förhoppningsvis bidra till minskad segregation. Tillsammans med den nya byggnationen på norra sidan av Prosten Linders väg utformas ett nytt gaturum som leder från Klockarvägen till Wasaskolan. Med dessa nya byggnader kryper bostäder närmare Genetafältet som på så sätt bidrar till att öka trygghetskänslan på fältet.

Omklädningsrummen och konstgräsplanen som ligger i detta utvecklingsområde kommer att behöva omlokaliseras inom Genetafältet. Den exakta lokaliseringen bör utredas under kommande detaljplanearbete.

MITTEN AV GENETA – 150 NYA BOSTÄDER

1. Östra sidan av Prästgårdsvägen på befintliga parkeringsplatser

Fastighet: Rajgräset 2

Prästgårdsvägen har potential att omvandlas till en levande stadsgata genom ny bostadsbebyggelse på befintliga parkeringsplatser, på samma sätt som på Klockarvägen. Verksamheter i gatuplan med entréer mot gatan kompletterar det befintliga centrumet och formar tydligare nya kopplingar mot centrumet.

2. Runt befintliga punkthus och parkeringsplatser på norra sidan av Prästgårdsvägen

Fastighet: Rajgräset 2

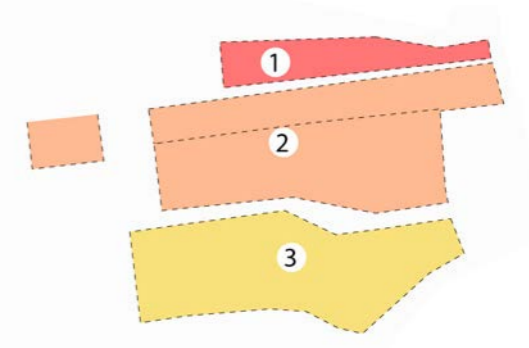
Det finns möjlighet för förtätning på fastigheten Rajgräset 2. Idag finns 7 st flerbostadshus på platsen längst med Prästgårdsvägen och Klockarvägen. Mellan befintliga punkthus kan tre nya punkthus med cirka 8 våningar placeras.

3. Södra sidan av Prästgårdsvägen mellan Svingelns förskola och Kringlasokan

Fastighet: Pumpan 1

Det finns möjlighet att komplettera med bostäder på fastigheten där den befintliga förskolan antingen bevaras eller ersätts med en ny.

NORDÖSTRA GENETA – 350 NYA BOSTÄDER

1. Norra delen av Klockarvägen mellan verksamhetsområdet och Brolundavägen

Fastigheter: Geneta 2:8, Geneta 2:9, Geneta 2:10, Geneta 2:11, Geneta 2:12, Bårsta 2:5

Nya bostadsrätter kan tillkomma inom området med fasader mot Klockarvägen. Den nya utformningen kommer innebära att fler människor rör sig i gatumiljön. Hastigheter sänks och fler säkra platser att korsas skapas.

2. Befintliga skivhus och lamellhus vid södra delen av Klockarvägen

Fastigheter: Rågen 1, Vetet 4, Vetet 3, Vetet 2

Nya bostäder kan byggas på parkeringsplatserna med levande fasader mot Klockarvägen. Bebyggelsen kan kompletteras med nya lamellhus längs grönstråket som ligger i mitten av Nordöstra Geneta.

3. Befintliga lamellhus vid Bollvägen

Fastigheter: Kornet 1, Kornet 2, Kornet 3

På parkeringsplatserna och ytorna mellan lamellhusen finns möjlighet för förtätning. Byggnadshöjden kan inte vara högre än de befintliga flerbostadshusen inom fastigheten.rna.

BEFINTLIGA CENTRUM – 50 NYA BOSTÄDER

Fastigheter: Svingeln 1, Ängsgröen 1, Ängsgröen 2, Geneta 2:1
Eftersom det befintliga centrumet behöver omformas finns möjlighet att komplettera platsen med nya bostäder. Exempel på lägen för bostadsbebyggelse är ovanpå den befintliga matbutikens där balkonger kan vara vända mot torget. Prästgårdsvägen eller på parkeringsplatsen vid Klockarvägen är också bra lägen. För att förstärka områdets centrumidentitet kan högre punkthus med verksamheter i gatuplan vara ett alternativ inom centrumet.

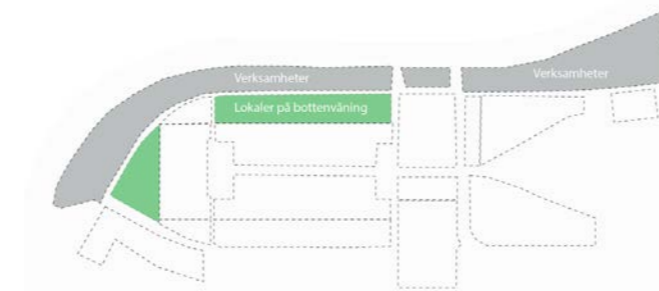
SYDVÄSTRA GENETA – 50 NYA BOSTÄDER

Det finns möjlighet för nybyggnation av bostadsrätter vid Fridsvägen mellan Skaniarinken och befintliga villaområdet.

Verksamheter

Vid utveckling av området bör fokus ligga på att förbättra möjligheten för redan etablerade verksamheter (butiker, kyrkor, idrottsanläggningar, osv) genom att skapa nya bostäder och verksamheter. Nya verksamheter kan hitta attraktiva lägen inom centrumområdet samt längs stadsgatorna. Hela centrumet i sin helhet behöver utvecklas för att även de befintliga ska ha möjlighet att kunna utveckla sin egna verksamhet. Ett tillskott av bostäder innebär ett ökat kundunderlag vilket är till fördel för både befintliga och tillkommande verksamheter.

VERKSAMHETSOMRÅDET LÄNGS KLOCKARVÄGEN

Norra sidan av verksamhetsområdet längs Klockarvägen kan utvecklas tätare med nya bebyggelse, men platsen ska vara obebyggd mellan befintliga byggnader och Klockarvägen. Bostadsutvecklingen på södra sidan mellan centrumet och Prosten Linders väg sker på så sätt att gemensamhetslokaler och verksamheter ska placeras på bottenvåningar av nya hus.

CENTRUM

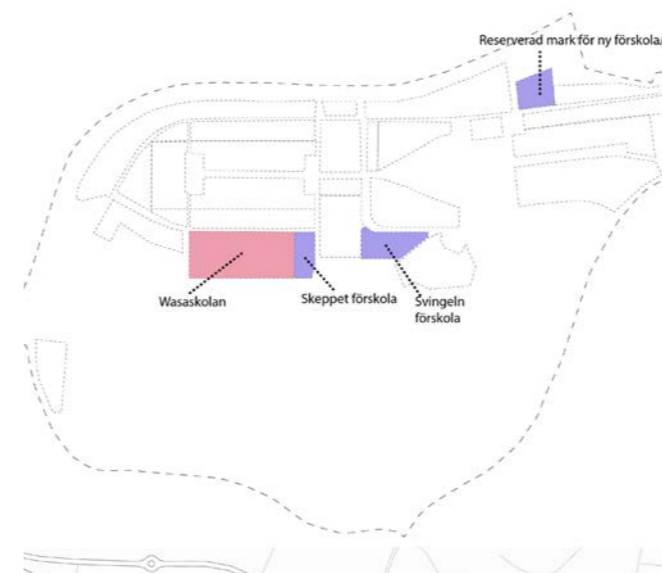
Det befintliga centrumet behöver omformas så sätt att lokaler kan erbjuda varierande utbud av restauranger, caféer, butiker och andra serviceverksamheter. Vissa lokaler föreslås anpassas till konst- och teaterverksamhet samt bibliotek. Centrumfastighetens ägare behöver involveras för att en utveckling av centrumet ska ske och det är viktigt att det allmänna intresset beaktas.

SKOLOR OCH FÖRSKOLOR

Den bostadsutveckling som kan ske inom Geneta kommer att innebära en ökning av barn i skolålder. Man kan räkna cirka 220-260 nya elever om området byggs ut efter sin fulla potential. Den kommunala skolan, Wasaskolan, kan utvecklas om kapaciteten av två befintliga grundskolor (Wasaskolan och Kringlaskolan) inte kan uppfylla den kommande ökningen av elever. Kapacitetsökning kan ske på så sätt att parkeringsplatser som ligger på skolans fastighet bebyggs. Då kan parkeringsplatserna istället anläggas under den nya byggnationen. Wasaskolans skolgård har möjlighet att utökas mot Genetafältet om behov skulle finnas.

Efter bostadsbyggandet kommer det finnas cirka 100-130 nya barn i förskoleålder i Geneta. Enligt prognosen kommer de tre befintliga förskolorna att ha ett stort kapacitetstillskott fram till 2022 om man bortser från den föreslagna bostadsutvecklingen. Den största förskolan, Svingeln, som i dagsläget har en kapacitet på 100 barn har en yta på 9662 m². Riktvärdet för utformning av förskole- och skolgårdar i Södertälje kommun rekommenderas 45 m² per barn. Det innebär att en ny förskolebyggnad kan anläggas på fastigheten och skolgården blir då fortfarande så stor att den uppfyller riktvärdet för 150 barn. Skeppets nuvarande fastighetsyta kan med hjälp av en tillbyggnation öka kapaciteten med 20 barn.

Trots att utvecklingen av de tre befintliga förskolor kan lösa stor del av den kapacitetsökning som behövs i Geneta rekommenderas det att plats reserveras för en ny förskola i nordöstra delen av Geneta för ett eventuellt framtida behov. Det skulle balansera förskolornas läge och skapa en möjlighet att ta emot förskolebarn från närliggande områden så som Ronna och Bårsta.

ÄLDREMSORG OCH LSS-BOENDEN

I kommunen planeras det för tre nya vård- och omsorgsboenden med mål att stå klara år 2021, 2023 och 2026. I denna strukturplan pekar vi ut en yta inom Geneta. Utöver denna föreslagna yta för förskola och/eller äldreboenden finns ett behov för olika typer av omsorgslokaler och boenden i stadsdelarna:

- **LSS gruppboende** - 6 lgh sammanväxta i en gemensamhetsyta samt personalyta, i ett hyreshus.
- **LSS serviceboende** - 10 lgh samt baslokal för personal, utspridda i hyreshus med ca: 5 min gångväg från baslägenheten.
- **Hemtjänstlokal** - baslokal för hemtjänstpersonal byggd utifrån arbetsmiljöverkets normer.
- **Verksamhetslokal för LSS** - daglig verksamhet.

Möjligheten till dessa typer av boenden och lokaler bör identifieras under detaljplaneringskedet av hyreshusområdenas förtätning.

SAMMANHANG MED MEDBORGARDIALOGEN

- Bevara bostadsnära funktioner
- Värna om känslan av småskalighet
- Undvik för storskaliga projek
- Förstärk Centrum genom att bygga på eller nära platsen
- Planera in fler skol- och förskoleplatser tidigt i processen.

UTVECKLINGSOMRÅDEN

Ytorna ska innefatta byggnader, parkering för bil och cykel, sophantering/återvinning, bostadsgård

BOSTÄDER

Romerska siffror visar antalet våningarna

BOSTÄDER MED VERKSAMHETER

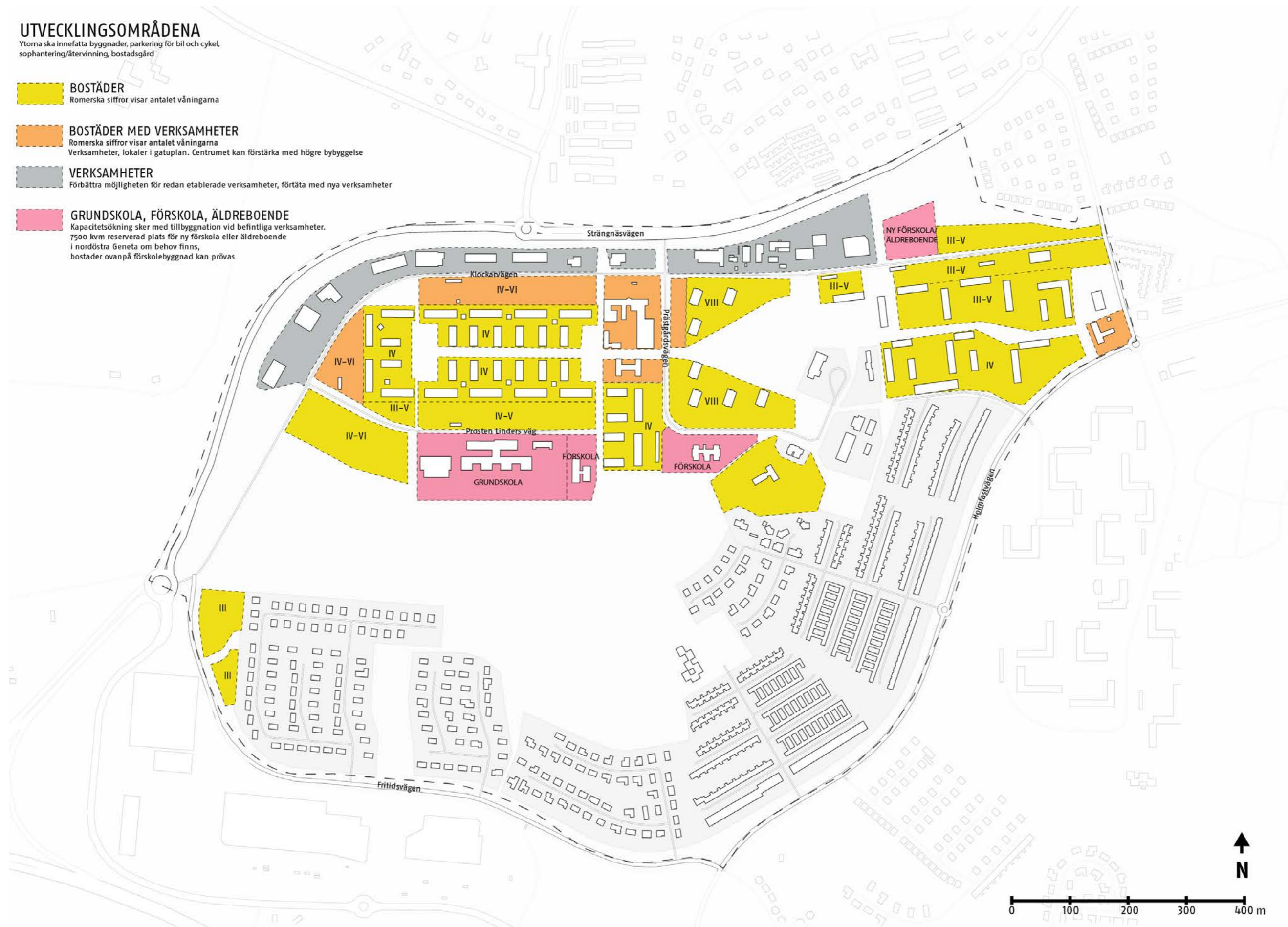
Romerska siffror visar antalet våningarna
Verksamheter, lokaler i gatuplan. Centrumet kan förstärka med högre byggnad

VERKSAMHETER

Förbättra möjligheten för redan etablerade verksamheter, förtäta med nya verksamheter

GRUNDSKOLA, FÖRSKOLA, ÄLDREBOENDE

Kapacitetsökning sker med tillbyggnation vid befintliga verksamheter.
7500 kvm reserverad plats för ny förskola eller äldreboende i nordöstra Geneta om behov finns, bostäder ovanpå förskolebyggnad kan prövas

GRÖNSTRUKTUR

EKOSystemTJÄNSTER OCH SAMMANHÄNGANDE GRÖNSTRUKTUR

Med ekosystemtjänster menas de nyttigheter som människor får gratis av naturen, exempelvis syre, dricksvatten, råvaror, rekreation, skuggning från träd och så vidare. Ekosystemtjänster kan definieras som naturens direkta och indirekta bidrag till människors välbefinnande.

Genetaborna ska ha en god tillgång till parker och natur med höga rekreations- och naturvärden. Det är viktigt att säkerställa sammanhängande gröna stråk vid ny bebyggelse i Genetas norra del. En sammanhängande grönstruktur möjliggör för människor, djur och växter att röra sig fritt genom området. Gröna kopplingar binder samman områden och funktioner inom stadsdelen men också andra stadsdelar så som Västergård, Blombacka och Bårsta.

En av de kvaliteter som Geneta har idag är att stora delar är byggda ur ett barnperspektiv. Områdets trafikseparering och närhet till både stora och små grönområden bör bevaras. Lekplatser inom bostadsområdena bör rustas upp och nya platser bör möjliggöras för andra aktiviteter.

Det är viktigt att skapa attraktiva mötesplatser för människor i olika åldrar i nära anslutning till bostadsområdena. Utegyms skulle kunna fungera för både yngre och äldre människor och skate/sparkcykel ramp/park hade varit ett trevligt tillskott i området. Bänkar och papperskorgar samt rabatter längs med viktiga stråk skulle förbättra områdets utemiljö likaså fruktträd i anslutning till lekplatser samt inom bostadsområdena.

För att utforma en hållbar grönstruktur i Geneta behöver befintliga parker (stadsdelspark, närpark), grönstråk och gröna gatumiljöer utvecklas samt dess entréer och stråk till kringliggande naturreservat och naturområden.

Sammanhängande grönstruktur i Geneta med kopplingar till de närliggande stadsdelar eller natur.

MÅLKONFLIKT

En målkonflikt kan vara att förtätningen gör så grönytorna exploateras och därmed minskas. Det skulle vara frestande att ta Genetafältet i anspråk för ny bebyggelse, men fältet innehar så pass höga sociala kvaliteter att platsen är viktig att bevara. Medborgardialogen visar också att invånare vill bevara stora delar av fältet.

Samtidigt upplevs den som en barriär mellan Genetas norra och södra del. Den idag odefinierade grönytan behöver utvecklas och dess olika delar tydligare programmeras för att öka dess tillgänglighet, trygghet och attraktivitet. Två funktions- och upplevelsemässiga delar skulle skapa ett tydligare och mer tillgängligt grönområde.

UPPLEVELSE I GENETAS GRÖNOMRÅDEN

Vistelse i grönområden kan ge upphov till olika intryck och upplevelser. Grönstrukturens utveckling kommer att förstärka följande upplevelser:

Ro - möjlighet till lugn, avkoppling och/eller avskildhet

Folkliv - ofta mycket människor, myllrande, liv och rörelse

Skönhet - vackra blomsterplanteringar, konstverk och fina parkanläggningar.

Naturupplevelse och naturlek - naturens årstidsväxlingar och skönhet, fågelkvitter, lek med kottar och pinnar, klättra i träd, krypa i buskage, se djur.

Öppenhet och utblick - utsikt över öppet landskap/vatten, känsla av rymd

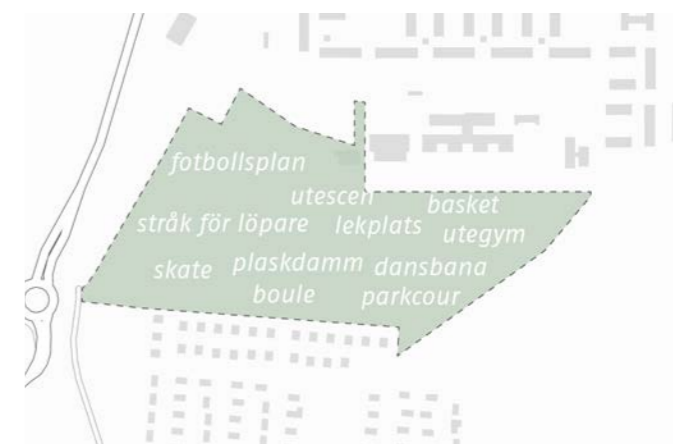
GENETAFÄLTET VÄST

Parken är ett jättebra ställe att placera aktivitetsytor på som förväntas locka folk från hela staden, och kanske framför allt från västra delen av Södertälje. De befintliga cirkulära vallarna skapar en otydlig rumslighet på fältet. Istället för invallning bör rummet definieras med aktivitetsytor.

Det är viktigt att sportfältet utöver befintliga kvaliteter också utvecklas för att tillgången till rörelse- och idrottsaktiviteter ska öka. Det finns exempelvis en möjlighet att implementera en spontanaktivitetsyta som inte är bollsportsbaserad. Enligt kommunens Kultur och fritidkontor behöver även plats säkras för en ny fotbollshall samt omklädningsrum.

Den befintliga konstgräsplanen behöver läggas om och kompletteras med en ny. Det är viktigt att se till att fältet fylls med aktiviteter på så sätt att olika åldersgrupper kan använda det och att en bra och genomtänkt belysning anläggs på fältet för att öka tryggheten kvällstid. Där kan exempelvis en skatepark, basketplan, badplats, plaskdamm, dansbana, parkourpark, boule, utescen, utegym eller hobbyodling anläggas som kan vara attraktiv. Detta skulle vara ett bra komplement till idrottsplaner och lekplatser. Regjäla idrottsplatser i Geneta gör att området befolkas av föreningsliv. Detta gör fältet tryggare även kvällstid.

Ökad aktivitet och attraktivitet på Genetafältet kan hjälpa till att motverka segregationen eftersom att både fysiska och mentala kopplingar skapas till området för människor i närliggande stadsdelar samt Södertälje i stort. Öppna dagvattenlösningar och de mångfunktionella värden de tillför, så som vattenrening och rekreation bör tas tillvara på.

GENETAFÄLTET ÖST

Den östra delen av Genetafältet bedöms inneha höga park- och naturvärden och bör därför bevaras som den rekreativa miljö som finns där idag. Här finns en lugn del av fältet med parkkaraktär som erbjuder ett komplement till den aktiva miljön i mitten av fältet.

I skogsområdet söder om gräsytan finns möjlighet för en ny målpunkt – observationsplats på bergsklippan som har utsikt över norra delen av Geneta. Platsen kan förses med grill, bord och bänkar samt breda gångstigar för att öka attraktiviteten och tillgängligheten. Platsen kan även bli populär under vintertid för de som vill åka pulka eller utöva andra vinteraktiviteter. Skogen bör bevaras för att den bedöms inneha höga naturvärden, vilket är unikt inom tätorten. Skogen bör i framtiden anpassas för att lyfta fram rekreationsvärden och fornlämningar synliggöras. Det är viktigt att en naturvärdesinventering görs i detaljplaneskedet inom detta grönområde.

NÄRPARKER MELLAN VILLA- OCH RADHUSOMRÅDEN

I Genetas villa- och radhusområde finns tre mindre parker direkt intill bostadsbebyggelsen som nyttjas av de boende i kvarteren intill. Dessa närparker är viktiga mötesplatser för de som bor i närheten. Polovägens närpark har redan upprustats. Simmarvägens närpark, och närparken mellan Bollvägen och Bandyvägen kan kompletteras med lekplats, bollplan, planteringar och sittplatser.

Simmarvägens närpark ansluter sig till gång- och cykelstråket som har koppling till Genetafältet och Wasa.

De cykelstråk som passerar Polovägens närpark och närparken mellan Bollvägen och Bandyvägen är viktiga cykelkopplingar mot Västergård, Blombacka och Södertälje Centrum.

Närparker skapar också den sammanhängande grönstrukturen från Genetafältet mot de närliggande stadsdelarnas gröna ytor. För att förstärka Genetas identitet kan närparkerna ges namn.

NÄRPARKEN I NORDÖST

Viktigt att det gröna sambandet som finns här bevaras och kopplas till grönstrukturen i Bårsta och stadsdelsparken där. Öppningarna i bebyggelsen bör vara ganska breda för att undvika att parken inte upplevs som en bostadsgård och för att undvika att den blir öde för att det saknas tydliga, offentliga kopplingar.

GENETA STRÅK

Genetastråket med lindallé fungerar som en närpark. Attraktiva promenadstråk genom bostadsområdet kan minska den fysiska segregationen i och med att den innehar funktioner som lockar människor från områden utanför Geneta. Trafikseparering inom bostadsområdet och offentliga platser mellan bostadshus är en stor kvalitet från ett barnperspektiv. Det är viktigt att stråkets kopplingar ska förstärkas mot Genetafältet och mot nordöstra delen av Geneta.

BERGSKNALLE OCH GRÖNT STRÅK ÖSTER OM PUNKTHUS

Koppling mellan Geneta centrum och Genetastråket till bergsknallen med skog bör förbättras. Ytan som ligger mellan punkthustunnelns utgång behöver rustas upp. Det gröna stråket mellan flerbostadshus i nordöst bör fungera som ett grönt och rekreativt samband till Bårsta.

i SAMMANHANG MED MEDBORGARDIALOGEN

- Skapa fler platser för ungdomar att vara på, även inomhus
- Både de bostadsnära lekplatser och de större lekplatser är populära bland barnen.
- Rusta upp lekplatsen i radhusområdet
- Tänk på att även barn upp till 10-årsåldern kanske inte får gå så långt från bostaden
- Klätterställningar, gungor och "höga" rutschkanor var populärast
- Bevara små skogsdungar bredvid förskolorna – uppskattade lekställen
- Skapa mötesplatser som inte kräver konsumtion. Detta gynnar både barn och vuxna.
- Bevara och förstärk befintliga kvalitéer
- Förtydliga och stärk kopplingen mellan norra och södra Geneta
- Rusta upp eller bygg om den fotbollsplan som inte används idag
- Förstärk belysning

GATU- OCH STADSRUMSTRUKTUR

Gatu- och stadsrumstrukturen i norra Geneta är tidstypisk för ett miljonprogramsområde. Området byggdes strikt utefter trafikseparering. Husen är anordnade så att angöring med bil sker från en sida och den andra sidan vänds mot gårdsmiljöer med koppling till lektytor, grönområden samt gång- och cykelnät. Fasadkontakt saknas i hela Klockarvägen och Prästgårdsvägen samt Prosten Linders väg. Gående och cyklister känner sig otrygga kvällstid då få människor rör sig i området. Förtätningen möjliggör för en förändring av stadsrummet och gaturummet i norra delen av Geneta. Den nya bebyggelsen skapar en helt ny stadsrumsstruktur, så Prästgårdsvägen och Klockarvägen ska kunna få en mer stadsmässig karaktär. Förtätningen och centrumutvecklingen ska ske på så sätt att den bidrar till ett attraktivare, mer tillgängligt och tryggare stadsrum.

De nya bostäderna inom bostadsutvecklingsområdet kommer där det är möjligt att dela bostadsgårdar med befintliga byggnader. Bostadsgårdar är särskilt viktiga för småbarnsfamiljer och äldre. En park kan inte ersätta en bostadsgård, dels på grund av närheten, tillgängligheten och att en park saknar bostadsgårdens privata karaktär. Det är viktigt under detaljplaneringsarbetet att en yta, proportionerlig till de antal människor som ska bo i husen, reserveras till gård. I Geneta som helhet bör både bostadsgårdar och parker finnas då de kompletterar varandra på olika sätt. Genetafältets struktur presenteras under kapitlet för grönstuktur.

Ett eventuellt exempel på ny bostadsbebyggelse i norra Geneta

VÄSTER OM CENTRUM

På yttersta delen av området kommer stadsrummet förändras drastiskt eftersom nya flerbostadshus byggs på befintliga parkeringsytor vid Klockarvägen och Prosten Linders väg. Det är viktigt att upphävandet av befintliga parkeringsplatser ersätts med exempelvis garage under de nya byggnaderna, eventuellt med ett parkeringshus. Gårdsmiljöerna av nya hus bör utformas så de skapar mötesplatser och de befintliga mötesplatser mellan befintliga byggnader förbättras. Bänkar med papperskorgar, blomstrande buskar, skulpturer, belysning och annan utsmyckning är exempel på kompletterande insatser. Barnperspektivet är fortsatt viktigt vilket innebär att befintliga lekplatser måste förbättras. Genetastråket med dess lindalléer är ett värde i området som behöver bevaras och förstärkas som ett viktigt promenadstråk. Genom att förstärka det nordsydliga stråket från den nuvarande vändplatsen för buss på Klockarvägen till Genetafältet skapas också en starkare koppling söderut mot fältet.

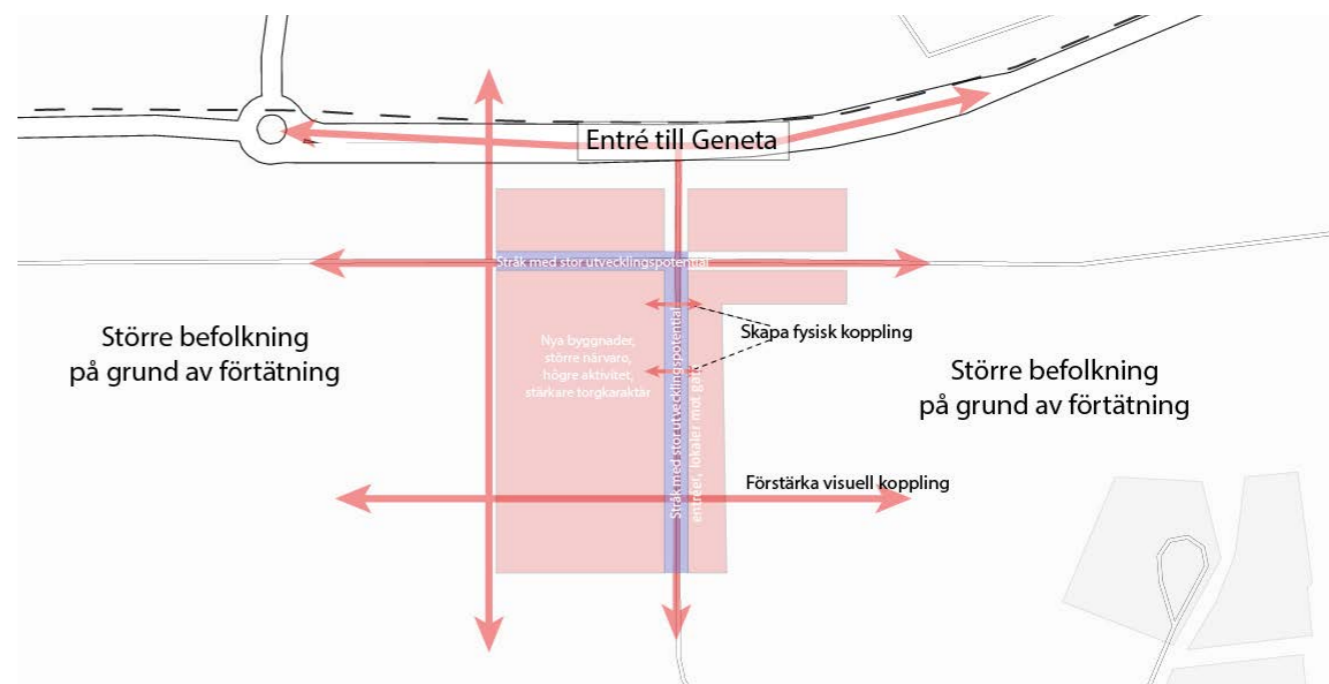
I södra delen av Prosten Linders väg bör en sluten kvartersstruktur utformas för att tydliggöra gränserna mellan privata och offentliga rum i syfte att underlätta markanvändningen. En sluten kvartersstruktur skyddar dessutom mot buller och definierar bostadsgårdarna tydlig. Bebyggelse i denna del av Geneta innebär också att fältet omsluts av bostäder som blickar mot den öppna ytan. Detta skapar en tryggare miljö för den som befinner sig på fältet.

CENTRUM

Korsningen vid Klockarvägen och Prästgårdsvägen är en knutpunkt och en viktig entré till Geneta från Strängnäsvägen. Centrumet behöver omorganiseras och utvidgas runtom korsningen för att stadsdelen ska ha ett äkta centrum för en större befolkning. Nya byggnader ska locka till större närvaro och högre aktivitet i stadsrummet. Genetas torg behöver förstärkas och platsens torgkaraktär förädlas med större inslag av konst och dekoration. Kommande offentlig konst bör utformas för att återspegla samhällets mångfald. För att förstärka Genetas identitet det behöver torget namnges.

Prästgårdsvägen utpekats som ett stråk med stor utvecklingspotential eftersom den ingår i det utvidgade centrumområdet. En grundläggande princip vid förtätning i den här delen är att entréer bör riktas mot Prästgårdsvägen för att gaturummet ska befolkas mer och för att skapa mer omsorgsfullt utformade och fotgängarvänliga gatumiljöer. Här finns också potential för lokaler med verksamheter i bottenplan mot gatan. Prästgårdsvägen har ingen genomfartstrafik vilket innebär att vägen har god potential att utvecklas till en promendvänlig gata som kantas av vegetation, bostads- och verksamhetsentréer. Nya byggnader i centrumet kan ha entréer mot Prästgårdsvägen. Det är viktigt att lösa nivåskillnaderna som i dagsläget försvårar den fysiska kopplingen mellan områdena.

Centrumets struktur

ÖSTER OM CENTRUM

Området avgränsas av Klockarvägen, Prästgårdsvägen och Bollvägen. Nya byggnader kan byggas på parkeringsytor på yttersta delen av området. På samma sätt som väster om centrumet behöver de upphävande parkeringsplatserna ersättas. Inom området finns det möjlighet och plats att förtäta och bygga flerbostadshus mellan befintliga hus. Rum mellan hus utformas på så sätt att de fungerar som mötesplatser. Stråket mellan området ska fungera som ett grönt promenadstråk mot Geneta centrum och mot Bårsta.

SAMMANHANG MED MEDBORGARDIALOGEN

- Bevara bostadsnära funktioner
- Värna om känslan av småskalighet
- Prioritera gång- och cykeltrafikanter
- Undvik för storskaliga projek
- Aktiva fasader i bottenplan
- Förstärk Centrum genom att bygga på eller nära platsen
- Öppna upp fasaden ut mot parkeringsplatsen och torget i Centrum
- Lägg till funktioner på torget
- Planera för lokaler för estetisk verksamhet
- Skapa mötesplatser som inte kräver konsumtion. Detta gynnar både barn och vuxna.

GATURUMMET – KLOCKARVÄGEN

Klockarvägen är utpekad som ett strategiskt stråk i Södertäljes översiktsplan och kopplar ihop Geneta med centrala Södertälje. Stråket som sträcker sig genom hela norra delen av Geneta ska få en sammanhållen karaktär där miljön för gång- och cykeltrafikanter förbättras.

Klockarvägens gaturum upplevs i dag en gles och odefinierad plats. Inom en sträcka på 1,5 km från Brolundavägen till Prosten Linders väg finns bara en korsning. Det är stora avstånd från närmaste bebyggelse på södra sidan. På flera ställen avgränsas gatan med baksidan av parkeringshus.

På norra sidan av gatan framför veksamhetsbyggnader finns stora parkeringsytor som återkommande avgränsas med staket på kanten av gångbanan.

På södra sidan finns möjlighet till förtätning av bostadsbebyggelse. Tillkommande byggnader kan placeras längs med Klockarvägen för att definiera gaturummet och skapa ett trivsamt stråk för fotgängare och cyklister. Kompletterande bebyggelse längs Klockarvägen ska bidra till ett mer levande gaturum med entréer från gatan och aktiva bottenvåningar. Tryggheten kommer att öka längs hela Klockarvägen. Den befintliga körbanan på 6m och gångbanorna på respektive sida av vägen på 1,5 är inte tillräckliga att skapa en ny cykelbana på Klockarvägen. Det behöver komma överens med ägare av intilliggande fastigheter om att fås minst 3 meter bred spår från deras fastigheter att gatustrukturen med cykelfält kan utformas.

Den befintliga vändplatsen för bussar vid Syriansk-Ortodoxa kyrkan kan omvandlas till ett torg. Då skulle rummet framför kyrkan bli en mötesplats som också fungerar som entré och utgång till Genetafältet. Sträckan mellan Geneta centrum och Syriansk-Ortodoxa Kyrkan längs Klockarvägen har potential att bli en populär promenadsträcka. Busshållplatser behöver utformas vid torget och kyrkan för att ersätta busshållplatserna som ligger för närvarande vid den befintliga vändplatsen. Eftersom det bebyggda området kommer att förskjutas kan vändplatsen omlokaliseras längre bort på Klockarvägen till gång- och cykelbron som leder över Strängnäsbron. Då skulle de som flyttar in i de nya flerbostadshusen få en buskoppling mot centrum.

Ytterligare fördelar av omlokalisering av vändplatsen:

Eftersom två fotbollsplaner kommer att fungera ska mycket mer besökare komma hit såväl vardagar som helger. Genetafältets aktivitetsmöjligheter kan också locka ytterligare besökare från andra stadsdelar.

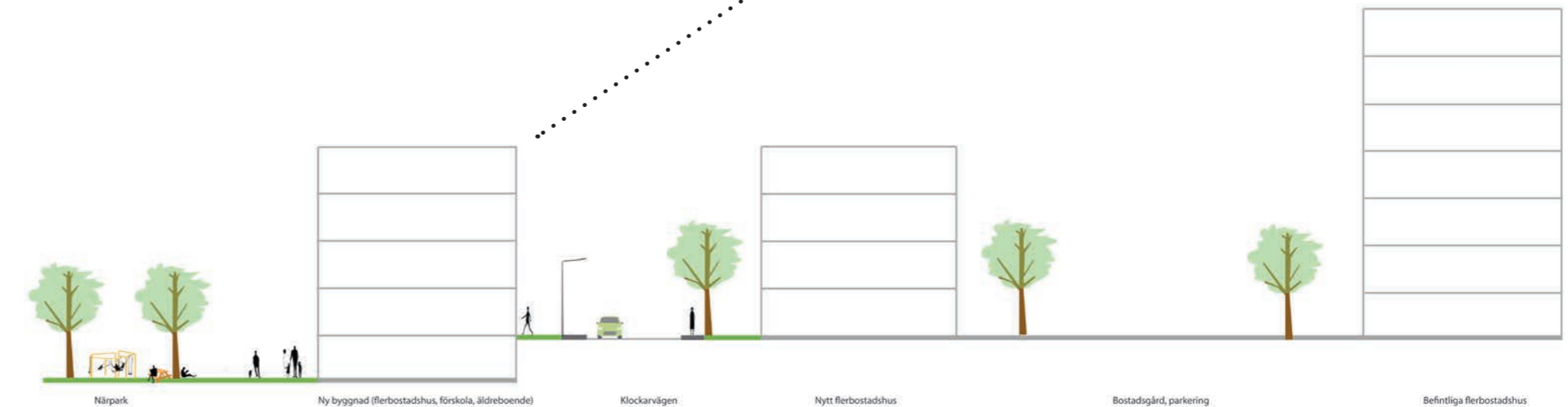
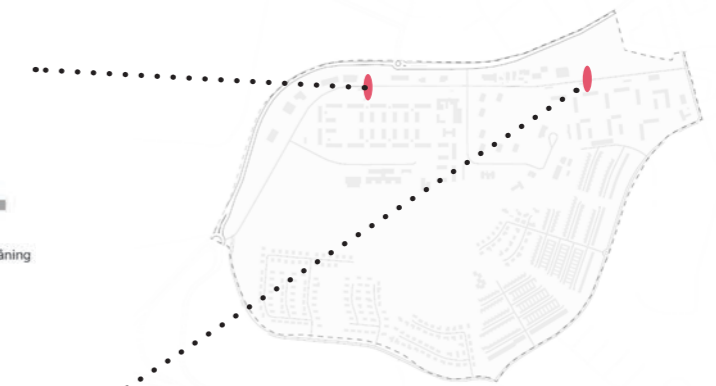
Vändplatsen kan vara en startpunkt mot Måsnaren genom gångbron för de som åker hit med bus från andra stadsdelarna och vill promenera.

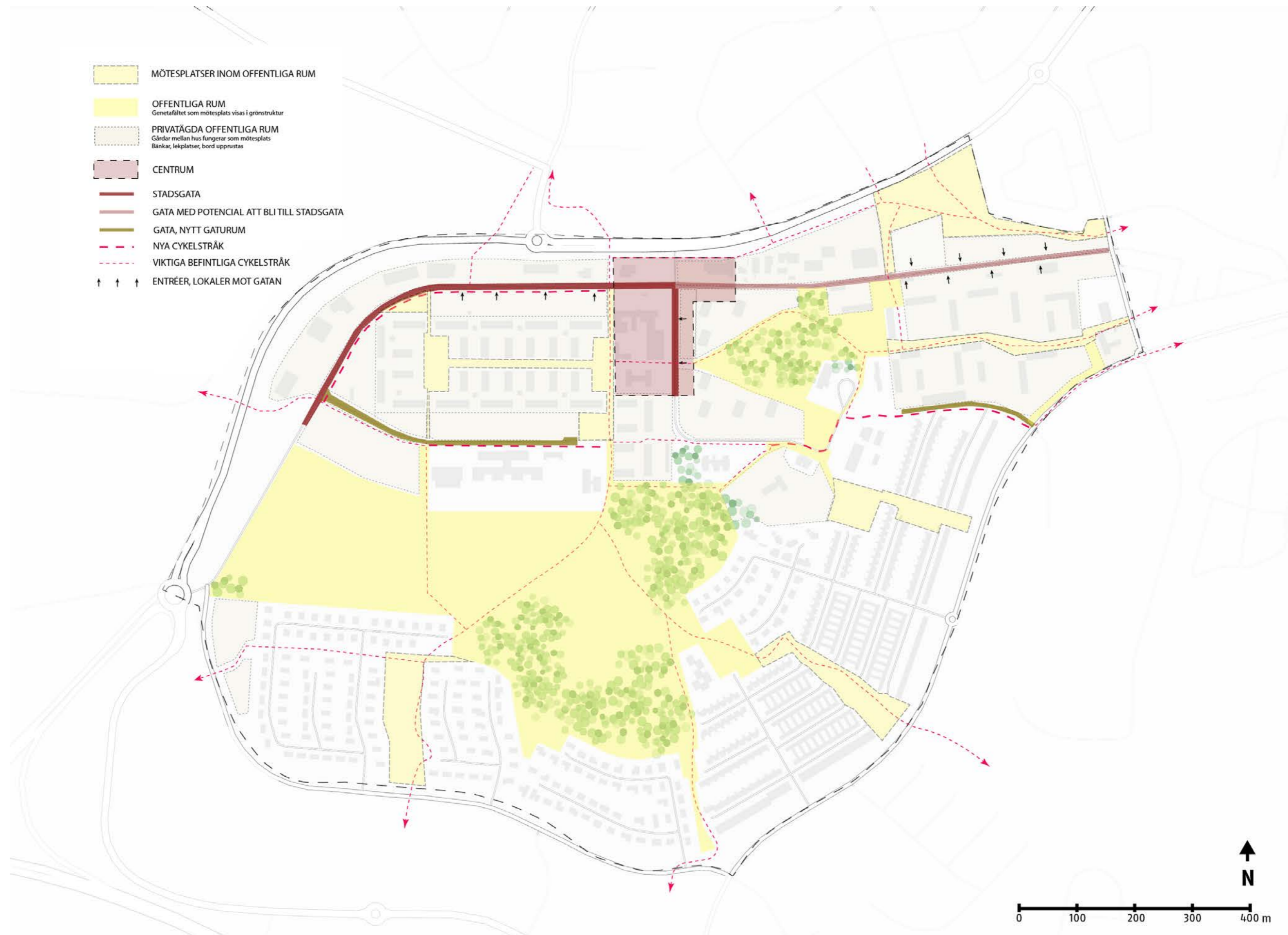
Exempel på gatusektion – Västra Geneta Klockarvägen

GATURUMMET – PROSTEN LINDERS VÄG

Mellan Klockarvägen och Wasaskolan kommer båda sidor av Prosten Linders väg att bebyggas. Gaturummet blir tätare och trafiken kommer att öka framför Wasaskolan och Skeppets förskola. Nya gaturummet behöver utformas vid Wasaskolan för att barnens skolväg till Wasaskolan ska ske på ett säkert sätt. Prosten Linders väg kommer fortsättningsvis vara en återvändsgata och biltrafiken riktad mot Klockarvägen. Cykeltrafiken kommer att öka mot och från Prästgårdsvägen vilket kan skapa behovet av en ny cykelbana.

Exempel på gatusektion – Östra Geneta Klockarvägen

TRAFIKSTRUKTUR

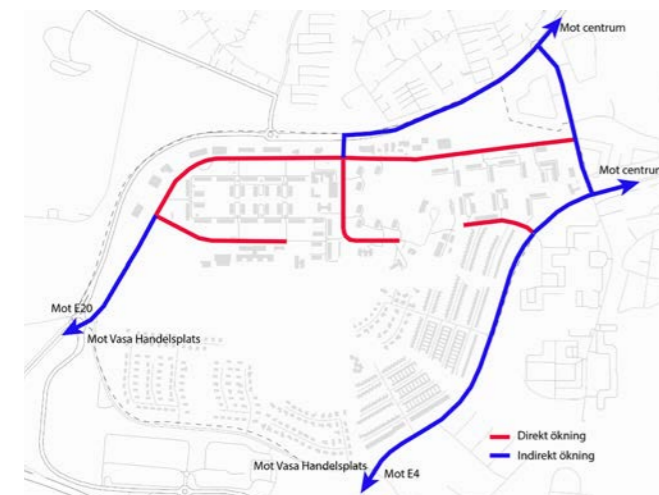
Trafikens rumsliga strukturer kommer inte att förändras efter förtätningen i norra Geneta. Trafikmängden kommer att öka på Klockarvägen och Prosten Linders väg, Bollvägen samt Prästgårdsvägen.

FORDONSTRAFIK

Strängnäsavägen ligger i kanten av Geneta vilket håller genomfartstrafiken borta från de inre delarna. Klockarvägen samlar biltrafiken i nästan hela norra Geneta. Efter utvecklingen kommer biltrafiken att öka på Klockarvägen och på tre lokalgator; Prosten Linders väg, Prästgårdsvägen och Bollvägen.

För att öka trygghet och säkerheten för barn behöver trafiksäkerhetsåtgärder genomföras parallellt med bostadsutvecklingen på intilliggande fastigheter. Nya tillfarter behöver skapas från Klockarvägen, Prästgårdsvägen och Prosten Linders väg för biltrafiken som kommer gå till parkeringsgaragen under de nya flerbostadshusen.

En rondell behöver utformas vid Bollvägens anslutning till Holmfastvägen för att utfarten ska bli säkrare. I hastighetsplanen föreslås det att hastighetsgränsen på Klockarvägen och Prästgårdsvägen ska vara 40 km/tim. Det är motiverat på Klockarvägen där hastigheten idag är 50 km/tim. På Prästgårdsvägen behöver trafiksäkerhetsåtgärder göras då en mycket starkare fysisk koppling utformas mellan det befintliga centrumet och Prästgårdsvägen vilket kommer leda till större rörelse av människor på vägen.

Ökning i biltrafiken på grund av bostadsutveckling

GÅNG- OCH CYKELTRAFIK

Gång- och cykelnätet är relativt välutbyggt i Geneta. Den kommande bostadsutvecklingen innebär dock att gång- och cykeltrafiken kommer ha ett behov av att utvecklas och befintliga banor förbättras och förstärkas. Målet är också att skapa nya gång- och cykelkopplingar inom Genetas olika delar och mot de närliggande stadsdelarna för att de ska bidra till att fler människor väljer att cykla. Miljön kring befintliga och nya gator/vägar bör utformas på ett inbjudande och promenadvänligt sätt. Klockarvägen ska få gång- och cykelvägar av god standard.

Klockarvägens fastigheten är 9 meter bred vilket innebär att utformningen av den nya cykelbanan kan ske samtidigt som byggnationen av de nya bostäderna samt centrumet på intilliggande fastigheter.

Prästgårdsvägen utvecklas till en promenadvänlig gata som kantas av vegetation, bostads- och verksamhetsentréer.

Båda nordsydliga stråk från busshållplatserna på Klockarvägen till Genetafältet behöver förstärkas för att en starkare koppling söder ut mot fältet från Klockarvägen skapas. Andra gång- och cykelstråk bör också förstärkas och vara inbjudande eftersom attraktiva promenadstråk genom bostadsområdena kan minska den fysiska segregationen i området då människor från andra områden utanför Geneta lockas hit. Gröna samband kan också fungera som kopplingar mellan olika stadsdelar.

I dagsläget sker kopplingen mellan Geneta och Ronna genom en gång- och cykelväg via en tunnel under Klockarvägen. Utöver den befintliga gc-tunneln och det markerade övergångsstället använder invånare tre banade gångbanor för att passera Strängnäsavägen. De visar var folket rör sig mellan Geneta och Ronna. Med förstärkning av de naturliga övergångsställena kan Geneta kopplas ihop med Ronna på ett bättre sätt.

En ny cykelkoppling behöver utformas mellan Prästgårdsvägen och Bollvägen vid den befintliga trappan. På grund av nivåskillnaden kan den utformas som exempelvis en serpentin. Det behöver tillkomma en ny cykelkoppling mellan Prästgårdsvägen och Prosten Linders väg. Det kan ske från Skeppets förskola med anslutning till den befintliga cykelvägen som går mellan Svingelns förskola och Pumpans förskola. Detta skulle utforma en tydligare koppling rakt fram på icke kommunalägd mark från slutet av Prosten Linders väg till Prästgårdsvägen. I samtal med exploitörer under detaljplaneskedet är det viktigt att säkerställa att denna cykelbana utformas.

Nya cykelparkeringar bör skapas på offentliga platser och nära målpunkter så som centrum, Genetafältet och i anslutning till aktivitetsytor och fotbollsplaner.

KOLLEKTIVTRAFIK

Eftersom det bebyggda området kommer att förskjutas kan vändplatsen omlokaliseras längre bort på Klockarvägen till slutet av verksamhetsområdet vid gång- och cykelbro. Parallellt med denna omplacering behöver nya busshållplatser utformas på Klockarvägen vid S:t Afrem kyrkan.

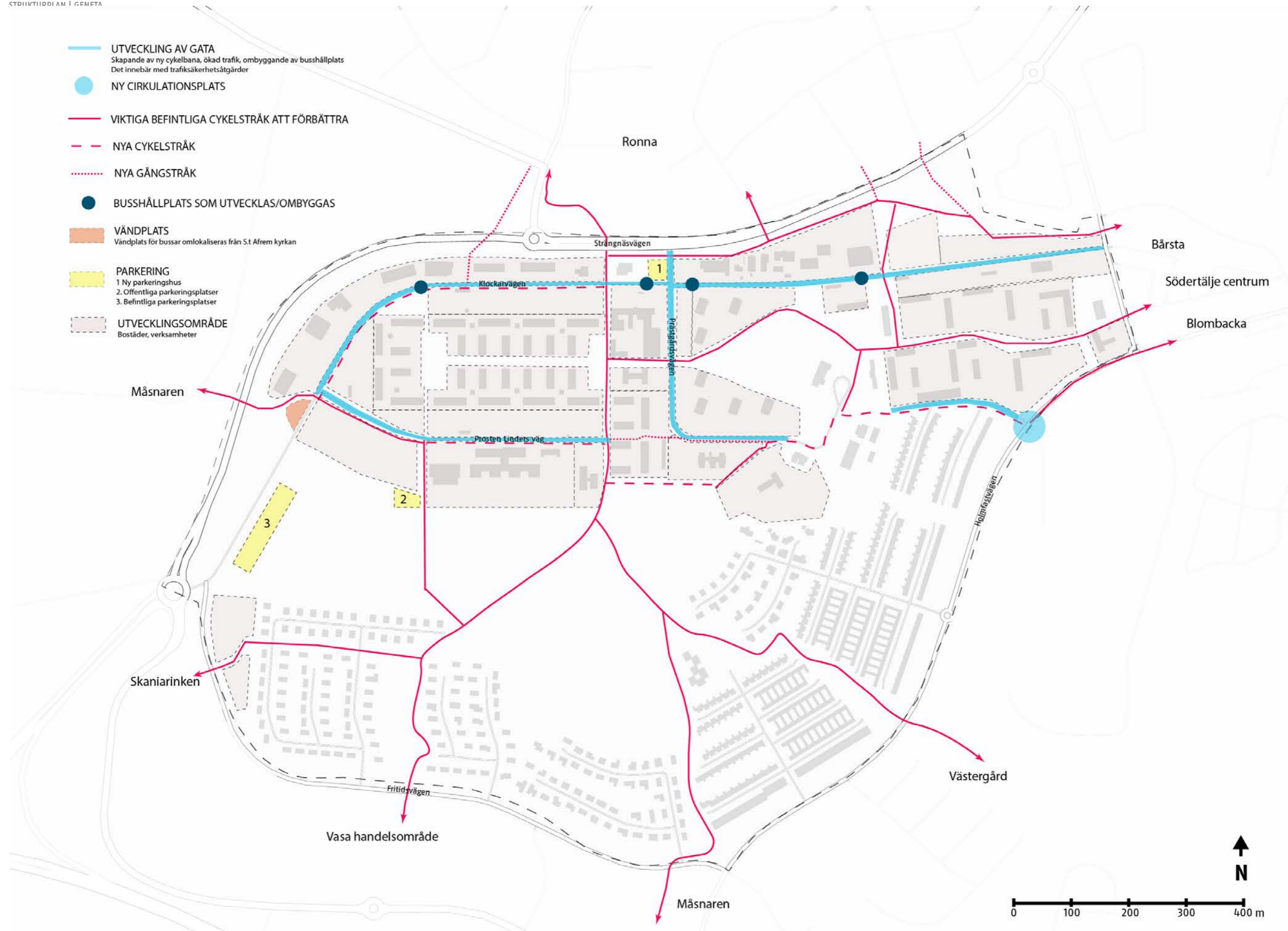
PARKERING

I samband med förtätningen kommer en del av de befintliga parkeringsplatserna försvinna. Därför kan samlad parkering i form av garage under nya byggnader eller parkeringshus vara ett alternativ för området. Nya parkeringshus kan placeras i norra delen av Klockarevågen kring verksamhetsområdet. Under kommande detaljplanering behöver plats reserveras för funktionshinder samt bilpool och cykelparkering inom bostadsutvecklingsområdena. Parkeringsplatser kan placeras vid områden som besöks mer frekvent av invånare från andra stadsdelar, så som vid fotbollsplanerna och i närheten av aktivitetsytorna på Genetafältet.

SAMMANHANG MED MEDBORGARDIALOGEN

- Prioritera gång- och cykeltrafikanter
- Komplettera bilder med gång- och cykelvägar
- Se över trafiklösningar vid skolor och förskolor
- Fordonshinder vid gång- och cykelvägar

- **UTVECKLING AV GATA**
Skapande av ny cykelbana, ökad trafik, ombyggnad av busshållplats
Det innebär med trafiksäkerhetsåtgärder
- **NY CIRKULATIONSPLATS**
- **VIKTIGA BEFINTLIGA CYKELSTRÅK ATT FÖRBÄTTRA**
- - - **NYA CYKELSTRÅK**
- ⋯ **NYA GÅNGSTRÅK**
- **BUSSHÅLLPLATS SOM UTVECKLAS/OMBYGGAS**
- VÄNDPLATS**
Vändplats för bussar omlokaliseras från S:t Afrem kyrkan
- PARKERING**
1 Ny parkeringshus
2. Offentliga parkeringsplatser
3. Befintliga parkeringsplatser
- UTVECKLINGSOMRÅDE**
Bostäder, verksamheter

FORTSATT ARBETE

Detaljplaner för bostadsutvecklingsområdena

Strukturplanens inriktning bör användas som ett vägledande planeringsverktyg för fortsatt utveckling inom stadsdelarna. Vid framtagandet av denna strukturplan har olika exploatörer samt markägare involverats. Ett nära samarbete med dessa aktörer vid detaljplaneläggning är av stor vikt i framtiden för att säkerställa strukturplanens inriktning.

Två detaljplanearbeten pågår i Geneta pararellt med strukturplanen. De föreslagna bostadsutvecklingsområdena, verksamhetsområdena samt skol- och förskolefastigheter som utpekats i denna strukturplan kommer också behöva detaljplaneläggas. Med detaljplaneläggning föreskriver kommunen hur den nya bebyggelsen ska ske och vilka regler exploatörer behöver följa under exploateringen. Detaljplanen reglerar hur de allmänna platserna (gator, torg och parker) ska användas och utformas, samt kvartersmarkers plats för bostäder, affärer, industrier och kontor. Inom kvartersmark ska planen reglera hur stora eller höga husen får vara, hur långt det får vara mellan hus och tomtgräns och om någon har rätt att dra fram ledningar över någon annans mark.

Markanvisning

En markanvisning är en överenskommelse mellan kommunen och en exploatör om att utveckla kommunal mark. En markanvisning ger exploatören, under en begränsad tid, oftast två år, ensamrätt att förhandla med kommunen om att få köpa den mark exploatören vill bebygga. På de utpekade bostadsutvecklingsområdena som ligger på kommunalmark kan utveckling ske genom en markanvisning.

Centrumutveckling

Stora delar av de ytor som angränsar till det befintliga centrumet ligger på privat mark. För att centrumet ska kunna expandera behöver ett centrumutvecklingsprogram utformas och de kommande detaljplanerna handläggas tillsammans med berörda fastighetsägare. Centrummet bör utvecklas parallellt med bostadsutvecklingen.

Trafik

Utpekade gång- och cykelvägar samt vägar är kommunalägda. Trafikutredningar rekommenderas för att se hur Klockarvägen, Prästgårdsvägen och Prostän Linders väg kommer att påverkas av tillkommande bebyggelse. Utvecklingen av dessa bör ske i takt med att stadsdelen växer och i takt med detaljplaneläggning i området.

Genetafältet

Plats för aktivitetsytor behöver pekas ut inom getetafältet. Kommunens berörda kontor bör ta fram ett program för fältets utveckling.

Dagvatten

Utvecklingen av Geneta kommer innebära att andelen hårdgjorda ytor ökar inom området. Genetafältet ligger lägre än andra delar i stadsdelen vilket gör det viktigt att dagvattenproblematiken behöver ses i ett större sammanhang för att säkerställa en långsiktig hållbar dagvattenhantering. En övergripande dagvattenutredning bör tas fram över Geneta innan de stora utvecklingsprojekten påbörjas.

Telge Nät

Inför kapacitetsutredningar för kommande exploatering är det viktigt att Telge Nät fortsatt involveras i ett så tidigt skede som möjligt för information gällande geografisk placering av bostäder och kring antalet bostäder som planeras. Med en klarhet i detta kan Telge-nät i större mån uttala sig om huruvida planläget för befintliga ledningar och anläggningar behöver ändras. Ett fortsatt nära samarbete med Telge Nät är därför viktig.

STRUKTURPLAN

DNR: 123-456-789 • UPPRÄTTAD: 2017-01-17

Strukturplan för Geneta

MEDVERKANDE

Zsolt Juhász, Planarkitekt
Olga Hanelis, Planarkitekt

PROJEKTGRUPP

Paula Rönnbäck, Planarkitekt (SBK)
Sofi Cyréus, Samhällsbyggnadsstrateg (SBK)
Johan Filipsson, Projektledare (SBK)
Katarina Vasiljevic, Planarkitekt (SBK)
Olga Hanelis, Planarkitekt (SBK)
Zsolt Juhász, Planarkitekt (SBK)
Alvin Mielli, Planarkitekt (SBK)
Josefina Söderberg, Planarkitekt (SBK)
Simon Tirkel, Planarkitekt (SBK)
Ilga Lanestedt, Planarkitekt (EttElva Arkitekter)

STYRGRUPP

Sofi Cyréus, Samhällsbyggnadsstrateg, (SBK)
Kajsa DeVall, Bygglovchef (SBK)
Sune Eiksson, Tf. Projekt- och exploateringchef (SBK)
Daniel Edvardsson, Enhetschef Lantmäterimyndigheten (SBK)
Homan Gohari, Samhällsbyggnadsdirektör (SBK)
Mats Johannesson, Samhällsbyggnadsstrateg (SBK)
Andreas Klingström, Planchef (SBK)
Annika Linde, Enhetschef upplåtelse- och tillstånd (SBK)

REFERENSGRUPP

Per Bråmås, Gatuingenjör (Gatu-och parkplanering)
Anders Eklind, Utredningsingenjör (Gatu-och parkplanering)
Lille-Vie Eklind, Lokalstrateg (Utbildningskontoret)
Tarina Levin, Landskapsarkitekt (SBK)
Emma Tibblin, Stadsantikvarie (Kultur- och Fritidskontoret)
Magnus Lundin, Utredare (Administration och utredning)
Tim Lux, Samordnare (Stadsmiljö)
Elin Persson, Exploateringsingenjör, SBK
Karl-Axel Reimer, Gruppchef miljö och hälsa, Miljökontoret
Maarit Ströberg, Kommunikatonsamordnare, SBK
Tomas Ternström, Avfallssamordnare, SBK

Dessutom representanter från Telge-Nät, Telge-Bostäder, Telge-Fastigheter och medborgare från Geneta.

MEDBORGARDIALOG

Medborgardialogen har genomförts tillsammans med Urban Utveckling.

LAYOUT OCH ILLUSTRATIONER

Kartmaterial och illustrationer: Zsolt Juhász
Layout: Södertälje Kommun
Foton: Zsolt Juhász, Olga Hanelis, Helena Kurt, Södertälje Kommuns fotobank.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VAD ÄR EN STRUKTURPLAN?	5
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH ANALYS	7
Översikt, läge och avgränsning	8
Markförutsättningar	9
Grönområden	10
Fornlämningar och kulturmiljö	11
Infrastruktur	12
Stadsbyggnadskaraktär	14
Verksamheter	16
Kultur och rekreation	18
Bostäder	19
Demografi	19
Sociala förutsättningar	19
Ägarförhållanden	20
Hälsa och miljö	20
Pågående planer	22

VAD ÄR EN STRUKTURPLAN?

En strukturplan redovisar på ett övergripande sätt den tänkta fysiska strukturen för en stadsdel år 2036. Dokumentet ska användas som ett vägledande underlag och stöd vid fortsatt framtida planläggning av stadsdelarna. Strukturplanen visar områdets sammanhang av gator, grönska, stadsrum, bebyggelse samt dess koppling till omgivningen. Detta presenteras genom beskrivande text, kartor, diagram, sektioner, illustrationer och inspirerande referensbilder. En strukturplan kan ses som ett visionärt dokument som ska framhäva en stadsdels potential att utvecklas.

Till skillnad från en detaljplan redovisar inte strukturplanen den exakta lokaliseringen för markanvändning och byggande. På så sätt kan strukturplanen sägas ligga på en nivå mellan översiktsplan och detaljplan. Tanken är att strukturplanerna tillsammans ska täcka hela Södertälje tätort. Indelningarna redovisas intill på karta nummer ett.

Målgruppen för detta dokument är politiker, tjänstemän och medborgare i Södertälje kommun, områdets markägare samt berörda myndigheter.

Arbetet med strukturplanerna har utgått ifrån de strategier och riktlinjer som fastslagits i kommunens översiktsplan Framtid Södertälje – Översiktsplan 2013- 2030, varav de viktigaste är hållbar utveckling, social sammanhållning, förstärkta kvaliteter i staden, utvecklade tyngdpunkter, varierade och flexibla miljöer, ett attraktivt och varierat bostadsutbud, ett starkt näringsliv och utbildning, stärkt dialog, samt förbättrad tillgänglighet och hållbar trafik. Andra kommunala planeringsunderlag så som *Grönplan för Södertälje tätort (2013)*, *Utbyggnadsstrategin (2018)*, *Cykelplan (2013)* och *Inventering av kulturmiljöer i Södertälje kommun* har varit vägledande.

Medborgardialog

Vid framtagandet av denna strukturplan har en medborgardialog genomförts med invånare från stadsdelarna. Resultatet är en sammanvägning av kommunens analys av området samt medborgarnas synpunkter och visioner för deras stadsdel.

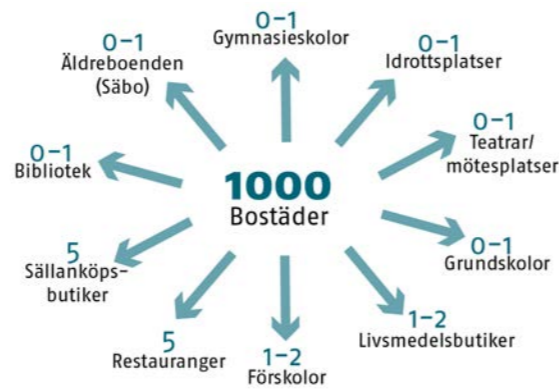
Södertälje kommuns bostadsmål 2036

Södertälje kommun har sedan 2016 haft ett mål om att upp-nå 20 000 bostäder på 20 år. Med så många nya bostäder ökar också behovet av andra komponenter i en stad, så som parker,

verksamheter och samhällsservice. Strukturplanerna hjälper till att identifiera plats för dessa ytor och se stadsdelar i ett större sammanhang.

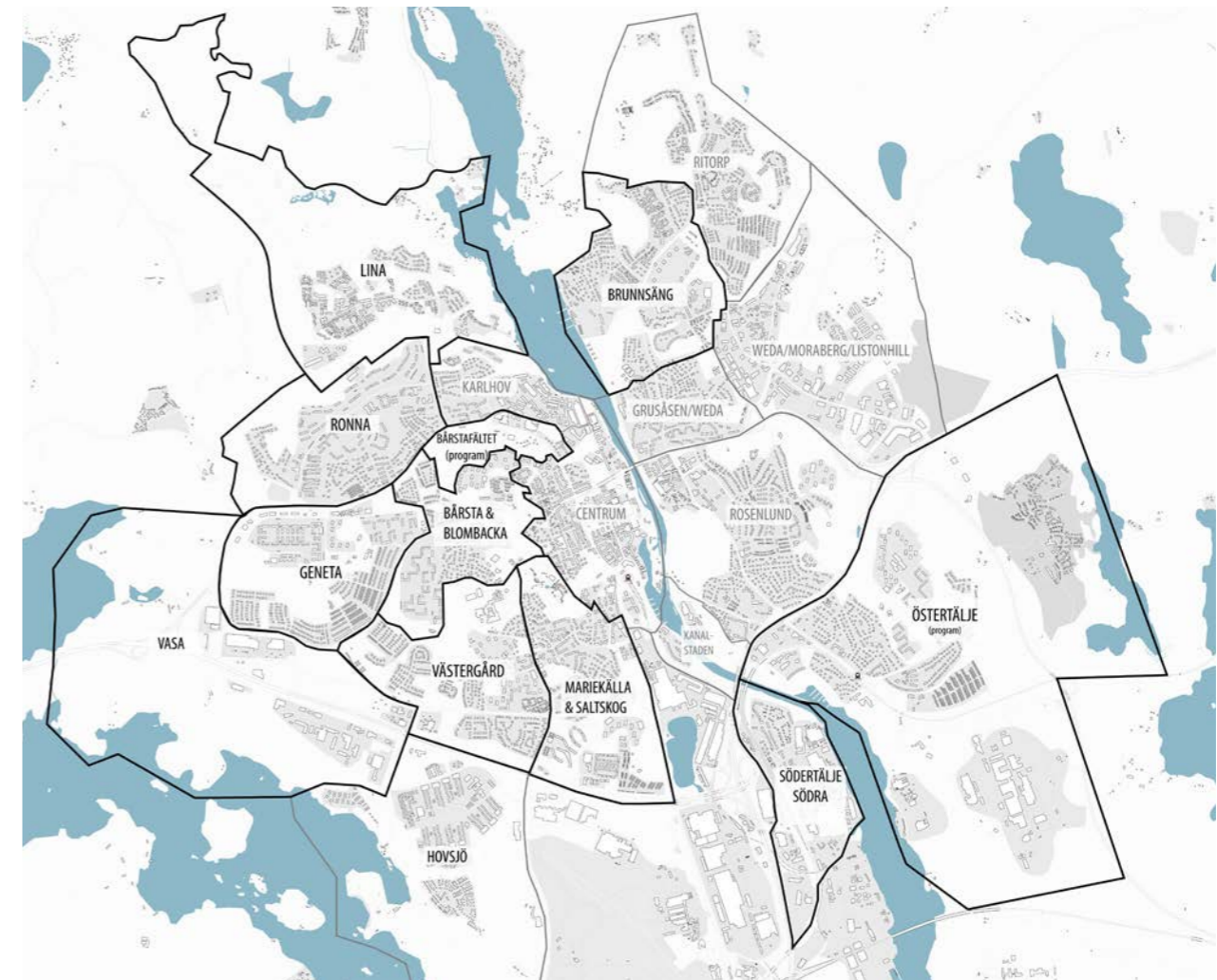
Kommunens bostadsmål 2036 kommer generera behovet av fler verksamheter och kommunal service.

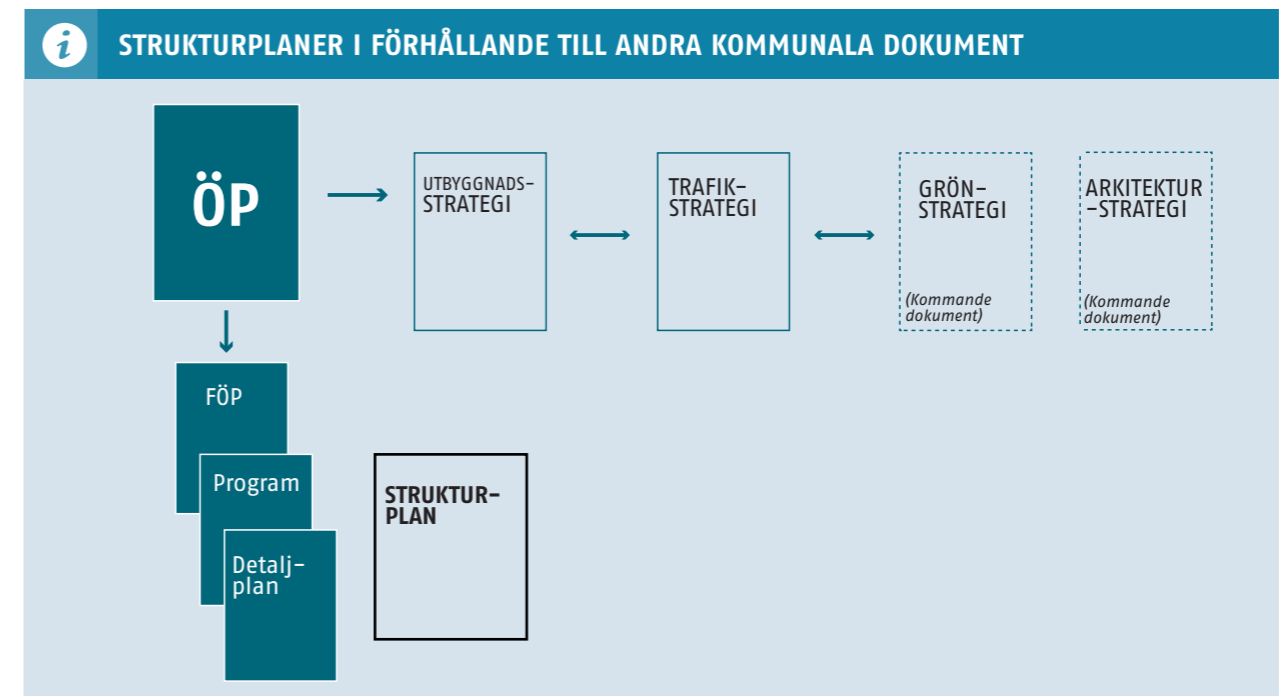
För varje strukturplan genererar kommunens bostadsmål behovet av ungefär såhär många verksamheter och kommunal service inom strukturplaneområdet.

i **STRUKTURPLANENS SYFTE**

- Denna strukturplanen ska bland annat tydliggöra;
- Var förtätning kan ske.
- Var nya förskolor eller äldreboenden kan placeras.
- Hur centrumbildningar kan utvecklas.
- Hur områden kan kopplas med sin omgivning (vägar, grönstråk, gång- och cykelvägar)
- Hur trygghet och säkerhet kan öka.
- Var nya mötesplatser är möjliga.
- Hur det befintliga kan förstärkas och förbättras.

Strukturplaner inom Södertälje tätort.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH ANALYS

Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUF5

Enligt RUF5 2050 (2018) är Stockholmsregionen en av Europas snabbast växande storstadsregioner. Den snabba befolkningstillväxten är positiv för regionen, samtidigt som den för med sig stora utmaningar. Regionens transporter, bostäder och utbildning har inte utvecklats i takt med befolkningsökningen vilket gör att resurseffektiva lösningar är nödvändiga. Byggandet i alla kommuner behöver anpassas till den långsiktiga efterfrågan i regionen. En attraktiv och kapacitetsstark kollektivtrafik behövs, tillgänglig för alla. Fyra regionala mål är vägledande i detta arbete som handlar om attraktiva livsmiljöer, jämställdhet, öppenhet, tillgänglighet, innovation och näringar.

Översiktsplan Framtid Södertälje 2013–2030

I Södertäljes översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige 2013, presenteras ett antal prioriterade förtättningsområden för bebyggelse. Kommunens strategi är att ny bebyggelse i huvudsak ska ske i kollektivtrafiknära lägen. Det finns också en ambition om att eftersträva sammanhängande grönstrukturer och verka för en minskad boendesegregation genom utbyggnad av strategiska områden.

I implementering av översiktsplan (kapitel 2.2) prioriteras de allra viktigaste strategiska satsningarna i Södertälje. En bland fem prioriteringen är "utveckling av stadens miljonprogramsområden". I första hand kommunen prioriterar Ronna och Hovsjö, men andra viktiga utvecklingsinsatser är Geneta och Fornhöjden.

Geneta är en av de tyngdpunkterna i Södertälje. Enligt översiktsplanen ska tyngdpunkter i staden utvecklas tillsammans med stråk mellan tyngdpunkterna. Genom att koncentrera bostäder och verksamheter kring tyngdpunkter kan dessa utvecklas till levande stadsmiljöer.

Norra delen av Geneta präglas av en medelhög öppen bebyggelse så där finns en stor förtättningspotential enligt översiktsplanen.

Utbyggnadsstrategin 2018

Södertälje kommun tar just nu fram en utbyggnadsstrategi som har fokus på kommunens tätorter. Utbyggnadsstrategin beskriver var och hur förtätning samt bostadsbyggande ska ske. Arbetet är vägledande för, bland annat strukturplaner samt för investeringar i offentliga miljöer, verksamheter

och infrastruktur. Strategin ska fungera som ett komplement till översiktsplanen. För närvarande finns en remissversion med preliminära strategier framtagen. I remissversionen av utbyggnadsstrategin berörs aktuellt strukturplaneområdet av tre delstrategier.:

Strategi C: Förtäta prioriterade tyngdpunkter

Strategi D: Stadsutveckla stråk

Strategierna används som vägledning i denna strukturplan.

Miljö- och klimatprogram 2018–2021

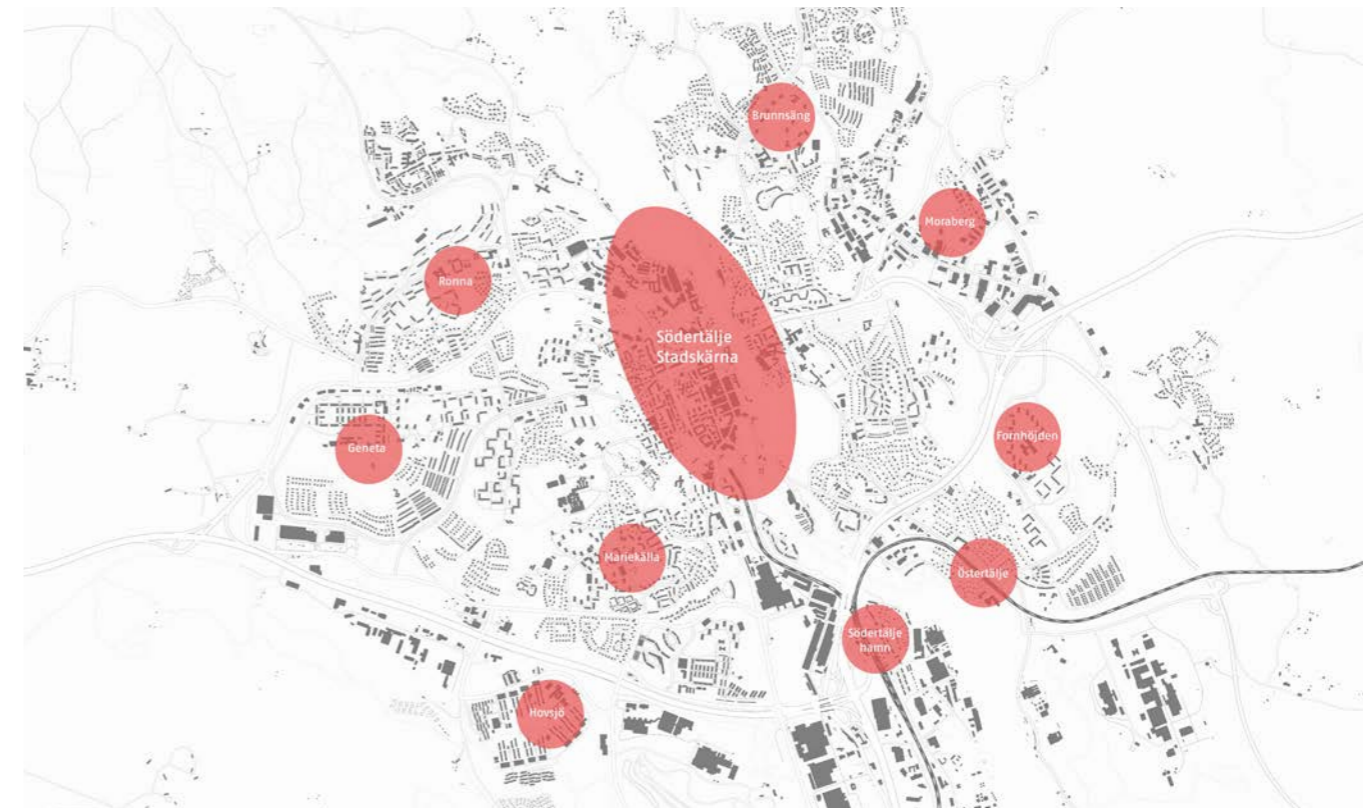
I Södertäljes miljöprogram (2018 - 2021) beskriver vad vi som organisation, på kort och lång sikt, vill uppnå för att skapa en ekologiskt hållbar utveckling som ska ge en god livskvalitet för våra kommunmedborgare. Det övergripande miljömålet är att lämna över ett samhälle till de kommande generationerna där de stora miljöproblemen är lösta och utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem

Vidare ska kommunen bli bättre på energieffektivitet och att de totala utsläppen av växthusgaser ska minska vilket ställer krav på hållbar planering. Kommunen kan genom fysisk planering i mycket hög grad styra var och i vilken omfattning exploatering sker och genom att planera för en blandad och sammanhållen stad ökar förutsättningarna för bättre kollektivtrafik och även en minskning av det totala resandet. När nya större områden planeras är det viktigt att områdena planeras väl, att stor hänsyn tas till kringliggande natur och att kollektivtrafiken står i fokus från början.

Folkhälsoprogram

Kommunens folkhälsoprogram (2015 - 2018) syftar till ett målinriktat och organiserat arbete för social hållbarhet. I programmet lyfts vikten av att integrera folkhälsoaspekter i stadsplaneringen. Till exempel genom fler och mer attraktiva gång- och cykelbanor eller grönområden och spontanidrottsplatser för att uppmuntra vardagsmotion.

Ett ekologiskt och socialt helhetstänk ska utgöra grunden i planeringen och integration ska beaktas vid all utformning av fysisk miljö. Platsens identitet och hur den påverkar människors upplevelse av sig själva och sitt sammanhang är viktigt att ta hänsyn till. Programmet lyfter särskilt behovet av bullerfria och säkra grönområden i närheten av bostadsområden, stimulerande förskole- och skolgårdar samt ålders- och funktionsblandade mötesplatser för kommunens invånare.

Tyngdpunkter utifrån Södertäljes Översiktsplan (2013).

Prioriterade tyngdpunkter samt strategiska stråk utifrån Södertäljes utbyggnadsstrategi.

Översikt, läge och avgränsning

Strukturplanområdet Geneta ligger väst från Södertälje centrum. Området gränsar mot Ronna i norr, Bårsta och Blombacka i öst, Västergård i sydöst, Vasa i söder och sydväst samt Ängsbacken i väst.

Planområdet som är ett miljonprogramsområde upptar ca 1,5 km² och planerades med 60-talets stadsbyggnadsideal med dess trafik- och funktionsseparering.

I norr och nordväst avgränsas Geneta av Strängnäsavägen och i söder av Fritidsvägen och Holmfastvägen. Huvudvägar inom stadsdelen är Holmfastvägen-Fritidsvägen och Klockarvägen som bildar en ring kring bebyggelsen och ger förutsättningar för en stor, bilfri parkyta i centrala Geneta. Korsningen mellan Klockarvägen och Prästgårdsvägen är en naturlig knutpunkt och entré till området och en plats där flera olika trafikslag möts.

Området består av flerbostadshus i norr och småhus i söder. Ett lokalt centrum och ett verksamhetsområde med blandning av olika företag finns i norra delen av Geneta.

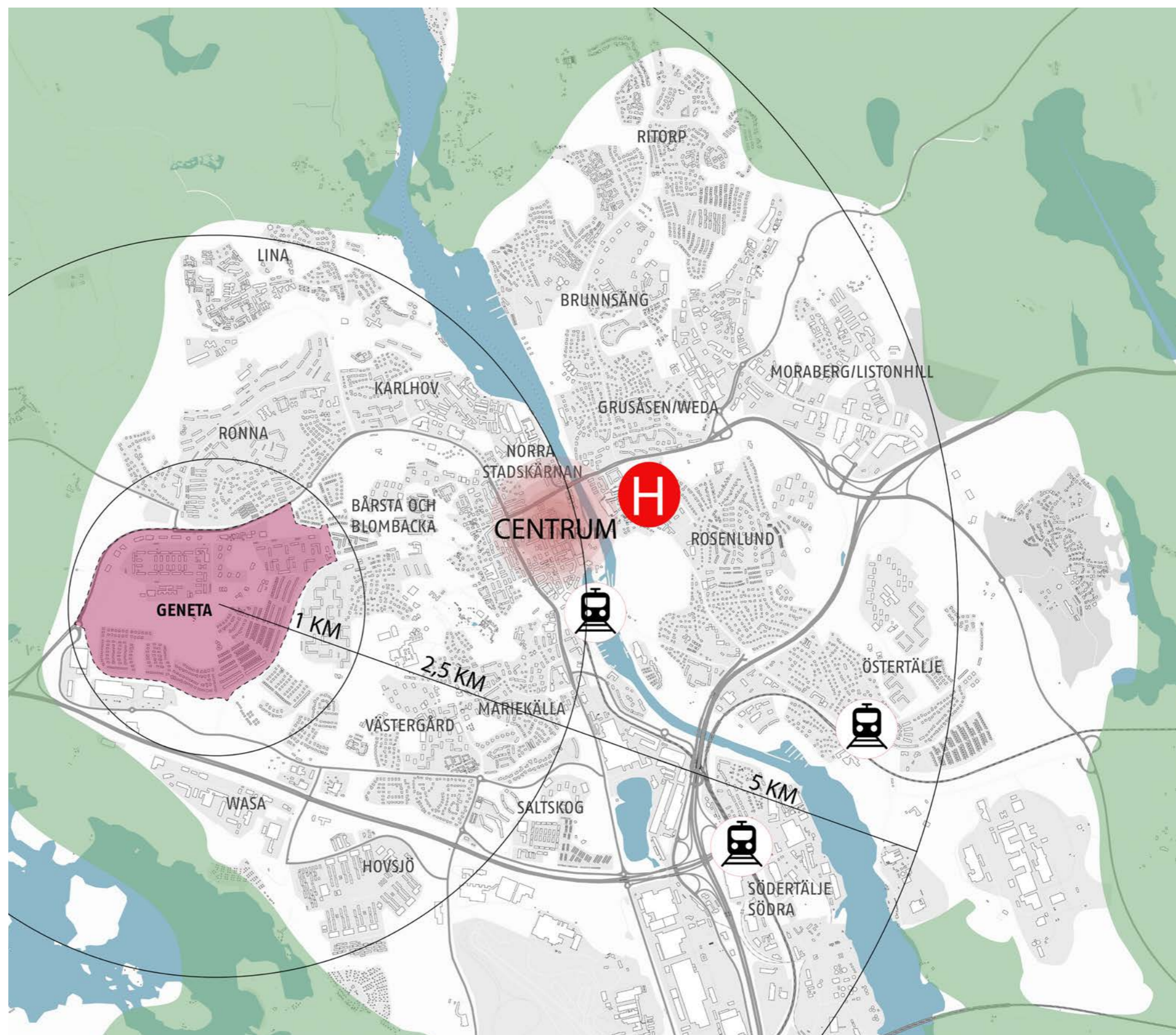
I Geneta finns goda boendekvaliteter som närhet till grönska, kollektivtrafik och flera förskolor. Genetas största grönområde är Genetafältet söder om Geneta centrum. Fältet är en stor gräsyta som innehåller funktionerna idrottsanläggning, stadsdelspark och närnatur. Det finns flera fotbollsplaner på fältet. I området finns även skogspartier med flera kända fornlämningar. På andra sidan Strängnäsavägen finns stora rekreationsområden och en golfbana.

Genetastråket är norra Genetas närpark. Stråket är planerat med en lindallé och går rakt igenom kvarteren med flerbostadshus väster om Geneta centrum.

I sydväst intill motorvägen ligger verksamhetsområdet Vasa. Det finns både handel och sportanläggningar samt stora parkeringsytor. Söder om Genetaleden finns Scaniarinken och Södertälje fotbollsarena som har besökare från hela Södertälje.

Strukturplanens avgränsning tillsammans med regionala gröna kilar. Genetas östra och västra sidan ligger 1,5 km och 3,2 km från Södertälje centrum fågelvägen.

- Tågstation
- Södertälje sjukhus

Markförutsättningar

GEOTEKNIK

Markområdet består huvudsakligen av glacial och postglacial lera (mörkgul och ljusgul på kartan). Lermark har en benägenhet att röra på sig vilket gör den svårare att bebygga. Det finns även en del berg (röd) och sandig morän (ljusblå) i området. Isälvsediment förekommer i västra delen.

Karta om geoteknik

TOPOGRAFI

Området har en relativt platt topografi. I den nordöstra delen av planområdet är marken mer kuperad (se topografikarta). Befintliga bebyggelse ligger i de höglanta områdena.

I låglänta områden finns större risk för översvämning, (se kartan över dessa områden i avsnitt Hälsa och Miljö) vid exploatering måste hänsyn tas till dessa.

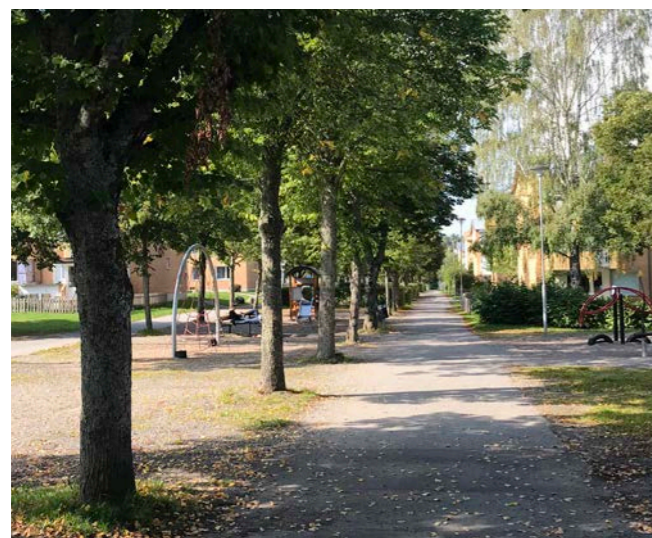
Siffrorna visar höjd i antal meter över havet

Grönområden

Geneta är relativt välförsett med tillgång till gröna områden av olika karaktär. Det finns en del tätare skogsdungar utspridda över området samt många öppna gröna ytor. De gröna områdena i Geneta beskrivs i Södertälje kommuns Grönplan. Det finns redan idag en hel del gröna kopplingar i området, som binder samman delar och funktioner inom stadsdelen och binder samman Geneta med Västergård, Blombacka och Bårsta. Detta nämns även i grönplanen som "Genetas grönstråk".

1 Genetastråket – närpark

Genetastråket utgör norra Genetas närpark. Stråket är planterat med en lindallé och går rakt igenom kvarteren med flerbostadshus väster om Geneta centrum. Stråket fungerar som en närpark för de boende intill då det i allén öppnar upp sig små platser avgränsade med lindhäckar och parkbänkar. Inom flerbostadshusområdet längs Genetastråket har uteplatser anordnats för de boende i bostadshusens markplan vilket skapar halvprivat radhuskänsla inom bostadsområdet. Grönskan på gårdarna är tillräckligt låg för att området ska upplevas öppet och överblickbart.

Genetastråk med lindallé

2 Genetafältet – idrottsanläggning

3 Genetafältet – stadsdelspark

Parken ligger centralt i stadsdelen och har varierad utformning och flera funktioner. Detta är en av de viktigaste mötesplatserna i Geneta, men fältet också verkar segregerande på samma gång.

I väst ligger det öppna sportfältet med bollplaner innanför cirkelrunda vallar.

Bollplaner innanför cirkelrunda vallar

I öster finns fornminnestäta små trädklädda kullar som skapar rumslighet. En lekplats ligger intill en av höjderna, avgränsad med buskar och träd. En av sluttningarna utgör pulkabacke. Gångstråk korsar parken och leder in bland bebyggelsen. Ett skolområde gränsar till parken. Tystnaden i rekreationsområden anses vara av stor vikt för att upplevelsen ska ge vila och avkoppling. I södra delen av Genetafältet finns ett område som har en ljudnivå på 35 dbA vilket räknas som ett tyst område.

Enligt Grönplan bör de goda förutsättningarna i form av den stora öppna ytan, sluttningarna med natur och lek och sportytorna bevaras. Skogs- och naturområdena bör hållas gallrade.

Gräsvyta på Genetafältet

Skogsområde vid södra delen av Genetafältet

Stråket genom Genetafältet mot flerbostadshusområdet

Bevuxen fotbollsplan i Genetafältet.

4 Simmarvägens närpark – närpark

Mellan Simmarvägen och Kägelvägen finns ett litet grönområde med sparade traddungar, gångväg och en öppen grönyta. Längs parken går ett gångstråk mot Vasaområdet. Platsen utgör södra Genetas närpark som numera upplevs övergivet och därför behöver den rustas upp.

Simmarvägens närpark

5 Polovägens närpark - närpark

Från stadsdelsparken Genetafältet leder ett grönstråk mot Holmfastvägen. Längs grönstråket ligger Polovägens närpark med körsbärsträd runt en lekplats, bollplan och öppna gräs-tytor. Parken utgör samlingsplats för östra Geneta.

Polovägens närpark

6 Närparken mellan Bollvägen och Bandyvägen

Gräsmatta med lite buskage och trädplanteringar samt en höjd

Närparken mellan Bollvägen och Bandyvägen

7 Närparken i nordöst

Den består av en stor gräsmatta som omges av en träridå i norr och en mindre skogsremsa i söder. I skogsremsan i söder

Närparken i nordöst Geneta

8 Holmfastvägen/Fritidsvägen

Längs Holmfastvägen och Fritidsvägen är stadens längsta trädrad med lindar planterade. Den breda vägsektionen får därigenom ett tydligt slut och trädraden betyder mycket för de som färdas på gång- och cykelvägen.

Allé vid Holmfastvägen med cykelväg

Närlatur intill punkthus

Fornlämningar och kulturmiljö

På Genetafältet finns flera kända fornlämningar. Ett gravfält som innehåller flera hundra fornlämningar på Genetafältets östra del (1800-500f.Kr). Öster om gravfältet finns bebyggelselämningar (1520 e. Kr) i form av en bytomt/gårdstomt. Det finns också andra mindre lämningar från boplatser och visten inom området. På den södra delen av Genetafältet finns också (500 f. Kr – 1050 e. Kr) registrerade fornlämningar i form av stensättningar/gravar. I den östra delen av Geneta centrum finns övriga kulturhistoriska lämningar (500 f. Kr – 1050 e. Kr) som enligt rådande praxis vid registreringstillfället inte utgör fast fornlämning men ändå anses ha ett antikvariskt värde. Äldsta skriftliga belägg där Geneta kan spåras är från 1257 då det skrevs som "Gnitarhog". Områdets kontinuitet kan dock spåras ända till bronsålder genom förekomsten av gravar.

Namnet Geneta har sitt ursprung i 1600-talsgården som var Södertäljes kyrkoherdeboställe från 1650-talet fram till 1911. Fram till 1940-talet var gården pensionat och tio år senare revs huvudbyggnaden för uppförandet av barnhem. Övriga delar av området har tillhört andra gårdar med odlingsmarker, skog och enskilt liggande torp. Fram till 1960-talet utgjorde huvuddelen av markanvändningen jordbruk medan en del var sankmark. I nordost låg Katrineberg, ett område med spridd trähusbebyggelse. Mellan 1966-70 uppfördes lamellhusen och punkthusen. Ett centrum bildades kring Geneta gård med butiker, kyrka, post, Wasaskolan och Genetaskolan. I området uppfördes S:t Mikael's kyrka, S:t Aframs kyrka. I södra delen av området uppfördes småhus (radhus, villor). På 1970-talet byggdes Scaniarinken och år 2006 stod den ombyggda ishallen, AXA Sportcenter och fotbollsarenan klara.

Infrastruktur

VÄG

Geneta planerades med bilen som primärt transportmedel och har därför karaktären av en enklav, med få gång och cykelvägar som leder till- och från centrala Södertälje. Gatorna inom området kan delas upp i genomfartsgata, uppsamlingsgata och lokalgata. Strängnäsavägen är en genomfartsgata med hastighetsbegränsning på 50 km/h. Brolundavägen, Klockarvägen, Holmfastvägen och Genetaleden är uppsamlingsgator som också har en begränsning på 50 km/h. Lokalgatorna har generellt 30 km/h i området fränsett Fritidsvägen som är reglerad till 50 km/h.

De senaste trafikmätningarna som utfördes i området är från 2015. På Prästgårdsvägen, på sträckan mellan Prästgårdsvägen 11 och Prästgårdsvägen 12-42, var antalet fordon per veckovardagsdygn 1.250. Andel tung trafik var 4%. På Prosten Linders väg, på sträckan mellan Prosten Linders väg 4 och Prosten Linders väg 2, var antalet fordon per veckovardagsdygn 1.000. Andel tung trafik var 3%. På Klockarvägen, på sträckan mellan Prosten Linders väg och Klockarvägen 112, var antalet fordon per veckovardagsdygn 3.400. Andel tung trafik var 8%.

Klockarvägen vid verksamhetsområdet

Prästgårdsvägen. Centrumet ligger höger

Klockarvägen från Brolundavägen

Lokalgata i radhusområdet

GC-VÄG

Vägarna i stadsdelen är inte utformade för blandtrafik och trots små trafikmängder och låga skyltade hastigheter är utformningen dåligt anpassad för både gång- och cykeltrafik. Längs Klockarvägen är gångvägen smal och möjligheten för att cykla är begränsad. Strängnäsavägen trafikeras endast av bilar men har en parallell cykelbana.

Strängnäsavägen med parallell cykelbana

Gång- och cykelkoppling mot Ronna

Inom bostadsområdet och på Genetafältet är miljön i stort sätt helt bilfri och gång- och cykelvägnätet välutbyggt.

Att ta sig med cykel från Geneta till centrala Södertälje kan vara svårt på grund av de topografiska förhållandena i Södertälje.

Gång- och cykelväg mot Geneta centrum under Prästgårdsvägen

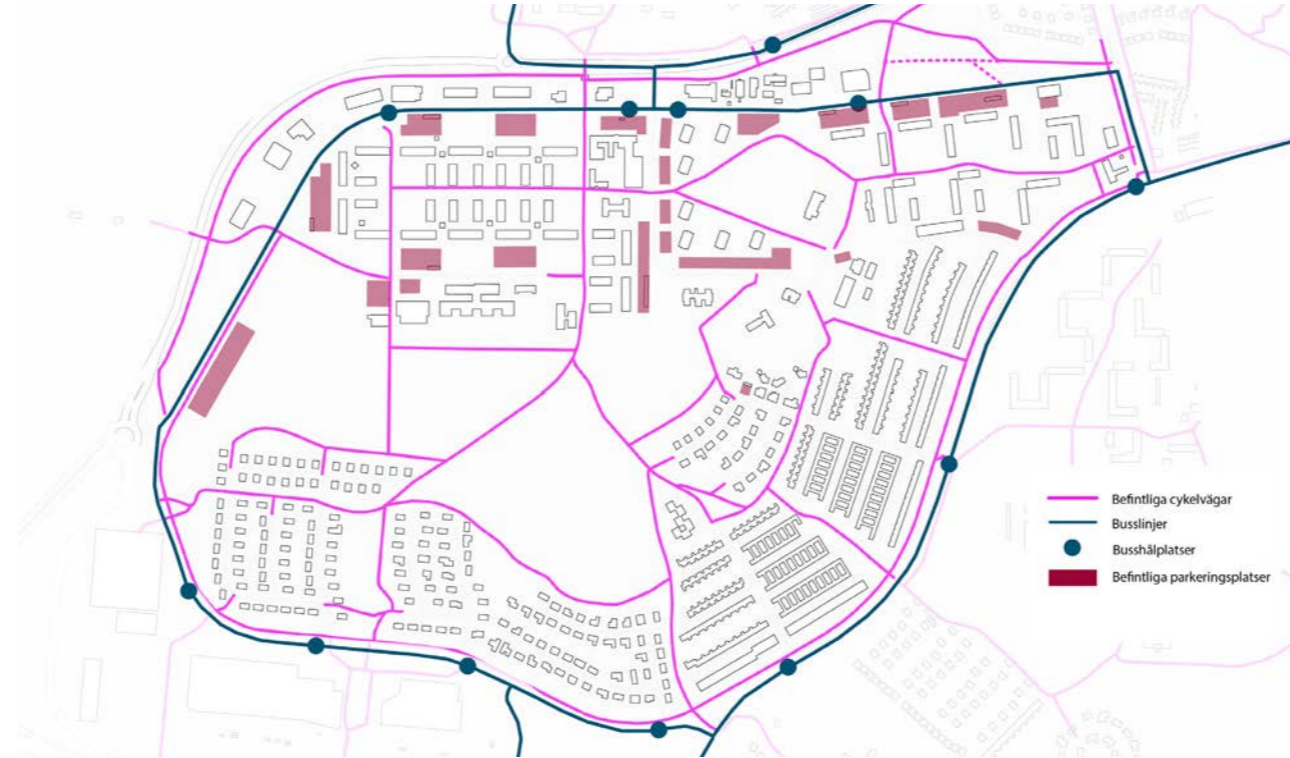
Gatatyper i Geneta

Cykelbana med allé längst Genetas västra sidan

Gångkoppling mellan Bollvägen och Prästgårdsvägen

Gångbro som koppling mot Måsnaren i nordvästra Geneta

KOLLEKTIVTRAFIK

Inom strukturplaneområdet trafikeras olika busslinjer till och från centrala Södertälje (752, 754, 754X, 758, 780, 780X, 798). Busslinjerna har hållplatslägen på Klockarvägen i anslutning till Genetas torg, vid Syrianska Ortodoxa kyrkan, på Fritidsvägen i anslutning till sporthallen och partihandeln samt på Holmfastvägen vid Förskolan Blomman. De boendes avstånd till busshållplatser är bra eftersom hållplatserna ligger inom gångavstånd från de flesta bostadsområdena. Till skillnad från bushållplatser ligger tågsstationen långt bort från området - ca 2 km beroende på vart i Geneta man befinner sig. Vändplatsen används för genomgångstrafik på dagen. Enskilda linjer använder den som slutstation bara några gånger under morgon- och kvällstrafik.

Vändplats för bussar på Klockarvägen vid S:t Afrem Kyrkan

LEDNINGSNÄT

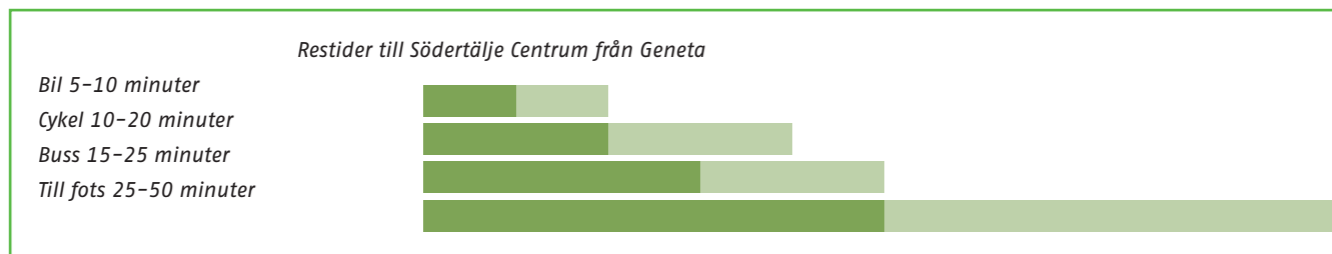
Telge Nät som ägs av Södertälje kommun äger, utvecklar och underhåller näten för el-, fjärrvärme, fjärrkyla, stadsnät, vatten och avlopp. De planerar även ett antal reinvesteringsprojekt i Geneta fram till 2028. Det är viktigt att dialog med Telge Nät initieras i god tid innan exploatering för att säkerställa att befintliga ledningar inte hamnar i konflikt med den nya bebyggelsen. Bland annat finns inomhusledningar inom planerad förtätningsområde och ett flertal ledningar behöver mätas in för att säkerställa exakt läge, varför det är viktigt att dessa åtgärder planeras in i god tid. De västra delarna av Geneta måste särskilt beaktas i detaljplaneskedet då planerad förtätning sker i direkt anslutning till befintlig fjärrvärmetunnel. Exempelvis är det viktigt att ställningstagande görs om hur fjärrvärmetunneln ska säkras i markrättslig synpunkt och hur ex. bergvärmeborrning ska hanteras.

ELNÄT, STADSNÄT, FJÄRRVÄRME

Vissa elledningssträckor behöver på sikt dimensioneras upp för att möta den framtida expansionen. När det gäller fjärrvärme finns kapacitetbrister. Nätet ska förnyas och förstärkas. Stadsnät kommer att behöva utöka med 1 ny fördelningsnod och eventuellt förstärkning av stamnät.

VATTEN OCH AVLOPP

Strukturplaneområdet ligger inom både primära och sekundära vattenskyddsområden. Delar ligger inom yttre skyddsområdet Malmsjöåsen, vilket innebär att det finns begränsningar i markanvändning och restriktioner för vissa typer av verksamheter. Geneta ligger inom Telge Nätets verksamhetsområde för vatten, spill- och dagvatten. Vad gäller vattenledningsnätet finns en viss kapacitetsbrist vilket innebär att mindre ledningar behöver förstärkas. För spillvattenledningsnätet råder kapacitetsbrist vilket främst avser området vid Klockarvägen och längs med Holmfastvägen fram till Kägelvägen och Ryttnarvägen. Kapacitetsbrist innebär att förstärkningsarbete så småningom behöver genomföras varför det är viktigt att plats reserveras för detta. En uppdimensionering kan innebära att det behövs U-områden och att ledningsrätt kan behövas sökas. Inför kapacitetsutredningar för kommande exploatering är det viktigt för Telge Nät att i ett så tidigt skede som möjligt får information gällande geografisk placering samt antal bostäder som planeras. Med en klarhet i detta kan Telge Nät också i större mån uttala sig om huruvida planläget för befintliga ledningar och anläggningar behöver ändras, samt var nya anläggningar kan placeras. Dagvattenlösningar bör i första hand tas omhand lokalt för att minimera belastning på Lilla och Stora Måsnaren. Områden uppströms som nedströms påverkar varandra

Stadsbyggnadskaraktär

Geneta planerades med 60-talets stadsbyggnadsideal. Norra delen som byggdes ut mellan 1967-1970 består av flerbostadshus – lamellhus och punkthus mellan 3-8 våningar och södra delen av småhus – villor och radhus.

Flerbostadshusen i området har rätvinkliga formerna med stora mellanrum mellan bebyggelsen.

Bostadsområdet längs Genetrastråket är ett välplanerat bostadsområde som är byggt i mänsklig skala med många goda boendekvaliteter. Dock upplevs det som avskärmat från närområdet och inåtvänt med stora infartsparkeringar vilket skapar en öde karaktär i kantzonen. Inom bostadsområdet har boende på bottenvåning tillgång till trädgårdar som tillför en mångfald och omsorg för utemiljön samt ger möjlighet för de boende att sätta sin egen prägel på närmiljön.

Bostadsområdet längs Genetrastråket

Bostadsområdet som begränsas av Prästgårdsvägen, Klockarvägen, Brolundavägen, Holmfastvägen och Bollvägen består av 8 vånings punkthus och lamellhus med 4 och 7 våningar. Mellan punkthus och lamellhus är omgivningen kuperad och trädbevuxen.

Stora parkeringsytor mellan byggnader och vägar samt trånga gångbanor direkt vid vägarna skapar också en ödslig karaktär här. Den separeringen förstärkas eftersom gatunivå ligger lägre ned än parkeringsplatser och byggnader.

Eftersom parkeringsplatser ligger på yttre kanten av flerbostadshusområdet är inre delar helt skilda från biltrafiken.

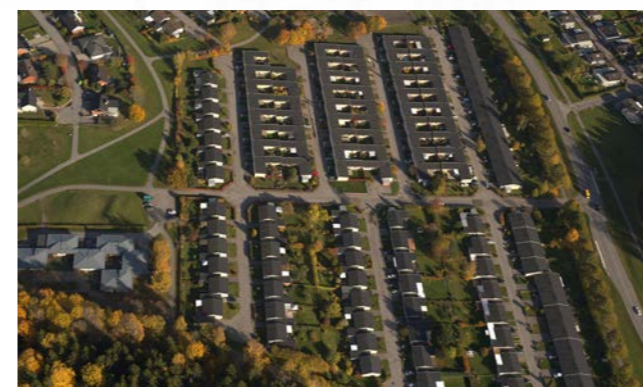

Byggnaders funktioner i Geneta

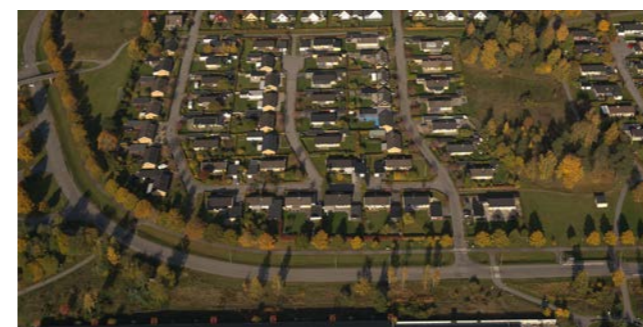
Lamellhus i Nordöstra Geneta

Bebyggelse i flerbostadshusområdet är medelhög öppen som möjliggör att förtäta denna del av Geneta. Radhusområdet ligger den östra delen av Geneta med tre olika

Radhus i Geneta

Villor ligger på planområdets södra del med infartsgator från Fritidsvägen. Villor ligger också i mitten av Geneta med infart från radhusområdet.

Villabebyggelse i Geneta

Geneta centrum ligger mellan de två flerbostadshusområden vid korsningen av Klockarvägen och Prästgårdsvägen. Centrum består av livsmedelsaffär, restaurang, vårdcentral. Torget är omslutat av byggnader som visar deras baksidor mot Klockarvägen och Prästgårdsvägen. Båda sidor av torgets byggnader har en öde karaktär.

Geneta centrum

Genetafältet ett stort bilfritt område i mitten av planområdet. Den östra delen finns natur- och park och den västra delen ligger Geneta sportfält med idrottsplatser och fotbollsplaner. Det finns ett verksamhetsområde mellan Klockarvägen och Strängnäsavägen. Bland verksamhetsfastigheter ligger kyrkor. Skolor och förskolor är placerad i mitten av Geneta mellan Genetafältet och det norra flerbostadshusområdet. På grund av bra läge kan förskolor och skolor nås med några minuters promenad från alla delar av Geneta.

Geneta omgärdas av genomfart- och uppsamlingsgator med infartsgator till skolor och bostadsområden. Det finns ingen genomfartstrafik i villa- och radhusområden.

Genetafältet med fotbollsplaner

BYGGNADSTYPER I GENETA

Radhus i Geneta

Lamellhus vid Bollivägen

Villor i Geneta

7-våningshus vid Klockarvägen

Punkthus i Prästgårdsvägen

Verksamheter

Längs Klockarvägen finns välbesökta verksamhetsområden där etablerades flertal livsmedels- och möbelbutiker, bilservice samt kyrkor. I anslutning till Genetas torg finns vårdcentral, livsmedelsbutiker, ett par restauranger, familjecentral samt kyrka.

Söder om lamellhusområdet finns två skolor - Wasa och Kringla samt tre kommunala förskolor. På Genetafältet finns en välanvänd fotbollsplan med konstgräs som bland annat nyttjas av idrottsföreningar för unga.

FÖRSKOLOR

I Geneta finns tre kommunala förskolor. Pumpans förskola ligger på Prästgårdsvägen 48 och har tre avdelningar. Skeppets förskola ligger på Prosten Linders väg 4, precis bakom Wasaskolan. Förskolan har fyra avdelningar. Svingeln förskola ligger på Prästgårdsvägen 44-46 och har fem avdelningar. Total kapacitet av förskolorna i Geneta är 248 platser. Skeppets och Svingeln ligger på fastigheter som ägs av Telge Fastigheter. Pumpans förskola ligger på Rikshem Specialboende AB:s fastighet.

Prognosen i "Lokalförsörjningsbehov - skola förskola 2018-2022" visar ett stort överskott i kapacitet eftersom behovet kommer att vara 106 förskoleplats i året 2022.

Fastighetsytor

Skeppets: ungefär 6000 m² (den andra delen av fastighet ligger Wasaskolan)

Svingeln: 9662 m²

Pumpan: 20200 m² (andra verksamheter fungerar också på fastigheten)

Skeppets förskolan

SKOLOR

Wasaskolan är en modern, internationell F-9-skola i Södertälje med 600 elever. På skolan finns förutom de vanliga klasserna också Wasa international school (Wis). På Wasa international school finns årskurs 7-9 där den mesta undervisningen sker på engelska. På Wasaskolan finns även grundsärskoleklasser för årskurs 7-9.

För närvarande (2018) finns en kapacitetsbrist i Wasaskolan som ska minska till 2020. Efter det ska det vara ett överskott av grundskoleplatser (58 platser till 2022) om ingen förtätning händer i Geneta.

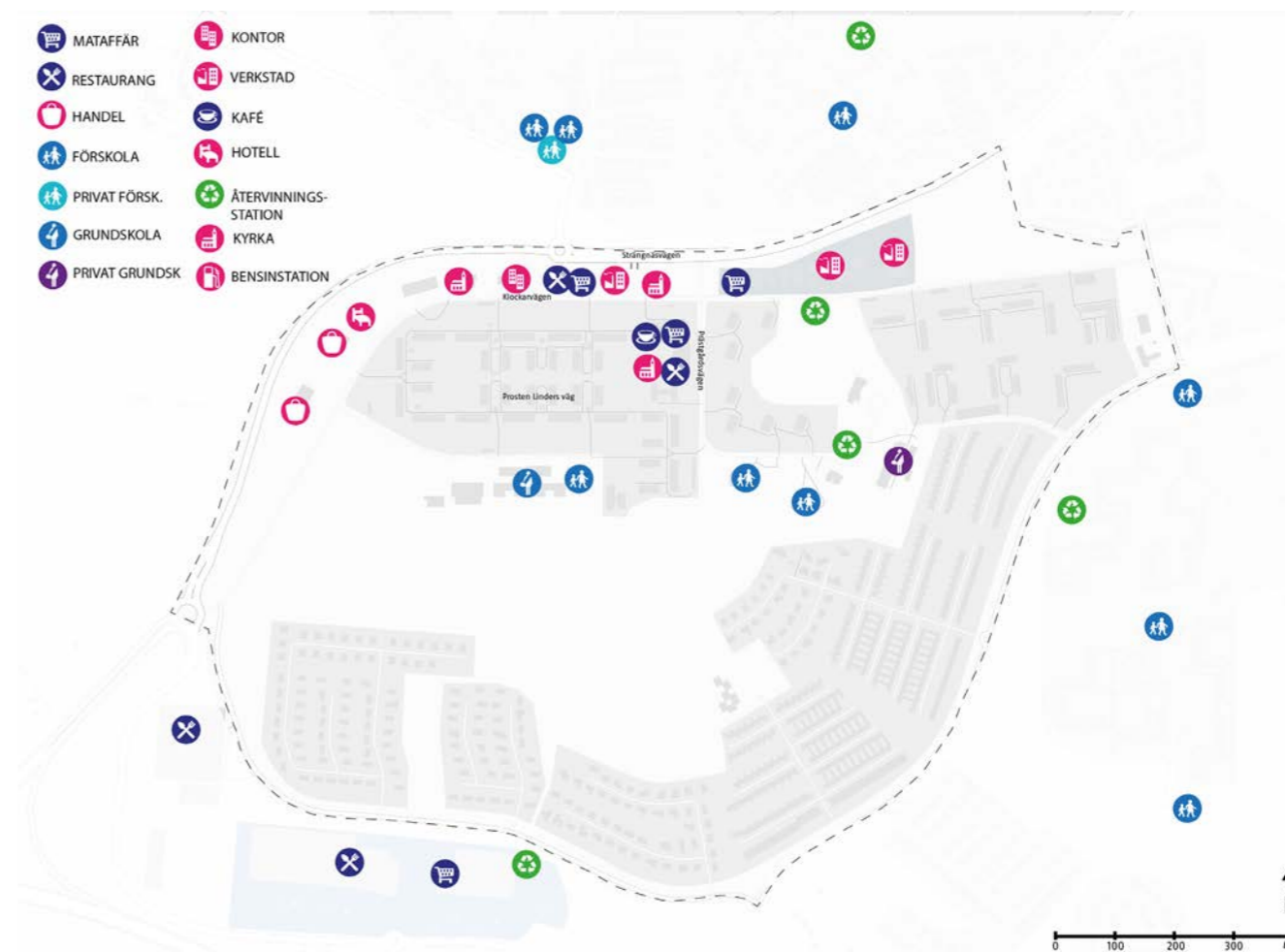

Wasaskolan

Kringlaskolan är en friskola i Geneta Prästgårdsvägen 50. Skolans kapacitet är ungefär 500 platser

Kringlaskolan

Verksamheter inom och i närhet av strukturplaneområdet

VERKSAMHETER LÄNGS KLOCKARVÄGEN OCH I CENTRUM

En blandning av olika typer av verksamheter bedrivs i stadsdelen Geneta, verksamheterna är framförallt anslutna längs Klockarvägen och i Geneta Centrum. Längs Klockarvägen finner man butikskedjan Netto och lokala livsmedelsbutiker som AL Kazazi och Södertälje Livs, religiösa verksamheter som S:t Afrem Syrianska Ortodoxa kyrkan och Jehovas Vittnen, festlokalerna Lagoona, Monalisa och Syrianska kyrkans festlokal samt andra typer av verksamheter som First Vindeus Hotels, Däck & Bilservice, Södertäljes Frisörskola m.m. Man finner även en blandning av verksamheter i Geneta Centrum, exempelvis Capio vårdcentral, Geneta Familjecentral, Mega Market, S:t Mikael's Kyrkan, ett fåtal restauranger och frisörsalonger m.m. Geneta saknar andra typer av verksamheter i sin närmiljö, exempelvis ett bibliotek, en fritidsgård för barn- och ungdomar, fler mötesplatser som caféer samt postombud och bankomater i närheten.

VERKSAMHETER LÄNGS KLOCKARVÄGEN

Vårdcentral i Geneta centrum

Livsmedelsaffär i Geneta Centrum

S:t Afrem kyrkan vid Klockarvägen

Jehovas Vittens hus vid Klockarvägen

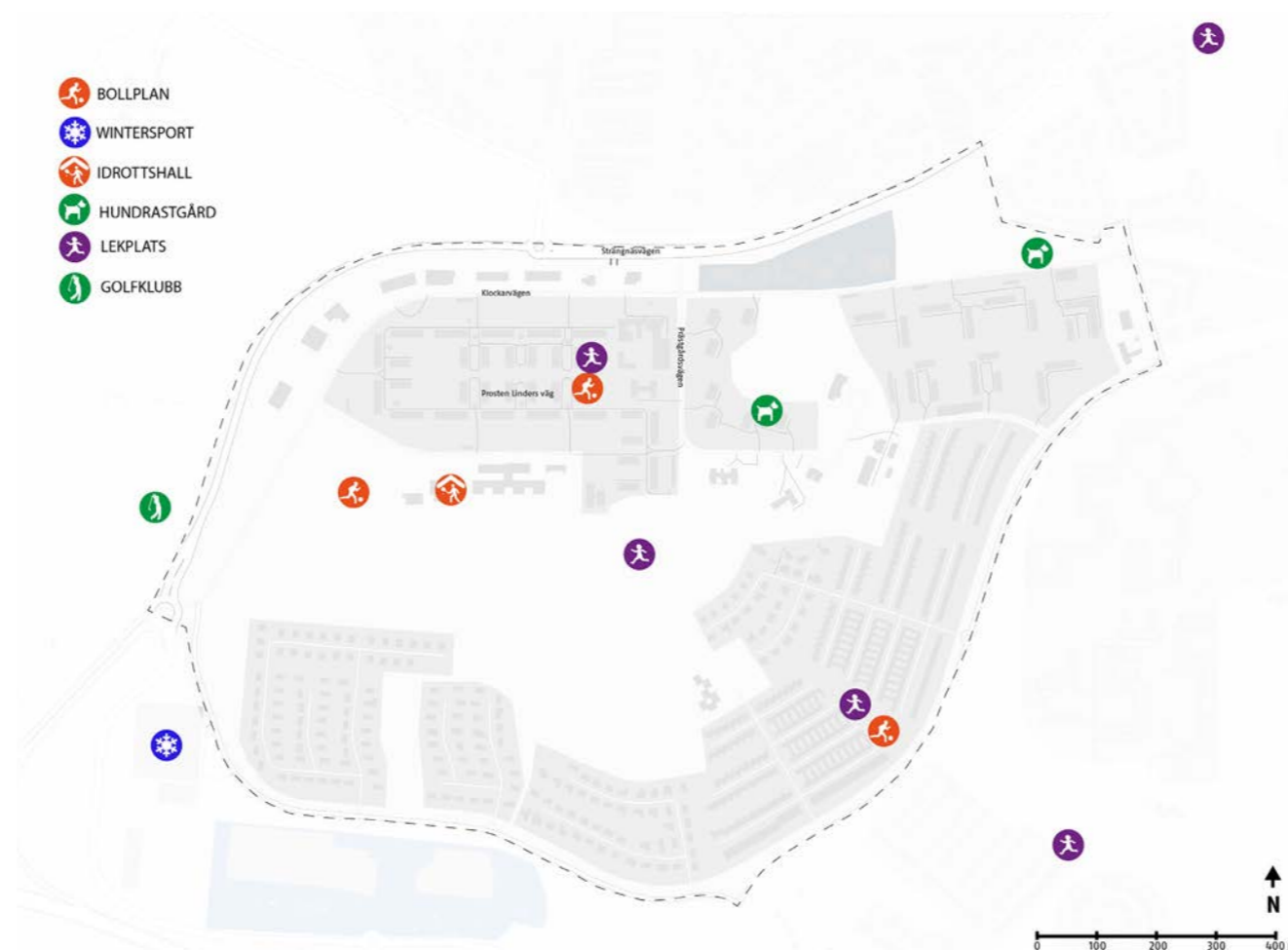
Kultur och rekreation

Inom planområdet finns det hundrastgård, idrottshall i Vasaskolan, lekplatser, en konstgräs fotbollsplan som är 100 x 65 m med belysning och möjlighet till uppvärmning. Utanför planområdet i närheten ligger Wasa Golfcenter, Scaniarinken, Södertälje Fotbollsarena

Geneta är en mångkulturell stadsdel med invånare från olika bakgrunder. Mångfalden syns till viss del i den fysiska miljön, exempelvis i de flerspråkiga butiksskyltarna. Föreningslivet i Geneta har också en viss koppling till det mångkulturella samhället. Utmärkande föreningar i Geneta är exempelvis Syrianska-Arameiska Ungdomsförbundet såväl som fotbollsföreningarna, Syrianska och Assyriska. Föreningslivet i Geneta är dock relativt lågt om man jämför med andra stadsdelar. Det finns däremot ett flertal idrottshallar och fotbollsplaner i Geneta som används av olika sportklubbar, Geneta Sportfält är bland dessa. På Wasaskolans gård finns en rad av olika aktiviteter som fotbollsplaner, basketplan, pingisbord, gungor och andra aktiviteter som används i rekreationssyfte för barn- och ungdomar. Den stora rekreationssytan och grönskan i Geneta utmärker sig från andra stadsdelar, men konstverk på offentliga platserna saknas i Geneta.

Konstgräsplan på Genetafältet

Kultur- och fritidskontoret har sedan tidigare genomfört två förstudier som utgör underlag i Mål och budget. Dessa förstudier berör strukturplanområdet endera direkt eller indirekt. Den ena förstudien gäller en framtida fritidsgård (under arbetsnamnet Bårsta fritidsgård) med föreslagen placering invid Björkens förskola, i Ronna anslutning till korsningen Robert Anbergs väg och Hyggesvägen. I förstudien föreslås att fritidsgården ska kunna tillgodose fritidsgårdsbehovet för Ronna och Geneta eftersom placeringen ligger mellan områdena och vid en vältrafikerad busslinje. Förutsättningar finns för att fritidsgården kan bli den främsta i sitt slag med bl.a. satsningar på rock- och popmusikverksamhet samt dans i samverkan med kulturskolan, skapandeverksamhet i olika former av media m.m.

Den andra förstudien gäller en utveckling av en fotbollshall på Geneta sportfält. Tanken är då att det befintliga fotbollstältet vid Västergård, vars placering ur både brand- och trygghetsskäl är mindre lämplig, ska rivas. Exakt vilken placering som är mest lämplig på Geneta sportfält återstår att utreda i projekteringen, då även områdets markförutsättningar behöver granskas, men Kultur- och fritidskontorets tanke är att fotbollshallen ska ha tillgång till de befintliga omklädningsrummen.

Mötesplats i bakgrunden Genetaparkens lekplats

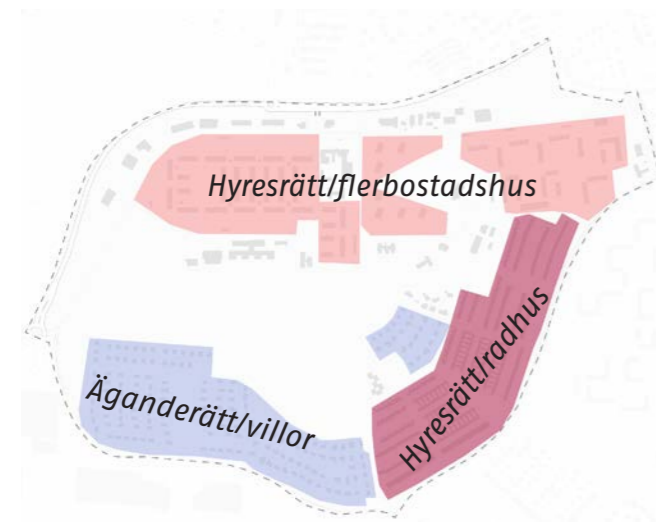
Bostäder

Geneta har en blandning av hustyper och upplåtelseformer. Norra och södra delen av Geneta har olika karaktärer och skiljer sig tydligt från varandra. I norra delen av området finns flerbostadshus och i södra delen radhus och villor. Flerbostadshusen består av låga och höga lamellhus samt höga punkthus. Fördelningen mellan äganderätter och hyresrätter är 10/90 i området.

Inom strukturplanområdet finns det totalt 1972 bostäder. Småhusbeståndet är 481 st varav 300 är radhus och 181 är villor.

Bland bostäder finns 1491 st i flerbostadshus. Alla radhus och lägenheter i flerbostadshus är hyresrätter.

I Genetas finns en övervägande del av tvåor och treor bland lägenheter i flerbostadshus. Ettor utgör 14% av beståndet, tvåor är 37%, treor är 40%, fyror är 8% och femor eller större är 1%. I Geneta bor i snitt 2,78 personer per hushåll (i Södertälje kommun 2,4).

Demografi

Statistikunderlaget för den demografiska och socio-ekonomiska analysen avser statistikområde (nyckelområde) 231. Enligt Södertälje kommuns trygghetsamordnare finns socio-ekonomiska skillnader mellan invånarna i bostäderna längs Fritidsvägen och Holmfastvägen och de boende i flerbostadshusen i Geneta centrum på den norra sidan om Geneta sportfält.

För närvarande bor det 5408 personer i statistikområdet 231 Geneta. Kommunens befolkningsprognos sträcker sig till 2024 och prognosen är att 5680 personer då kommer att bo i området. Det bor något fler män än kvinnor i Geneta och den skillnaden beräknas kvarstå. Under det senaste decenniet har inga nya bostäder byggts i Geneta vilket är en förklaring till att befolkningsökningen i området är liten.

Andelen med utländsk bakgrund i stadsdelen 83% och i hela Södertälje är 52%

Barriärer i Geneta

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Inflyttning totalt	794	771	775	675	811	960	903	809	783	734
- från utlandet	197	159	191	187	229	325	274	218	191	100
Utflyttning totalt	770	839	724	659	756	751	946	870	808	759
Flyttnetto totalt	24	-68	51	16	55	209	-43	-61	-25	-25
Inomflyttning inom Geneta	120	220	201	161	181	153	179	128	209	133

Flyttningar Geneta 2008-2017

ÅLDER	MÄN	KVINNOR	SUMMA
0-5	195	221	416
6-15	376	340	716
16-24	395	313	708
25-64	1451	1314	2765
65-79	276	343	619
80+	80	104	184

Folkmängd efter kön och ålder, 31 december 2016

URSPRUNGLAND	ANTAL	PROCENT AV TOTALBEGFOLKNINGEN
Syrien	1750	32,4
Irak	921	17,0
Turkiet	666	12,3
Libanon	285	5,3
Polen	242	4,5
Finland	146	2,7

Personer med utländsk bakgrund i Geneta (2016)

11,5% av Geneta befolkning som är mellan 20-64 år har en högskoleutbildning som är minst 3 år, vilket motsvarar en kandidatutbildning. I jämförelse med hela Södertälje kommun är siffran 8,7% lägre i stadsdelen.

Under 2016 var 22,8% av befolkningen i Geneta, mellan 18-64 år, arbetslösa. Det är en högre procentenhet om man jämför med kommunen i sin helhet där siffran ligger på 11,5%. 14,5% av alla arbetslösa är i något form av program vars syfte är att så snart som möjligt komma tillbaka in i arbetslivet.

Sociala förutsättningar

TRIVSEL OCH TRYGGHET

Polisen i Södertälje gjorde 2006 en omfattande trygghetsundersökning. I den stod Geneta ut på ett positivt sätt i flera trygghetsaspekter. Under 2006-2016 har utvecklingen gått åt det negativa hållet vad det gäller flera trygghetsaspekter. Förändringen i områdets befolkningssammansättning och socio-ekonomiska förutsättningar antas ligga bakom den negativa förändringen. Detta kan möjligtvis ändras genom tillskottet av nya äganderätter och bostadsrätter i Geneta.

SEGREGATION/INTEGRATION

Bebyggelsestrukturen i området har medfört att den norra och södra delen är fysiskt segregerade och har svaga visuella kopplingar till kringliggande områden. Flerbostadshusområden som ligger i norra delen av Geneta är socio-ekonomiskt segregerade vilket verkar stigmatiserande på området som stort.

I Södertälje finns en tydlig socioekonomisk skillnad mellan områden med en hög andel hyresrätter och områden med småhus och den socioekonomiska skillnaden sammanfaller ofta med etnicitet. Segregationen leder till att människor som växer upp i områden med låg utbildningsnivå, låg inkomstnivå och hög arbetslöshet får sämre chanser att förverkliga sin potential än människor som växer upp i andra områden. Den i sin tur har en negativ inverkan på kommunens utveckling som helhet. Komplettering på utbudet i form av bostadsrätter och äganderätter kan vända situationen i området.

MÖTESPLATSER - MÅLPUNKTER

Inom Geneta finns brist på stora målpunkter och attraktiva/väl fungerande/trivsamma/levande/lekfulla mötesplatser. En av mötesplatserna i området är Genetas centrum som erbjuder service och handelsverksamhet. Dock som tidigare har nämnts kan centrum och dess verksamheter upplevas isolerade från övriga området och otydligt annonserade.

Lekplatsen på Genetafältet är en väl fungerande mötesplats som används av boende från hela Geneta och är en uppskattad plats att besöka, speciellt av barnfamiljer. S:t Afrems kyrka med sin unika arkitektur sticker också ut från övriga byggnader i närområdet. Den och andra kyrkor i Geneta är välbesökta mötesplatser där även folk från andra delar av Södertälje träffas.

BARRIÄRER

Geneta saknar bra kopplingar till omgivande områden. Norr om Geneta ligger Strängnäsavägen med bullervall som skärmar av området. Genetafältet fungerar som en barriär på grund av sin storlek, dels för att man har mycket liten visuell koppling över fältet. Fältet kan också upplevas mörkt och ödsligt under kvällstid vilket förstärker barriäreffekten.

Ägarförhållanden

Bostadsområdet väster om Geneta torget ägs av Markarydsbostäder i Södertälje AB, och förvaltas av D. Carnegie och Co. Området består av hyreshus i tre våningar. Öster om centrum ligger punkthus som ägs av Ivarssons Bostäder i Södertälje AB. Telge bostaders är förvaltare och marknehavare av flerbostadshusområde som består av sjuvåningslamellhus på Klockarvägens södra sidan.

Hyresbostäder Kornet m.fl. AB är ägare till fyrvånings lamellhus vid Bollvägen.

Centrumfastigheten ägs av Veningen C AB.

Söder om hyreshusen breder Geneta sportfält ut sig, som är uppdelat på tre kommunala fastigheter; Geneta 2:1, Måsnaryd 1:1 och Vasa 1:1. Fastigheterna sträcker sig även utanför fältet.

Öster om fältet ligger hyresradhus som ägs av Telge Bostäder och söder om Geneta sportfält återfinns ett område med villor med äganderätt eller tomträtt.

Hälsa och miljö

Inom strukturplaneområdet och i dess omgivning finns det ett antal riskkällor. En risk definieras som en produkt av sannolikheten för att en oönskad händelse kommer att inträffa och konsekvenserna det skulle medföra. I det här sammanhanget menas en oönskad händelse vara trafik med farlig gods inblandat eller en olycka som sker i samband med lastning och lossning av farligt gods. Brandfarligt och explosivt bränsle, eller farligt ämne som sprids genom luften och som är farligt för andningsorganen är några exempel. Inom Geneta definierades fyra riskfaktorer. Dessa är Strängnäs- och Klockarvägen som är sekundär väg för transporter av farligt gods, bensinstationer, Geneta Panncentral som är tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet samt enstaka verksamheter längs Klockarvägen.

Vägtrafikbuller

VÄGTRAFIKBULLER

Den kommunala bullerkartläggningen som togs fram 2011 visar att bostadsområdet Geneta centrum är relativt skyddat från vägtrafikbuller. De högsta bullernivåerna uppnås på Strängnäs- och Klockarvägen men även på en del av Klockarvägen och Holmfastvägen.

MARKFÖRORENINGAR

En del av strukturplanens område består av mark där lättindustri samt riskverksamheter bedrivits, samt att det finns risk för markföroreningar från ett antal befintliga verksamheter. I Geneta finns ett antal fastigheter där det kan förekomma förorenad mark. På fastigheten Havren 1 har tidigare en bensinstation legat. På fastigheten Havren 2 fanns verkstadsindustri där det hanterades halogenerade lösningsmedel. Bekämpningsmedelslager fanns på fastigheten Havren 8 (Klockarvägen 92B) i ett garage, mellan åren 1990-1996 (uppgifter hämtade från EBH). På fastigheten Timotejen 1 ligger Geneta Panncentral där förbränningsanläggningar skulle kunna orsaka markförorening. På fastigheten Rybsen 1 ligger en bensinstation. På fastigheten Vasa 1:1 och Måsnaryd 1:1 finns verksamheter som kan orsaka markföroreningar, dock ligger de utanför strukturplanensgränsen.

Ägarförhållanden i Geneta

SÄKERHETSAVSTÅND

Strukturplaneområdet angränsas av en sekundärväg där farligt gods transporteras - Strängnäsleden. För sekundära transportleder finns ett generellt bebyggelsefritt avstånd om 25 meter från vägen. Utöver detta kan ett skyddsavstånd tillkomma. Parallellt med Strängnäsleden, på Klockarvägen sker transporter av gasol till verksamheter som ligger vid denna väg. Läckage av gasol kan få förödande konsekvenser på ett avstånd av 50 meter och mycket allvarliga konsekvenser på ett avstånd av 100 meter. På Prästgårdsvägen transporteras eldningsolja till panncentralen inne i området. Konsekvenserna av en olycka skulle vara allvarliga, därför behöver ett lämpligt skyddsavstånd och åtgärder fastställas i en detaljerad riskanalys.

Ett bebyggelsefritt avstånd från Panncentralen som ligger inom området rekommenderas vara 25 meter. Byggnader med svårutrymda lokaler så som skolor bör lokaliseras på ett avstånd av minst 50 meter.

Det finns tre bensinstationer som har högst riskvärde av de verksamheter som återfinns i och i angränsning till planområdet. För bensinstationer finns framförallt brand- och explosionsrisk, men även mer långsiktiga hälsorisker som läckage, föroreningar till mark och vattendrag, avgaser och lättflyktiga kolväten. Länsstyrelsen rekommenderar att skyddsavståndet ska vara på 25-, 50- och 100 meter. Inom 25 meter från cisternen bör det vara bebyggelsefritt område. Inom 50 meter bör bostäder, daghem, ålderdomshem, sjukhus samt samlingsplatser som lekplatser undvikas. Vid nyplanering bör nya bebyggelser med dessa funktioner undvikas inom 100 meter från riskkällan.

LUFTKVALITET

Luftkvaliteten har stor inverkan på människors hälsa, framförallt i tätortsmiljön. Luftkvaliteten påverkar även naturen och våra byggnader genom t-ex försurning och söndervittring. Beräkningar för år 2015 visar att miljökvalitetsnormen för kvävedioxid och partiklar (PM10, dygnsvärde) riskerar att överskridas utefter en del hårt trafikerade gator och vägar i Södertälje. Enligt mätningar och beräkningar klaras miljökvalitetsnormerna för sot, svaveldioxid och bly i luft i Södertälje. Enligt en kartläggning av partiklar (PM10) ligger största delen av området Geneta under rekommenderat dygnsmedelvärde av PM10. Områdets högsta dygnsmedelvärde av dessa partiklar är längs Strängnäsleden och Holmfastvägen. Normvärdet som ska klaras är 50 ug/m³ (mikrogram per kubikmeter). Miljökvalitetsmålet är 30 ug/m³ (mikrogram per kubikmeter). Kartan nedan visar beräknade halter från dygnsmedelvärdet av PM10 i Geneta.

Geneta ligger också i den lägre delen av skalan gällande halter av kväveoxid. Genetas beräknade halt för dygnsmedelvärdet av kvävedioxid är 24-30 mikrogram längs Strängnäsleden och Holmfastvägen samt i centrum och i övriga Geneta är dygnsmedelvärdet ännu lägre. Normvärdet som ska klaras är 60 ug/m³ (mikrogram per kubikmeter).

Luftföroreningskarta (PM10 dygn) över Geneta. Kartan är framtagen av SLB-analys på uppdrag av Östra Sveriges Luftvårdsförbund.

Markradon

RADON

Radon i inomhusluft och i dricksvatten kan utgöra en hälsofara när halterna är högre. Det finns gränsvärden för radonhalten i inomhusluft och i dricksvatten.

Enligt kommunens markradonkarta består Geneta främst av områden med låg- eller normalrisk för markradon (grön och gul markering på kartan). I sydvästra delen finns dock radonhalt som är klassad som eventuell högrisk (orange markering på kartan).

RISK FÖR ÖVERSVÄMNING

Delar av Geneta ligger i riskområde för översvämning vid extrem nederbörd/ kraftigt regn. Enligt kommunens översvämningssanalys från år 2010 ligger de lägsta punkterna i västra delen av strukturplaneområdet (i Geneta fältet) samt i södra delen längs Fritidsvägen, vid Vasa handelsplats. Det finns även låglänta områden av mindre areal som är utspridda över hela strukturplaneområdet.

Det är viktigt att nya bebyggelser klarar av kraftigt regn för att inte översvämmas. I detta fall blir dagvattenhanteringen en viktig fråga.

En vanlig åtgärd är att undvika att anlägga hårdgjorda ytor för att istället anlägga ytor där dagvatten kan infiltrera eller ges uppehållstider för sedimentering och rening, exempelvis öppna dagvattenlösningar där vatten fördröjs via dammar eller kanaler innan den kommer till recipienten. Detta bör eftersträvas i första hand då öppna dagvattenlösningar också skapar möjlighet för goda rekreativvärden.

VATTENSKYDDSDOMRÅDE

Geneta ligger inom huvudavrinningsområde 62/63 Tyresån/Trosaån. Dag- och dräneringsvatten från Geneta leds genom dikessystem och separata ledningar bort till Måsnaren. Sjön Måsnaren är en viktig rekreativmiljö väster om Södertälje tätort. Sjön uppvisar övergödningssymtom och har syrefattiga förhållanden. Enligt Vattenmyndighetens bedömning har Måsnaren otillfredsställande ekologisk status och god kemisk status (exklusive kvicksilver). Kvalitetskraven, d.v.s. miljökvalitetsnormen, för Måsnaren är satt till god ekologisk status 2027.

Delar av området ligger inom yttre skyddsområde för Malm-sjöåsens vattenskyddsområde.

Dagvatten får inte ledas in mot vattenskyddsområdet. Avrinningen från det område som Strukturplanen omfattar leds i huvudsak mot Vasa våtmark som inte har tillräcklig kapacitet. Vasa våtmark avvattnas i sin tur till Måsnaren (Lilla och Stora Måsnaren), en vattenförekomst som inte klarar miljökvalitetsnormerna för vatten. Planläggning får inte försämma förutsättningarna att uppnå miljökvalitetsnormer vatten.

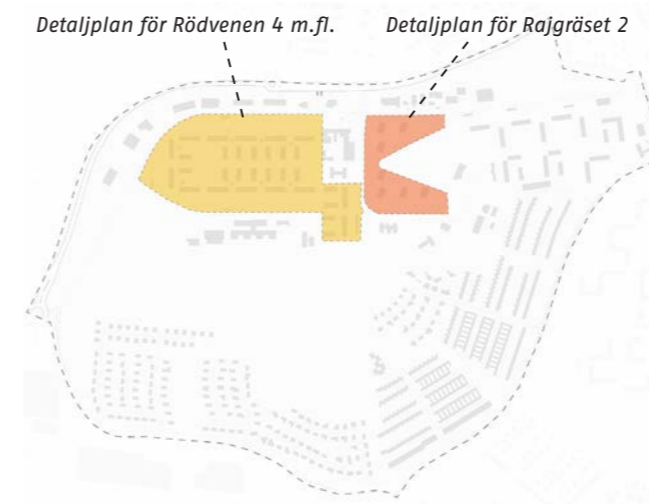
Område med risk för översvämning vid extrem nederbörd

Pågående planer

Inom strukturplanområdet finns två pågående detaljplaner Rödvenen 4 m.fl. och Rajgräset 2

Syftet med detaljplan för Rödvenen 4 m.fl. är att förtäta genom att placera nya bostadshus på parkeringsytor och gräsytor i ytterkant av fastigheten, samt att bygga på en våning på befintliga hus.

Syftet med detaljplan för Rajgräset 2 är att möjliggöra förtätning av bebyggelse inom fastigheten, främst på befintliga markparkeringar invid Prästgårdsvägen.

STADSDELEN GENETA

Resultat från medborgardialogen inför
framtagandet av ny strukturplan

”Geneta är ett intressant och speciellt ställe, vi är så olika att det på något sätt gör oss lika. Det är ett ställe jag vill att mina barn ska växa upp i.”

- Högstadiellev

Medborgardialog stadsdelen Geneta

Urban Utveckling

Anna Degerfeldt, socialantropolog, uppdragsansvarig
Merete Boland, samhällsplanerare, projektmedarbetare
Anna Molin, samhällsplanerare, projektmedarbetare

Övrigt medverkande:

Vilhelm Meyer, samhällsplanerare
Daniel Nilsson, geograf
Oliver Berger, statsvetare
Tobias Karström, samhällsplanerare

Beställare

Södertälje kommun, samhällsbyggnadskontoret
Kontaktperson: Zsolt Juhász, planarkitekt

Innehåll

Sammanfattning	3
1. Inledning	4
Bakgrund	4
Stadsdelen Geneta	4
Syfte	5
Disposition	5
2. Metoder	6
Området idag	6
Representativitet	6
Uppsökande dialog	7
Barnperspektiv och barnens perspektiv	8
3. Resultat barnperspektiv och barnens perspektiv	10
Viktiga platser	11
Barn och vägarna i Geneta	12
Aktivitet och rekreativsmöjligheter	14
Trygghet och otrygghet	15
Fritidsgård	16
4. Resultat uppsökande dialog	17
Handel & service	17
Geneta Sportfält – ”Fältet”	20
Trafiksituationen	21
Trygghet och otrygghet	22
5. Analys	24
Nära till allt	24
Lek och aktivitetsytor	24
Fältet	24
Handel och service	25
Trygghet	25
6. Rekommendationer	27
Fältet	27
Trygghet	27
Handel och service - Geneta Centrum	27
Lek och rekreativsmöjligheter	27
Fotnoter	28

Sammanfattning

I dagsläget, 2018, bor cirka 5 000 personer i Geneta, som ligger drygt 4 km från Södertälje centrum. Geneta har på grund av sina förutsättningar att utvecklas stadskvalitéer identifierats som ett område som ska utvecklas till en kompletterande tyngdpunkt i kommunen.

Inför den kommande strukturplanen som Södertälje kommun ska ta fram har Urban Utveckling anlåtats för att genomföra en medborgardialog med de boende i Geneta. Medborgardialogen har genomförts genom workshoppar med barn i åldrarna 7 till 16 år, telefonintervjuer, uppsökande dialog vid tre tillfällen med tolk samt studier av kartor och relevant material. Totalt deltog 122 personer jämnt fördelat över olika åldrar och kön (utom i gruppen unga 16-25 år).

Väldigt många av dialogdeltagarna tycker om sin stadsdel, som beskrivs som lugn och grönskande, ett område där man har nära till allt och känner sina grannar. Många tyckte också att det känns otryggt, att det är mörkt, skräpigt och problem med ungdomar som hänger i stora grupper samt kriminalitet, framförallt i centrum. I barnperspektiv har fem teman identifierats, viktiga platser (skolan, bostadsgården och fältet), barn och vägarna i Geneta, aktivitet och rekreativsmöjligheter, trygghet/otrygghet, och behovet av en fritidsgård. I den uppsökande dialogen som även inkluderade några barn identifierades fyra teman, handel och service, Geneta sportfält, trafiksituationen, samt känslan av trygghet/otrygghet.

Det uppskattas att det är nära till allt (skola, dagis, vård, affärer, Fältet och natur) och att det är promenadvänligt. Därför är det viktigt att eftersträva att behålla småskaligheten.

Geneta Sportfält är den viktigaste platsen för Genetaborna. Fältet fungerar både som en sammankopplande mötes- och rekreativsmöjlighet men även avskiljande mellan södra och norra Geneta. Fältet upplevs också som mörkt och belysning bör ses över, generellt upplevs hela Geneta som mörkt. Kopplingar mellan norra och södra delen bör stärkas.

De flesta på södra sidan upplever ett gott utbud av handel och service medan de boende på norra sidan bland annat saknar fler butiker i centrum, mötesplatser och en bankomat. Rekommendationen är att behålla funktioner och service som finns samt att förstärka Geneta centrum genom att bygga på eller nära platsen.

De lek- och rekreativsmöjligheter som finns i dag i Geneta är uppskattade och inför en förtätning rekommenderas det att ta hänsyn till de befintliga värden genom till exempel att bevara små skogsdungar bredvid förskolorna, de är uppskattade lekställen. De äldre barnen saknar platser de kan vara på och det kan därför vara bra att planera för en ny fritidsgård i stadsdelen.

De skolplatser som finns i stadsdelen beräknas räcka till 2020 utan nybyggnation och därför rekommenderas det att planera in fler skol- och förskoleplatser tidigt i processen.

1. Inledning

Bakgrund

Södertälje växer. Till 2035 planeras uppskattningsvis 20 000 nya bostäder i kommunen och staden ingår som en av åtta regionala stadskärnor i Stockholmsregionens regionala utvecklingsplan, RUFSS¹. Hur Södertälje utvecklas och förhåller sig till övriga regionala stadskärnor samt hur lokala centrum och bostadsområden ska utvecklas på bästa sätt i relation till detta är en del av ett intensivt strategi- och visionsarbete.

I programmet ”Södertälje stadskärna 2029” presenteras stadsbyggnadsstrategin ”bygg ihop-koppla samman,” vilket innebär att utveckla strategiska platser för att främja en sammanhängande stad. I programmet har vissa områden identifierats som lämpliga att utvecklas till ”tyngdpunkter” i staden. Genom att koncentrera bostäder och verksamheter på väl utvalda platser kan dessa utvecklas till levande stadsmiljöer med en attraktiv miljö och varierat serviceutbud. Tyngdpunkterna kopplas samman med funktionella stråk som ska koppla ihop olika områden bättre på de gåendes villkor.

Stadskärnan i Södertälje är exempelvis en väl utvecklad tyngdpunkt. Den ska kompletteras med andra, mindre tyngdpunkter, som bland annat Hovsjö, Mariekälla, Geneta, Ronna, Weda, Grusåsen, Brunnsäng och Fornhöjden. Tyngdpunkterna har valts på grund av sina förutsättningar att utveckla stadskvalitéer. De kvalitéer som tyngdpunkterna i viss mån redan har idag och som ska stärkas är: tillgänglighet till gånggatunätet, verksamhetskluster, täthet, tillgång till handel, service, kultur och parker samt tillgänglighet till kollektivtrafik.

Stadsdelen Geneta planeras att förtätas med cirka 1 000 lägenheter. Inför strukturplanen för Geneta som planeras färdigställas innan sommaren 2018 har Urban Utveckling anlåtats för att kartlägga hur stadsdelen fungerar genom en medborgardialog. Dialogen genomfördes dels genom uppsökande dialog vid tre tillfällen på strategiskt utvalda platser, dels genom intervjuer med en pedagog från samtliga skolor/förskolor i Geneta samt med elever från alla årskurser på Wasaskolan för att ta del av barnens egna perspektiv.

Vad är en strukturplan?

En strukturplan visar på ett övergripande sätt hur stadsdelar kan förändras på sikt, till exempel gator, torg, bebyggelseområden, grönområden och parker.

Strukturplanen ligger till grund för fortsatt planeringsarbete och stödjer kommunen och andra aktörer till helhetssyn i framtida avväganden.

Stadsdelen Geneta

Geneta präglas av bebyggelse anlagd under miljonprogramsåren och är på många sätt ett klassiskt exempel på funktionalism. Fyra kilometer från Södertälje centrum ligger stadsdelen som en enklav, avgränsad av billeder. I mitten av området ligger rekreationsytan Geneta Sportfält (även kallat "Fältet"), det är nära till grönområden och grönska, husen är placerade luftigt. Geneta har förutom några punkthus i nordöstra delen mest lägre bebyggelse. Norra delen domineras av hyreslägenheter medan södra delen domineras av villor och hyresradhus. En cykeltunnel samt en gång- och cykelväg förbinder Geneta och Ronna. Ett antal gång och cykelvägar förbinder Geneta med angränsande områden öster och söderut. Det bor cirka 5 000 personer i området.

Geneta Centrum består av två tegelbyggnader i formen av ett L med entréer vända inåt mot en stor öppen yta. Det är få fönster som vetter ut mot gatan, men även inne mot "torget" är det få fönster och glasade partier. I centrum finns en pizzeria, en tobaksaffär, två dagligvarubutiker, familjecentralen, en kyrka och en restaurang att hyra för event. Längs med billeden på norra sidan, Klockarvägen, ligger industrilokaler med en blandning av kontor, grossister, bilservice och liknande. Söder om den södra billeden, Fritidsvägen, ligger det relativt nyanlagda Vasa handelscentrum med stora matvarubutiker, klädkedjor och snabbmatsställen. Vasa handelscentrum har kunder från stora delar av Södertälje.

Det finns två skolor för barn upp till årskurs 9, Wasaskolan och Kringlaskolan samt tre förskolor, Svingelns-, Skeppets- och Pumpans förskola. Totalt går cirka 1 340 barn i någon av verksamheterna.

I sydvästra delen av Geneta ligger Södertälje fotbollsarena, Scaniarinken och Geneta IP. Det finns ett antal idrottsföreningar att välja på, bland annat fotbollsklubbar, Södertälje simsällskap och basketklubben SBBK. En stor andel av befolkningen är syrisk-ortodoxa kristna och det finns en stor kyrka och ett antal kulturföreningar. Geneta har dessutom två mindre kyrkor.

Syfte

Syftet med dialogen är att ta reda på hur invånarna i Geneta använder sin stadsdel för att kunna ta fram en hållbar strukturplan. Eftersom strukturplanen ska innehålla vilka utvecklingsmöjligheter det finns för området, riktlinjer och förslag, har dialogens syfte varit att undersöka:

- Vad Genetaborna tycker bra och mindre bra med sin stadsdel
- Vilka platser som är viktiga och som man gärna vistas på
- Otrygga eller trista platser
- Hur de tar sig till och från hemmet
- Vilka behov som finns och vad de tycker behöver utvecklas

Disposition

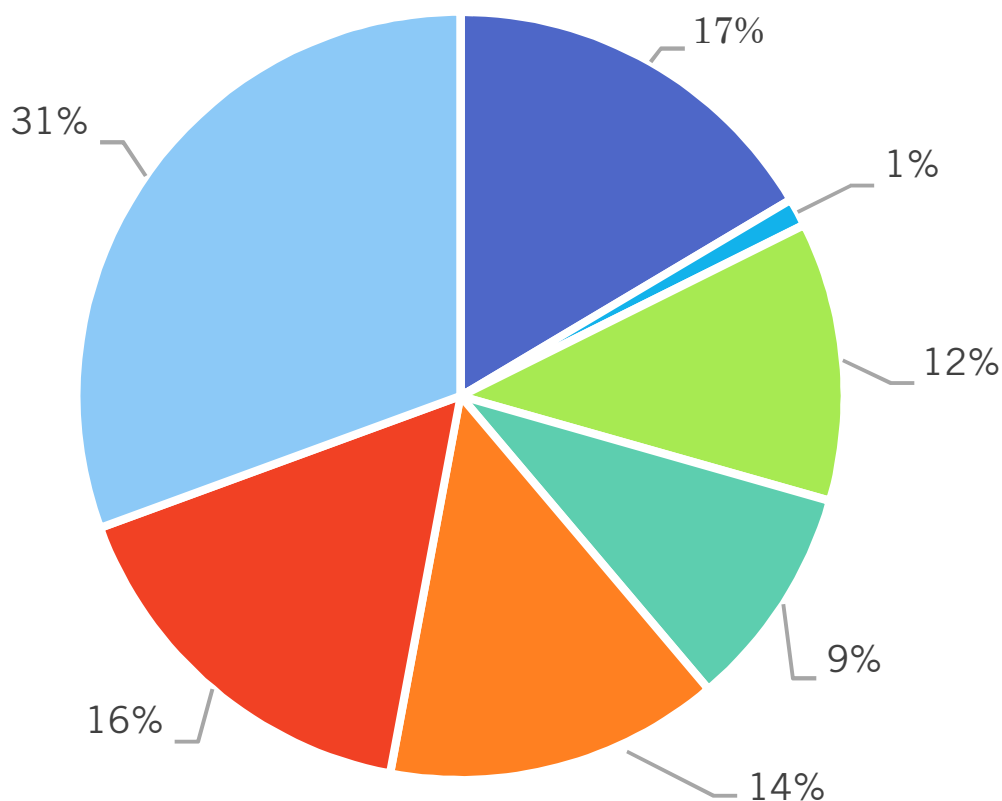
Rapporten inleds med en bakgrund där stadsdelen Geneta presenteras. I detta kapitel presenteras även bakgrunden för varför en strukturplan tas fram. I kapitel 2 presenteras de metoder som använts för att förstå hur invånarna i Geneta använder sin stadsdel, vad de tycker och vilka behov de har. Därefter redovisas resultaten från dialogen i kapitel 3. Resultatdelen inleds med barnperspektiv och barnens perspektiv för att sedan redogöra för de uppsökande dialogtillfällena. I kapitel 4 sammanfattas och analyseras resultaten.

2. Metoder

Medborgardialogen har genomförts med syfte att ta tillvara på så många olika människors synpunkter som möjligt och därför har vi använt oss av flera olika metoder. En riktad insats har gjorts för att inkludera barn och unga, som ofta inte deltar under traditionella mötesformer. Här nedan presenteras de olika tillvägagångssätten.

För att kunna genomföra medborgardialogen på bästa sätt har en grundläggande förståelse av Geneta skapats genom platsobservationer, kartstudier och en inläsning av relevanta dokument och statistik.

Representativitet

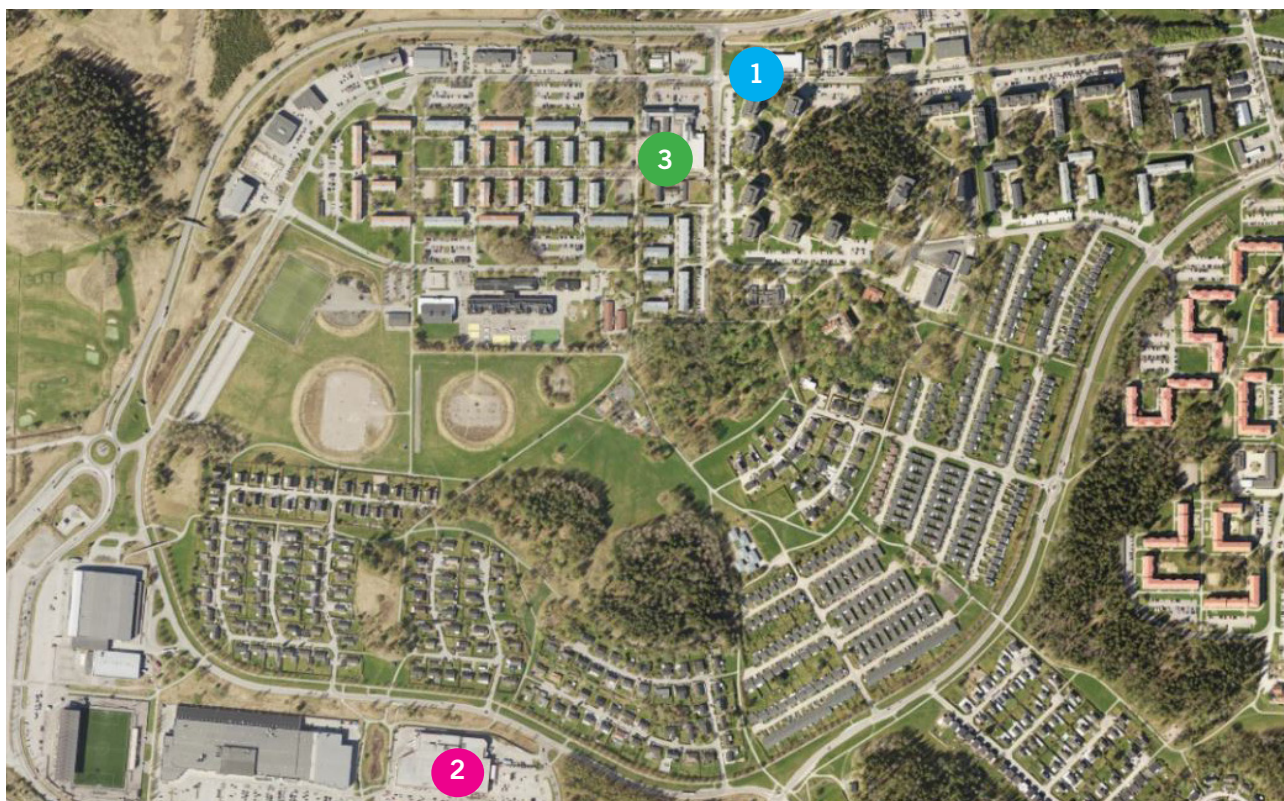
Ålder dialogdeltagare

■ 5-15 år ■ 16-25 år ■ 26-35 år ■ 36-45 år ■ 46-55 år ■ 56-65 år ■ 65-86 år

Hur vi upplever och använder den fysiska miljön kan skilja mycket mellan män och kvinnor, unga och äldre, vilka fysiska förutsättningar man har, socioekonomisk ställning, kulturell bakgrund och så vidare. Att kunna säkerställa representativiteten är därför av yttersta vikt för att kunna se olika gruppers behov och önskemål och för att kunna planera för mer jämställda och jämlika miljöer. Metoderna i dialogen med invånarna i Geneta har valts för att kunna säkerställa en så god representativitet som möjligt.

Enligt information från Södertälje kommun bor det cirka 5 000 personer i stadsdelen Geneta. Cirka 3 000 personer bor i hyreslägenheter i Genetas norra del, cirka 1000 personer bor i villorna i sydvästra delen. Ytterligare 1 000 personer bor i sydöstra delen av Geneta.

82 procent av de boende i Geneta är födda utomlands eller har föräldrar som är födda utomlands. De största etniska grupperna är från Syrien (32,4 procent), Irak (17 procent) och Turkiet (12 procent). Minst 23 olika nationaliteter finns representerade i Genetas befolkning.²

Platser för den uppsökande dialogen: 1. Vid Netto. 2. Vid ICA MAXI. 3. I Geneta Centrum.

För att nå en bra nivå av representativitet har tre strategiska platser i Geneta valts ut:

- Utanför entrén till Netto, Klockarvägen, för att främst nå boende i hyresrätter på den norra och nordöstra sidan.
- Utanför ICA Maxi, Vasa Handelsplats, för att främst nå villaägarna och radhusboende på södra sidan.
- På torget i Geneta Centrum för att nå boende i hyresrätter centralt och nordvästra Geneta.

Den uppsökande dialogen förlades två vardagskvällar mellan 16.00-18.00 samt en helgdag i Geneta centrum mellan 12-14.00 för att passa olika medborgares behov. Personal vid tillfällena har inkluderat både män och kvinnor, i olika åldrar för att säkerställa att så många som möjligt skulle känna sig bekväma nog att uttrycka sina åsikter. På plats varje dag fanns också en tolk samt en representant från Södertälje kommun.

För att nå barn och ungdomar som generellt är en svår målgrupp att nå, genomfördes tre workshoppar med elevrådsrepresentanter i årskurserna 1 till 9. Hur workshopparna gick till finns beskrivet under rubriken ”Workshoppar med barn”.

Sammanlagt har 122 personer deltagit i dialogen, 43 kvinnor och 32 män i åldrarna 26 till 85, samt 47 stycken barn och unga i åldrarna 5 till 16 år. Vi lyckades nå god spridning i olika ålderskategorier, utom i åldersspannet 16 till 25 år, vilket generellt är en av de svåraste grupperna att nå. Vi försökte nå gruppen genom att även skicka inbjudningar till idrotts- och kulturföreningar. De allra flesta deltagarna bor i Geneta nu, medan ett par personer hade växt upp eller bott i Geneta en längre tid men nyligen flyttat.

Uppsökande dialog

För att nå så många som möjligt valdes uppsökande dialog som metod, vilket innebär att platserna för dialog valdes på grund av att många invånare redan rör sig på platsen. På plats utfördes semi-strukturerade intervjuer med förbipasserande och ditkomna med hjälp av en intervjuguide. Totalt deltog 85 antal personer som bor eller arbetar i Geneta vid de tre dialogtillfällena.

Frågorna kretsade kring Geneta idag, vad som är bra och vad som kan förbättras. Vilka platser man vistas på och vad man gör där. Vid vilka tillfällen man besöker centrum och hur man tar sig till från skola och jobb. Vad man tycker om kommunikationerna samt om det finns platser man undviker på

grund av exempelvis otrygghet. Frågor kring Geneta i framtiden, invånarnas behov, vad som saknas och hur man ville att centrum ska se ut ställdes också.

Dialogdeltagarna kunde även lämna synpunkter genom att pricka ut bra platser (grön prick) respektive platser som kan förbättras (röd prick på en karta. På denna karta fick de även markera ut var i Geneta de bor (gul prick). Totalt markerade Genetaborna 83 punkter som de gillar och som de tycker är viktiga och som bör värnas om. De markerade 61 punkter som de ogillar och/eller tycker kan förbättras eller utvecklas. Sammanlagt markerades 144 punkter på kartan. Minst 31 personer delade med sig av sina erfarenheter av Geneta via prickkartan.³

Engagemanget varierade från att bara märka ut på kartan, eller lämna några synpunkter, till att ställa upp på en lång intervju och märka ut och diskutera platserna vid kartan. Många deltog dock i båda aktiviteterna.

Inbjudningar och information

Tillsammans med kommunen gjordes ett direktutskick hem i brevlådan till alla som bor i Geneta helgen innan den uppsökande dialogen. Två veckor innan mailades affischerna ut till ett antal nyckelorganisationer och föreningar i Geneta för att nå ut till fler. Informationen på affischen fanns på svenska, engelska och arabiska. Cirka en vecka innan gick det även att hitta information om medborgardialogen på Södertälje kommuns och Urban Utvecklings respektive hemsidor.

Barnperspektiv och barnens perspektiv

Barnperspektivet handlar om barns bästa sett ur ett vuxenperspektiv. Ett barnperspektiv innebär att barn sätts i fokus och uppmärksammar vilka konsekvenser beslut får för olika barn, det är också ett verktyg för att ta fram bättre underlag inför förändringar. Barnperspektivet kan inkludera barn i processen men innebär framförallt att vuxna analyserar barnens behov och perspektiv.

Barnens perspektiv å sin sida handlar om barnets egna upplevelser och ger barnen möjlighet att själva uttrycka sig i frågor som berör dem. Enligt FN:s barnkonvention har varje barn rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet, vars åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.⁴ I Sverige ska alla myndighetsbeslut som inverkar på barn tas med hänsyn till barnperspektiv och för barnens bästa.⁵

Närmiljöns fysiska utformning påverkar barn i större utsträckning än vuxnas eftersom de är mer begränsade i sin rörelsefrihet. Lek är barns naturliga sätt att förhålla sig till sin närmiljö och en stadsplanering som värnar om och underlättar att barn på ett säkert sätt kan röra sig mellan hem, skola, aktiviteter och vänner stimulerar därför både barns fysiska välmående och barns självständighet. Att ha möjligheten att påverka stadsutvecklingen och se sina behov tillgodosedda skapar ett mer demokratiskt och jämlikt samhälle. Genom att arbeta i workshopform med elevrådsrepresentanter i årskurs 1 till 9 på Wasaskolan samt genomföra intervjuer med pedagoger har vi arbetat med barnperspektivet i en vidare bemärkelse.

Workshoppar med barn

Sammanlagt deltog 32 barn i åldrarna 7 till 16 år. 17 flickor och 15 pojkar. Tillsammans med de uppsökande dialogtillfällena nåddes totalt 47 stycken antal barn och unga.

Workshopparna innehöll olika moment dels anpassade efter barnens ålder, dels för att ta reda på hur barnen upplever Geneta idag samt för att ta reda på vad de vill att framtidens Geneta ska se ut.

Eleverna i årskurs 1 till 6 fick rita en mental karta över "sitt" Geneta, d.v.s. en karta över platser i Geneta de brukar vistas på, som de tycker om eller tycker är viktiga är i fokus. Därefter diskuterade vi tillsammans de olika kartorna, likheter och olikheter.

Tillsammans med eleverna i årskurs 4 till 9 skapade vi en identitetskarta över hur Geneta uppfattas idag och hur man vill att Geneta ska bli i framtiden. På en skala mellan motsatsord (se nästa sida) fick eleverna markera tre ord som beskriver hur Geneta är idag, samt tre ord som beskriver hur de vill att Geneta ska bli.

Mental karta ritat av lågstadielev.

Geneta är för mig idag mest (3 röda pluppar)
 I framtiden vill jag att Geneta mest ska vara (3 gröna pluppar)

BIL	<input type="text"/>	CYKEL
HÖGA HUS	<input type="text"/>	LÅGA HUS
LAND	<input type="text"/>	STAD
OTRYGG	<input type="text"/>	TRYGG
GAMMAL	<input type="text"/>	UNG
SPÄNNANDE	<input type="text"/>	TRÅKIG
NÖJE/PULS	<input type="text"/>	ROFYLLT
TRADITIONELLT	<input type="text"/>	MODERNT
FINT	<input type="text"/>	FULT
HEMMA	<input type="text"/>	BORTA

Identitetskarta som användes i mellan- och högstadiet.

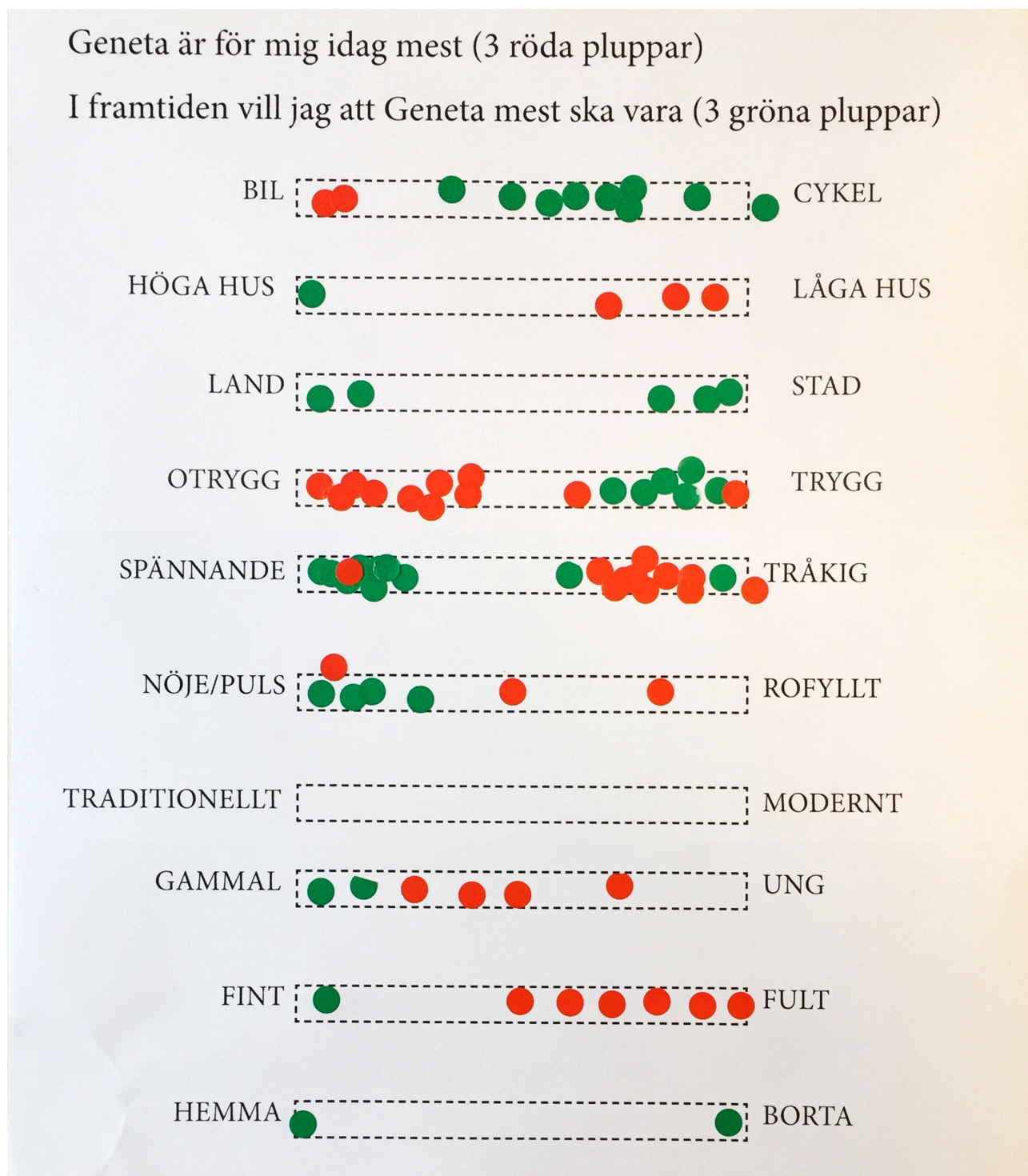
Eleverna i årskurs 4 till 9 fick dessutom svara på en kort enkät. Barnen i mellanstadiet svarade tillsammans i grupper om tre personer, barnen i högstadiet fick svara individuellt. Enkäten innehöll frågorna:

- Vad saknar du i Geneta idag?
- I framtiden vill jag kunna ... i Geneta,
- Tänk på att barn och unga i Geneta behö ver...
- Barn och unga i Geneta uppskattar...
- Gör om ... (plats) till/så att...
- Tror du att du kommer att bo kvar i Geneta som vuxen? Varför? / Varför inte?

Telefonintervjuer

Som komplement till de workshoppar vi höll med barn och unga för att skapa oss en bild av barnens egna perspektiv, genomförde vi en telefonintervju på mellan 20 och 45 minuter med en pedagog från varje skola och förskola i Geneta för att bredda förståelsen av barnens liv och förutsättningar i området.

3. Resultat barnperspektiv och barnens perspektiv

Identitetskarta åk 4-6. Barnen i mellanstadiet upplever Geneta som framförallt otryggt, tråkigt och fult. Två stycken tycker att det karakteriseras av bilar framför cyklar och tre stycken av låga hus. Ett barn tycker Geneta är spännande och en person tycker att området karakteriseras av nöje och puls. I framtiden vill de flesta barnen att Geneta ska karakteriseras av cykling framför bilism, att Geneta är spännande samt att det är tryggt.

Viktiga platser

För de flesta barn är skolan och skolgården en av de viktigaste platserna. På grund av den ökade friheten att röra sig längre bort ju äldre barnet blir finns det skillnader mellan vad barnen tycker är viktigast. För barn i lågstadiet som får röra sig mest begränsat är de viktigaste platserna gården där man bor och skolan. 5 av 10 ritade skolan på sin mentala karta och 9 av 10 ritade sina bostadshus och den lekpark som fanns på gården. Rörelsemönstret utvidgas generellt för barn i mellan- och högstadiet, som förutom skolan och sitt bostadshus, ritade en butikerna i centrum, runt Strängnäs vägen och sin matvaruaffär.

För barn i mellanstadiet är Fältet och dess lekplats, centrum och fotbollsplanen på skolgården de viktigaste platserna. De brukar också spela fotboll (spontanfotboll) i idrottshallen både med och utan lärare. I centrum brukar de framförallt handla godis men uttryckte att det är tråkiga affärer och att det saknas saker att göra för barn i deras ålder.

De viktigaste platserna för ungdomar i högstadiet är Vasa handelsplats, centrum samt två bänkar bredvid centrum, Wasa- och Kringlaskolan, Fältet, konstgräsplanen och arenan. Både barn i mellanstadiet och ungdomar i högstadiet sa dock att de saknade platser att vara på som kändes anpassade efter barn och unga, där de var välkomna. De flesta i högstadiet skulle vilja att det fanns fler bänkar och platser att sitta på, att bara "hänga" på. I dagsläget brukar de ibland sitta på skolgården efter stängning, ibland på någon förskolas gård men då de brukar bli bortkörda. Det finns två bänkar utanför centrum, mellan centrum och gårdarna där alla hänger oavsett vilken skola man går på. "Alla hänger där" förklarar en pojke och fortsätter: "det är en helig plats". Där samlas de även vintertid.

Centrum markerades som en bra och viktig plats av ungdomar i högstadiet. De brukar dels uppehålla sig vid de två bänkarna bredvid centrum, dels på pizzerians uteservering i centrum. Där får de sitta på sommaren när det är lite kunder, även om de inte köper något. "Det är okej ibland att sitta där" berättar en tjej från högstadiet. Flera av ungdomarna uttryckte förutom att de saknar bänkar och en fritidsgård, att de upplever att det mesta finns i Geneta och att de sällan behöver lämna stadsdelen. Även om några av flickorna tar bussen in till Södertälje centrum ibland.

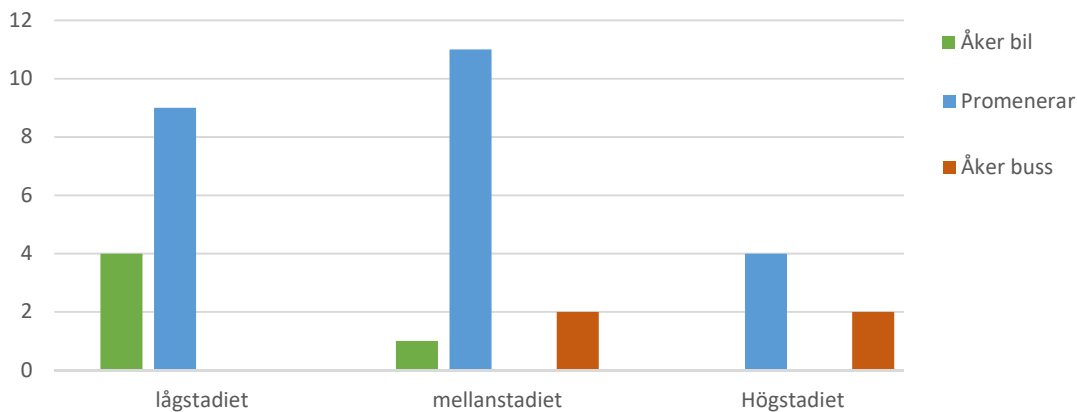

Lekplats i på barnets bostadsgård (mental karta lågstadiet).

Barn och vägarna i Geneta

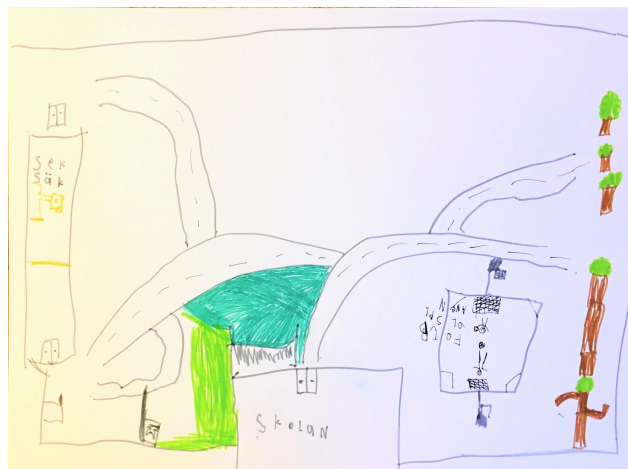
Geneta planerades trafikseparerat enligt modernistiskt ideal. Stadsdelen omgärdas av en ringled med ett fåtal matarleder till skolor och bostadsområden. Inne i Geneta finns det alltså nästan bara gång- och cykelvägar vilket borde göra området trafiksäkert och säkert för barn. Billederna runt Geneta kantas av parkeringsplatser vid entréerna till bostadsområdena och centrum på ena sidan vägen, samt parkeringsplatser till butikerna i industrilokalerna och kyrkorna på andra sidan, eller bostadsområden och skogspartier.

Enligt pedagogerna bor de flesta av eleverna nära sin skola/förskola, vilket betyder att många barn inte behöver korsa någon eller få bilvägar på väg till och från skolan. Några barn i lågstadiet tyckte exempelvis att det är ”Bra att affärerna är nära, då behöver man inte gå över gator”. Bland barnen som deltog i workshopparna är det många som går till och från skolan.

Hur eleverna tar sig till skolan.

Däremot upplevde flera av pedagogerna att många barn får skjuts med bil till skolan även om de bor nära. Både Skeppets förskola, Wasaskolan och Kringlaskolan har problem med mycket trafik på morgonen. En lärare berättade att de har en vändplan en bit bort (på Prästgårdsgatan), men föräldrarna åker inte fram 100 meter till den utan vänder direkt där de har parkerat. Äldre barn, går eller får skjuts, även om de bor nära enligt läraren. Några i 6:an åker buss men inte jättemånga. I högstadiet, går eller åker man buss. Många får dock skjuts, några har egen Epatraktor eller moped enligt läraren. Hon menar att även de flesta i personalen åker bil även om de bor nära.

Vägar och grönska (mental karta mellanstadiet)

Dessutom framförs otillåten fordonstrafik på gångvägar nära Wasaskolan och Skeppets förskola. De bommar som har funnits har förstörts enligt personalen, där bilar kör med full fart. ”Nu är det kaos hos oss när föräldrar lämnar barnen med bil. Det finns inte heller parkeringsplats kl 08.00 när man kommer till jobbet.” Även andra pedagoger upplever trafiken som ett problem.

”Prästgårdsvägen är en lång 30-sträcka där barn/ungdomar går till två förskolor samt två skolor. Längs med vägen finns även hundratals hushåll och det är många människor i rörelse. Den satta hastigheten hålls väldigt sällan och vägen är högt trafikerad. Nu när vägen asfalterats om fick vi två, efterlängtrade vägbulor vilket har medfört en viss hastighetssänkning utanför vår förskola. Men det finns inte ett enda övergångsställe vilket gör att barn i samtliga åldrar (även vuxna) går över vägen på ett väldigt riskabelt sätt.”

Till Wasaskolan får de flesta barnen skjuts eller går. Några går med sina storasyskon. De flesta bor väldigt nära. När förskolorna åker på utflykt längre bort tar de oftast bussen från närmsta busshållplats, vilket för några av förskolorna är hållplatsen vid centrum. Både föräldrar som intervjuades och pedagoger uttryckte att det finns en oro över att släppa iväg barnen för långt. Flera föräldrar tyckte därför att det var bäst om barnen lekte på gården, eller att man gör gemensamma utflykter till lekparken

Högstadiееlevers skolväg.

på Fältet eller till en av skolgårdarna. Barnen kommenterade också trafiken och många av barnen i lågstadiet ritade framträdande vägar, bilar och parkeringsplatser när de ritade sin mentala karta av Geneta.

Ungdomar i högstadiet kommenterade bland annat att det saknas vitmarkeringar vid vissa övergångsställen och att bilar inte alltid stannar.

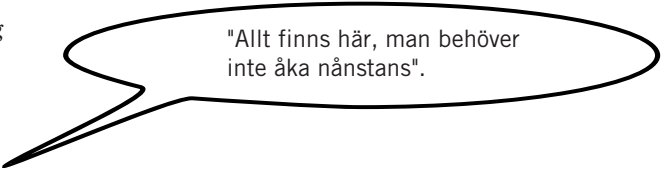
Många av barnen har cyklar hemma men cyklar inte till skolan. Däremot ville majoriteten av barnen i mellanstadiet att Geneta ska karaktäriseras av cykling snarare än bilar i framtiden. Ungdomar ville istället att Geneta ska karaktäriseras mer av bilar i framtiden.

"De (bilarna) tänker inte på oss, de ska köra saktare men de stannar inte alltid".

Aktivitet och rekreativsmöjligheter

Det som utmärker Geneta är grönskan och närheten till den stora rekreativsytan, Geneta Sportfält. Där finns flera fotbollsplaner, en stor lekplats, en kulle som används till pulkaåkning på vintern, skogsdungar, samt både planerad och vildvuxen vegetation. För de mindre barnen är dock oftast gården man bor på och skolgården de viktigaste platserna. Skolorna och förskolornas gårdar ser väldigt olika ut och har olika förutsättningar för att tillgodose barnens behov.

På Kringlaskola går ca 488 elever. Enligt den pedagog som intervjuades är deras skolgård relativt liten för mängden elever. De har en del aktiviteter och lekredskap, bland annat ett uppskattat nytt digitalt memo, som lockar besökare även utanför skoltid. Stora ytor är asfalterade. Enligt skolan själva, används den inhägnade fotbollsplanen på andra sidan Prästgårdsvägen mycket. Det finns ingen annan lekplats i skolans omedelbara närhet men barnen brukar spela fotboll och brännboll på gräsyten bakom Gulfmacken, Brolundavägen 20.

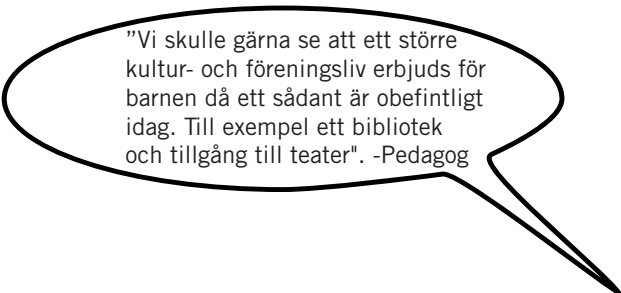

"Allt finns här, man behöver inte åka någonstans".

Wasaskolan, med ca 630 elever, har en relativt stor skolgård med olika aktiviteter. De har fotbollsplaner, basketplan, pingisbord, gungor och rutor för King. Skolan angränsar till Geneta Sportfält, vilket används mycket av "fritids" men inte så mycket på skoltid enligt den lärare som intervjuades. Däremot säger hon att det används "väldigt mycket av andra skolor och förskolor. Det är nyttigt för alla". De tre förskolorna i Geneta har också olika förutsättningar. Skeppets förskola har en inhägnad gård med kuperad terräng, uppdelad i två. De har gungor, kompisgungor, en låg rutschkana för barn i åldern 1 - 2 år, en liten träbåt med brygga, ett lekhus, samt en mycket populär vattentrappa. De har också en liten eldstad med en syrenberså som också är uppskattad enligt förskolan. Gården till Pumpans förskola består av en liten inhägnad innergård med några leksaker i trä. Utanför finns gungor som barnen får använda under uppsikt. Förskolan Svingelns gård renoverades för några år sedan och har varierande terräng, från vildvuxen vegetation till arkitektplanerade lekområden med hinderbana, gungor och sandlåda. Enligt Södertälje kommun förväntas de skol- och förskoleplatser som finns idag precis klara beräknat antal barn till 2020 utan nybyggnation.

Barnen själva gillar Fältet, att spela fotboll på konstgräsplanen, samt att kunna klättra både på skolgården och på lekplatsen på Sportfältet, att gunga och spela King. De mindre barnen vill gärna ha fler studsmattor, längre rutschkanor samt någonstans att leka inomhus med personal, eftersom det lekland som finns i Geneta framförallt riktar sig till väldigt små barn enligt dem. Högstadieläverna spelar fotboll på konstgräsplanen. En pojke i högstadiet föreslog ett internetcafé för att kunna spela med andra. Tre barn föreslog att det borde finnas ett utegym. Även om fler högstadieungdomar än mellanstadiebarn tyckte att det fanns mer saker att göra och bättre utbud i Geneta, tyckte vissa, framförallt flickor att "Restauranger och fik saknas".

Alla pedagoger uppger att de ofta tar med sig barnen ut i närområdet och grönskan, närheten till naturen är något som framhålls som mycket positivt av pedagogerna. Barnen brukar leka i närbelägna skogsdungar, inne på något av barnens bostadsgård eller på lekplatsen på Sportfältet. Vintertid går de också dit för att åka madrass eller liknande. En pedagog förklarar att "[b]arnen gillar att vara i skogen, att upptäcka saker och se hur det växer och så." Ibland åker de på utflykt till Tore Kjellberget, Tom Tits, biblioteket i Södertälje eller till Stockholm.

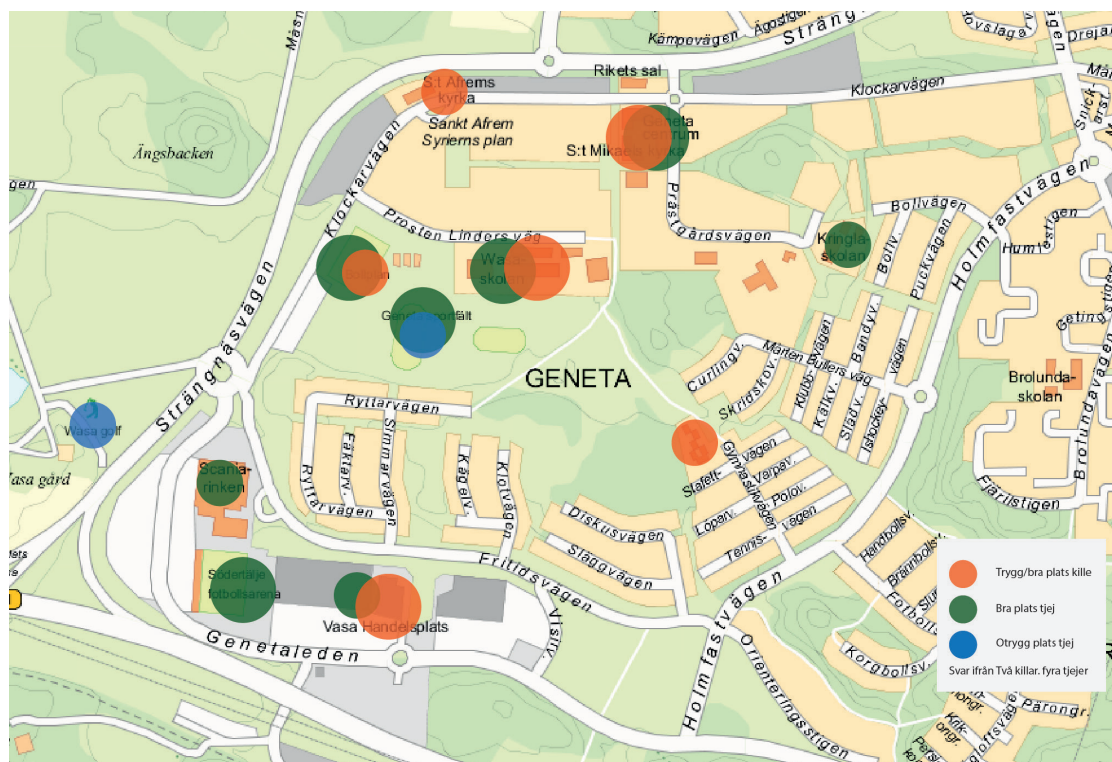
"Vi skulle gärna se att ett större kultur- och föreningsliv erbjuds för barnen då ett sådant är obefintligt idag. Till exempel ett bibliotek och tillgång till teater". -Pedagog

Det finns ett flertal fotbollsplaner i Geneta, både stora som Södertälje fotbollsarena och på Sportfältet samt mindre som på Wasaskolans gård, bland radhusen vid Tennisvägen/Ishockeyvägen och på Prästgårdsvägen mitt emot Kringlaskolan. På Fältet finns en konstgräsplan (Geneta IP) samt två stora grusplaner, en är dock övervuxen och verkar inte underhållas. Det finns ett antal sportklubbar och två idrottshallar, Wasa sporthall och Scaniarinken. Både föräldrar, pedagoger och några flickor uttryckte att de fick åka långt för att delta i annat än sport på sin fritid, som exempelvis dans eller ridning som två flickor berättade om. En av pedagogerna sa att de gärna skulle "se att ett större kultur- och fören-

ingsliv erbjuds för barnen då ett sådant är obefintligt idag. Till exempel ett bibliotek eller tillgång till teater.”

Trygghet och otrygghet

Generellt tyckte de flesta i högstadiet att det är dålig belysning i Geneta. Framförallt på Fältet, som några passerar till och från skolan, men också i centrum, vid busshållplatser och kring skolan. Det beror både på att det är dålig belysning men också på att trasiga lampor inte byts ut snabbt nog, ”det finns inga lampor som funkade [på Geneta Sportfält] och det finns en skog bredvid. Det är otryggt.” ”Fältet känns otryggt och mörkt”. ”Det saknas lampor på fältet, det är kolsvart.” Även lärarna lyfte belysningsfrågan som en viktig trygghetsaspekt, att det lampor ofta är trasiga längs med gångvägar och att varken lekparken eller Fältet är tillräckligt upplyst.

Trygga och otrygga platser enligt eleverna i mellan- och högstadiet.

Andra ungdomar sa att det är bra och tryggt i Geneta. Pojkar i högstadiet tyckte inte att det fanns några otrygga platser, men tog upp att även de saknar belysning, samt att de upplevde att de inte får vara någonstans utan att bli bortkörda av väktare eller polis.

Barn i lågstadiet pratade minst om otrygghet men några tycker att det är ”[f]ör mycket bus” samt ”[f]ör mycket smällare på kvällar och nätter”. De berättade att tonåringar ibland kastar smällare vid lekplatsen på fältet. Barn i mellanstadiet tycker att Geneta är otryggt, tråkigt och fult. De vill inte bo kvar för att ”i Geneta kan man inte göra något roligt, det är ingen bra miljö.” ”Nej inget här i Geneta håller oss kvar eller att vi har goda minnen Geneta. Det är även otryggt och osäkert.”

Barn i alla årskurser uttryckte en medvetenhet kring bilden av Geneta som otryggt. En pojke sa exempelvis att media överdriver, andra tryckte på att det känns väldigt tryggt i Geneta medan andra höll med om att det är skräpigt och känns otryggt.

”Geneta är ett tryggt ställe. Media överdriver.”

Fritidsgård

Fritidsgården i Geneta stängdes på grund av hot och incidenter våren 2016. I april 2017 blev det klart att Rösberga och Geneta fritidsgård skulle slås ihop och få nya lokaler i Bårstaskolans gamla matsal i Ronna. Förbindelsen mellan Geneta och Ronna består i nuläget av en cykeltunnel och en gång-/cykelväg. En övervägande majoritet av alla barn och unga, men också 17 vuxna, som deltog i dialogen lyfte att de ville ha tillbaka en fritidsgård i Geneta. I de 11 enkäter som barn i årskurs 3 till 9 svarade på nämndes önskan om en fritidsgård minst 10 gånger.

En pedagog ansåg att den förstörelse som sker på förskolegårdarna skulle minska om de unga hade något annat att göra. Hon menade att fritidsgården i Ronna ligger för långt bort för att de unga ska ta sig dit. En 14-årig pojke sa att han önskade att det fanns en fritidsgård ”så att vi inte gör dumheter, istället för att vi ska störa i centrum”.

”Vi anser även att det finns stort behov av en fritidsgård då barn/ungdomar i Geneta inte har någonstans att ta vägen på sin fritid. Detta leder till att de driver omkring i stor utsträckning och det sker skadegörelse i centrum, på förskolor och skolgårdar.” – Pedagog

Geneta fritidsgård har flyttat. I lokalerna finns idag Geneta Familjecentral.

4. Resultat uppsökande dialog

Totalt deltog 85 personer som bor eller arbetar i Geneta vid de uppsökande dialogtillfällena runt om i Geneta. De intervjuades via en semistrukturerad intervjuguide och gavs tillfälle att på en satellitbild över Geneta markera ut var de bor (med gul prick), bra platser (grön prick) samt platser som kan förbättras eller som de ogillar (röd prick).

Medborgarna hade mycket att säga och synpunkter om ett antal olika ämnen. Fyra teman framstod som mest angelägna för dialogdeltagarna och stadsdelen Geneta kommer att diskuteras utifrån dem här nedan. De är Handel och service, Geneta Sportfält, Trygghet och otrygghet samt Trafiksituationen.

Prickkarta som sammanfogar alla tre kartorna från de uppsökande dialogtillfällena.

Många är positiva till sitt område och har bott i Geneta en längre tid eller i hela sitt liv. Positiva värden är att det är lugnt och fint med naturen, att det är nära till allt (skola, dagis, Sportfältet, affärer), att det är promenadvänligt, samt att det är trevlig stämning mellan grannar och att "man känner alla".

Andra tyckte att det var bättre förut, att det är skräpigt, att det är otryggt på grund av trafik och kriminalitet, att det busas på nätterna och att de upplever en större segregation.

Handel & service

Geneta har ett relativt stort utbud av handel och butiker. Längs med Klockarvägen ligger matvarubutiker, grossister, bilservice och en möbelaffär, i norra delen ligger Geneta centrum med en pizzeria, vårdcentral, familjecentral, en tobaksaffär och matvarubutiker. På södra sidan av Geneta ligger Vasa handelsplats med stora kedjor, Systembolag, två apotek, snabbmatställen och matvarubutiker.

De flesta dialogdeltagarna som deltog vid ICA Maxi på Vasa handelsplats tycker att handel och serviceutbud är bra. De flesta bor i villor på södra sidan av Geneta och promenerar eller tar bilen till Vasa handelsplats. De besöker aldrig eller väldigt sällan Geneta centrum som de upplever som otryggt och/eller trist. De efterlyser att belysning på gångvägar ses över och att dammen mellan Maxi och Skopunkten görs i ordning med bänkar.

Fyra personer svarade att Geneta centrum är bra som det är, eller att det viktigaste är att det finns god tillgång till vårdcentral och läkare. En 14-årig pojke tyckte att allt man behöver finns men att klotter och liknande borde saneras. Majoriteten av dialogdeltagarna besöker dock sällan eller aldrig Geneta centrum med hänvisning att det inte finns något skäl att gå dit eller att det upplevs som otryggt. De som ändå besöker centrum besöker i huvudsak vårdcentralen, familjecentralen och för att komplettera sin handel med etniskt specifika varor, många av barnen uppgav att de köper godis i tobaksaffären. Flertalet uttryckte att centrum var bättre och finare förr, att det fanns en större variation av butiker (vilket de flesta kommenterade saknas i centrum, utom en äldre kvinna som tycker att det räcker med att städa upp, ”Vi behöver inte fler butiker”) samt att det fanns träd och blommor, vilket var fint.

De dialogdeltagarna vi intervjuade på norra sidan vid Netto och i Geneta centrum uppgav i större grad att de dels brukar besöka centrum regelbundet, dels att de gärna skulle se ett större utbud av butiker och matställen. Två stycken föreslog att det borde anläggas något på torget för barn att göra. Förutom mer butiker i centrum föreslog flera personer att det vore bra med ett bibliotek och en bankomat i centrum. I dagsläget finns närmsta bankomat på Vasa handelsplats. Att det borde finnas fler restauranger och caféer samt en torghandel med grönsaker var också önskemål.

Geneta Centrum.

Uppsökande dialog vid ICA MAXI, februari 2018

Geneta Sportfält – ”Fältet”

Även under den uppsökande dialogen framträder Geneta Sportfält, vanligtvis benämnt som ”Fältet,” som en av de mest uppskattade och viktigaste platserna i Geneta. Nästan hälften av dialogdeltagarna nämnde Fältet som en viktig och bra plats (47%). Till Fältet går man med sina barn, för att rasta hunden, för att spela fotboll, för picknick, för promenader och motion eller för att åka pulka vintertid. I andra hand nämndes skolan som en viktig och bra plats (14%), därefter nämndes vårdcentralen (6 %), promenadstråk (6%), sin bostadsgård (5%), lekplatser (4%), butiker (2 %). Det är framförallt kvinnor och äldre (både män och kvinnor) som promenerar på Fältet eller runt delar av det. Barn och familjer går till lekparken, fotbollsplanerna, den stora lekparken eller pulkabacken på vintern. Många var positiva till förtätning bara det inte byggs på Fältet, eftersom närheten till rekreativ möjligheter och Fältet var en av de mest positiva aspekterna med att bo i Geneta.

Många påpekade dock att den ena fotbollsplanen inte sköts, är överväxt och borde göras i ordning. Många upplever också att det är för mörkt och att belysningen borde kompletteras. Andra berättade att saker i lekparken ibland är trasiga och brända, att det på kvällstid hänger ungdomar där. En kvinna berättade att: ”De har ju gjort i ordning väldigt fina lekparker men bredvid skogsdungar, och då händer det ju grejer. Bygg inte nya lekparker bredvid en skog, det blir inte bra.”

”Vi brukar promenera runt hela området, det är jätteskönt och väldigt uppskattat, det är många som göra det.” -Kvinna, 40 år

”Blir ett tillhåll för ungdomar på kvällstid.” -Man, 40 år

Trafiksituationen

Många upplever trafiksituationen i Geneta som ett orosmoment. Problem relaterade till trafik nämndes totalt 111 gånger av dialogdeltagarna, bilar nämndes 34 gånger, trafik 14 gånger, moped och motorcykel 16 gånger, samt att det körs fort eller på otillåten plats 47 gånger.

Framförallt äldre personer upplever hastigheterna och mopedkörning som ett stort problem men även pedagoger och andra vuxna påpekade också att det körs väldigt fort på vägar där skolbarn behöver passera. Enligt några av de pedagoger som intervjuats är det "bilkaos" på morgonen, personalparkeringarna är alltid fulla och motorfordon kör på gångvägar. Föräldrar upplever att det är otryggt att låta barnen gå själva. Bilar kör in också på torgytan i Geneta centrum som ska vara bilfritt, vilket flera deltagare påpekade.

20 procent av de som svarat på frågor om hur man tar sig till och från sin bostad och vad man tycker om kollektivtrafiken använder bil för att ta sig runt. 38 procent uppgav att de oftast tar bussen, medan bara 2 procent cyklar, 16 procent uppgav att de ofta eller oftast går för att ta sig runt. En man och en kvinna, 75 respektive 70 år berättade att de "går och cyklar, det finns bra cykelvägar och det är platt." Barn i mellanstadiet uppgav att de skulle vilja att fler cyklar än bilar i framtiden och att de gärna skulle cykla till skolan. Några sa dock att de bor så nära så det är lättare att gå.

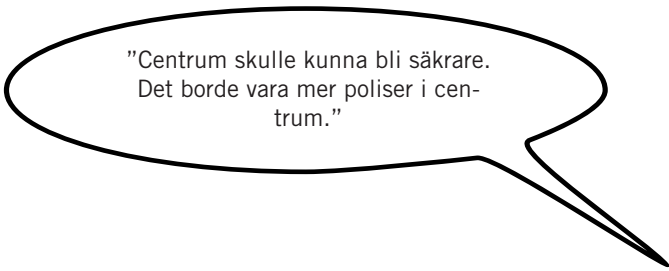
Både bilförare och de som oftast går tog upp dålig asfaltsbeläggning och väggorpar som något att förbättra. Till exempel infarten till Geneta centrums parkering och parkeringsplatserna vid vissa av D. Carnegies bostadsområden. Medan vissa upplever cykel- och gångvägarna i Geneta som väldigt bra och att de har god tillgänglighet medan andra upplever att de borde skötas bättre. En 86-åring kvinna påpekade att rötter sprängt sönder asfalt på flera ställen. "Gångvägarna bör ses över, rötterna förstör och gör det svårt för äldre som går dåligt att ta sig runt."

Nästan alla dialogdeltagarna tycker att kommunikationerna fungerar väl i området, att det är lätt att ta bussen och att man är nöjd med att den går en gång i kvarten. Endast två personer är missnöjda med kollektivtrafiken. En 40-årig kvinna tar bilen därför att det är "[k]rångligt och det tar lång tid att ta sig från Rönninge till Geneta." En 17-årig pojke tycker att det fungerar dåligt att byta mellan bussar och pendeltåg för tåget går precis innan bussen kommer fram och man måste vänta länge på nästa tåg. Han önskade en bättre busslinje mellan Vasa Handelsplats/Holmfastvägen och pendeltåget, som inte tar massa omvägar.

"På Prästgårdsgatan körs det också väldigt fort, kommer man ner mot rondellen vid Klockarvägen så är det också svårt att se runt hörnet. Det är potentiellt farligt."

Vissa av medborgarna hade väldigt konkreta förslag som att lägga till en till rondell på Holmfastvägen eftersom det är mycket problem där, eller att se över övergångsställena vid busshållplatserna vid centrum eftersom "Folk genar bara rätt framför bussen." En man som kom till ett av dialogtillfällena enkom för att föra fram synpunkter kring trafik föreslog att kommunen borde sätta upp "en stoppskylt vid korsningen Klockarvägen och Brolundavägen. Det är högerregel där men det är alltid stor förvirring, och konflikter." På Prästgårdsgatan körs det också väldigt fort, det är även svårt att se runt hörnet när man kommer körande mot rondellen vid Klockarvägen.

"Det är otryggt i Geneta centrum, det är mycket trafik runt centrum, det går inte att röra sig utan att vara rädd för att bli påkörd av både bilar och mopeder." -Kvinna, 75 år

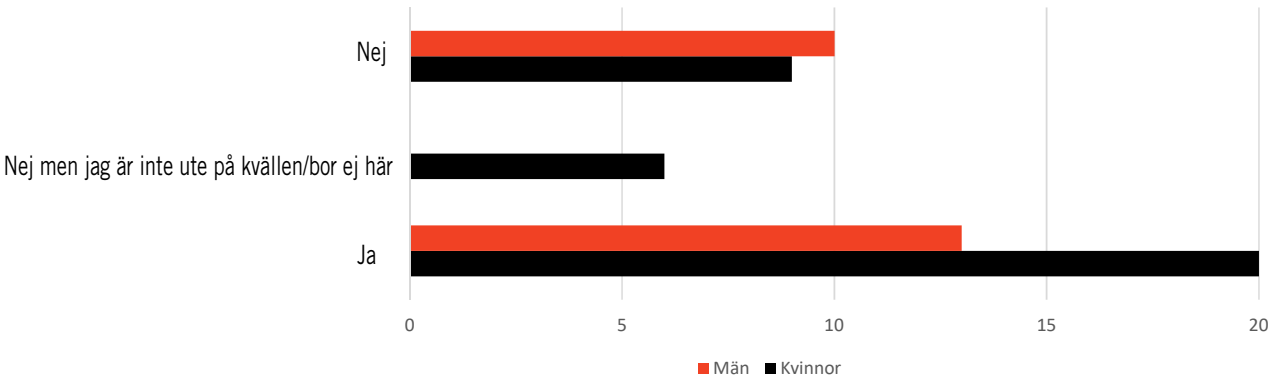
Trygghet och otrygghet

Väldigt många dialogdeltagare upplever sitt område som tryggt och lugnt, ett ställe där man känner alla och har nära till skolor och förskolor. Att Geneta är lugnt var något flera framhöll som de mest positiva med stadsdelen. Upplevelsen av trygghet varierade dock kraftigt mellan de som deltog i dialogen.

På frågan om det finns platser man undviker helt eller delvis på grund av otrygghet var det 19 procent kvinnor och flickor samt 26 procent män och pojkar som svarade Nej. 13 procent svarade att de inte känner sig otrygga men undviker att vara ute kvällstid eller har flyttat (6 kvinnor och 5 män). 42 procent av de tillfrågade kvinnorna samt 34 procent män och pojkar angav att de undviker vissa platser eller känner sig otrygga i Geneta.

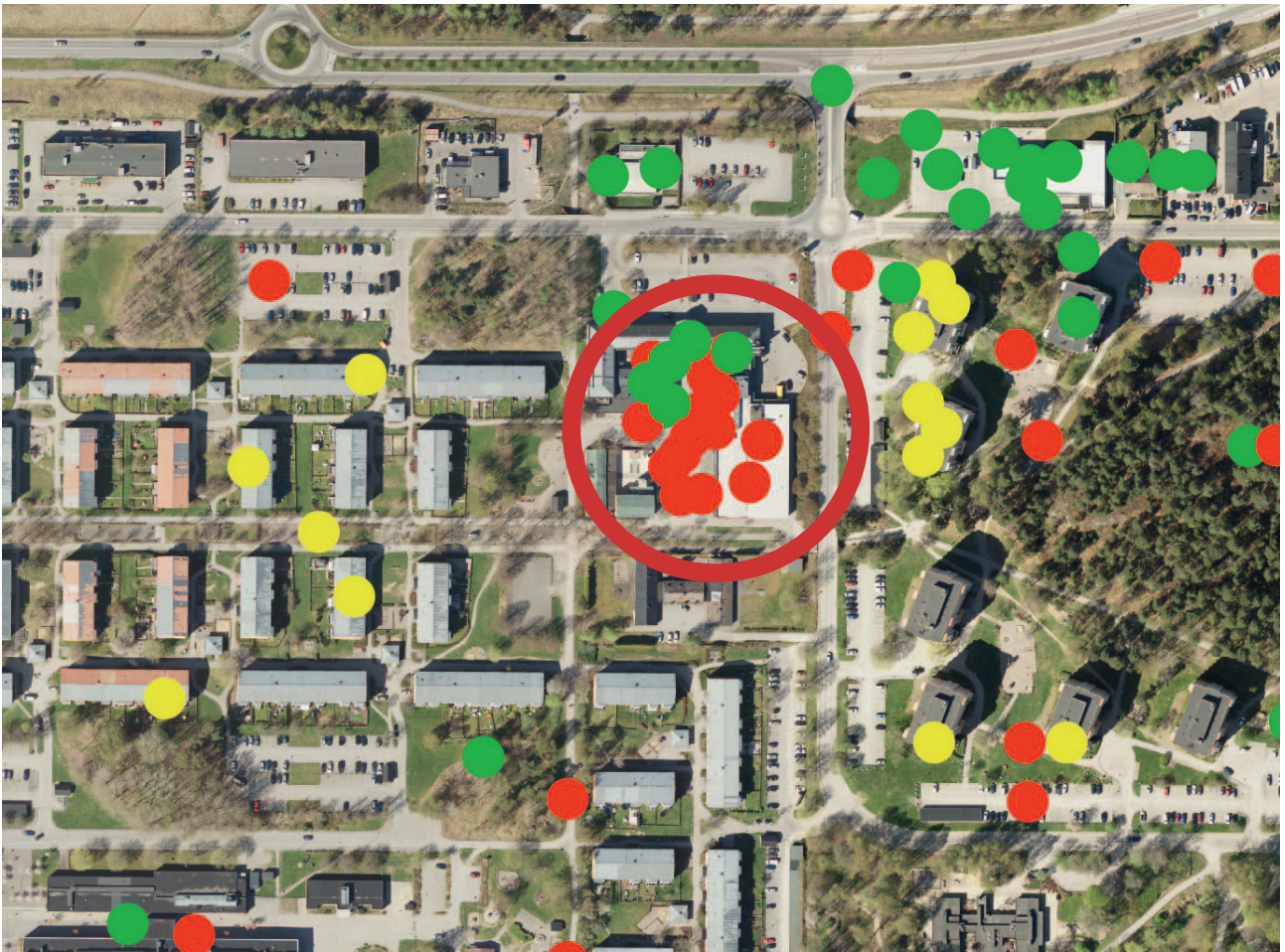
Otryggheten beror enligt dialogdeltagarna på några huvudorsaker. Dels på trafiksituationen som nämnt ovan men också på grund av kriminell aktivitet och att större grupper av ungdomar samlas. Några berättade att de skjuter med smällare sent på kvällar och nätter och ett par personer trodde också att det är ungdomarna som sätter eld på bilar. Flera personer berättade också att narkotikahandel sker öppet i centrum. På prickkartan pekade fjorton personer ut centrum som en otrygg plats som behöver utvecklas, medan sju personer gillar centrum och tycker att det är en positiv plats. Här var det stora skillnader mellan de som bor på södra sidan i villor och de som bor på norra sidan i hyresrätter. De deltagarna som bor i södra Geneta upplever att centrum är trist och otryggt medan de som bor på norra sidan generellt var mer positiva och mindre otrygga i centrum.

Finns det platser du undviker p.g.a. otrygghet?

Vissa dialogdeltagare trodde inte att bilden av Geneta som ett otryggt område skulle gå att förändra. De menade att områdets karaktär skulle präglas av samma sociala strukturer oavsett om man planterar nya blommor eller gör utbudet av butiker i centrum större.

Ett antal deltagare tog upp sophantering och skräp som ett problem i området. Både i sitt flerbostadsområde, att soppåsar lämnas utanför miljöhusen, men också att centrum och även Fältet i viss mån upplevs som skräpig. Flera stycken klagade på sophanteringen på Klockarvägen och en man berättade att någon eller några "dumpar matavfall" vilket leder till problem med skadedjur.

Utsnitt över prickkartan som visar positiva och viktiga platser samt platser som bör utvecklas, som man ogillar: 7 personer gillar centrum eller tycker det var en positiv plats, medan 14 stycken upplever att det är otryggt och en plats som behöver utvecklas.

5. Analys

Nära till allt

Överlag var väldigt många positiva till sitt område. Många som intervjuades har bott i Geneta i hela sitt liv eller en längre tid. Positiva värden som lyftes fram var att det är lugnt, fint med naturen, att det är nära till allt (skola, dagis, vård, affärer Fältet, och natur), att det är promenadvänligt, samt att det är trevlig stämning mellan grannar. De här värdena lyfts ofta fram som positivt med miljonprogramsområdena och är något som de boende i stadsdelen vill behålla. Att behålla de funktioner som idag uppskattas och som bidrar till känslan av småskalighet är viktigt för att Geneta ska utvecklas på ett sätt som ger mervärde till både befintliga och framtida boende.

Lek och aktivitetsytor

Både barn i mellanstadiet och ungdomarna i högstadiet upplever att det finns lite för dem att göra i Geneta. Fältet erbjuder goda möjligheter till olika aktiviteter men några uttryckte att det är långt bort och många barn får inte gå själva utan vuxens sällskap. På södra sidan finns inga iordninggjorda lektytor förutom en inhägnad asfalterad fotbollsplan mellan Tennisvägen/Ishockevägen samt gungor. Att bevara små skogsdungar i närheten förskolorna framhölls som viktiga platser för lek och lärande av pedagogerna. I workshopparna med barn framkom det att vissa skogsdungar runt Fältet är viktiga och roliga platser.

För barn i lågstadiet som får röra sig mest begränsat är de viktigaste platserna, huset och gården där man bor och skolan. 5 av 10 ritade skolan och 9 av 10 ritade sina bostadshus och den lekpark som fanns på gården på sina kartor över Geneta. Workshopparna med elevrådet visade att inte bara väldigt små barn leker i närheten av bostaden men även barn i åldrarna 7 till 10 år. Att lekplatser på gården eller i närområdet även erbjuder något för barn upp till 10 år är alltså viktigt. Att skolgården erbjuder varierande och stimulerande lekmöjligheter är en jätteviktigt grund, men att det finns spännande lekplatser i närområdet där man bor är minst lika viktigt.

Wasaskolan har en relativt stor skolgård som är i stånd att renoveras i samarbete med elevrådet medan Kringlaskolans gård i huvudsak är asfalterad. Bättre lekmöjligheter bör planeras in i framförallt östra delen av Geneta men eventuellt också den södra delen. Den lekplats som finns vid Tennisvägen skulle exempelvis kunna rustas upp. De skol- och förskoleplatser som finns idag förväntas precis att klara beräknat antal barn till 2020 utan nybyggnation enligt Södertälje kommun. Förtätas stadsdelen behöver fler förskole/skolplatser att planeras in.

Det finns många sportföreningar men det verkar saknas estetiska aktiviteter i området. Både vuxna, barn och pedagoger berättade att kulturutbudet är skvalt i stadsdelen. Flera stycken önskade ett bibliotek i centrum, en pojke föreslog ett internetcafé för att kunna spela onlinespel tillsammans och två flickor skulle vilja kunna gå danskurser. Att den viktigaste platsen för ungdomar i högstadiet är två bänkar nära centrum, talar för att de inte har så många platser att ta vägen, vilket bör tas med i planeringen av den tänkta förtätningen. Lokaler och aktiviteter för unga som inte deltar i en sportklubb rekommenderas att planeras in.

Fältet

Nästan alla uppgav att Geneta sportfält är en viktig och bra plats som bör bevaras. Den nyttjas av barnfamiljer, av motionärer, av skolor och förskolor, av pensionärer och hundägare och av både boende på norra och östra sidan samt boende i villor och i hyresradhusen på södra sidan.

Fältet fungerar som pedagogiskt klassrum, som mötesplats och främjar fysisk aktivitet. För i princip alla barn som deltog upplevs lekplatsen på Fältet som en viktig och positiv plats. Den fotbollsplanen som växt igen och inte sköts om pekade många som ut som en plats att förbättra.

Fältet kan också fungera som en barriär och ha en avskiljande effekt mellan norra och södra Geneta. Det kan bland annat bero på att det är flerbostadshus och hyresrätter på norra sidan och privata villor och radhus på södra sidan. Att Geneta upplevs som segregerat från resten av Södertälje tog flera dialogdeltagare upp som problematiskt. Under dialogen framkom även att stadsdelen i sig är segregerad. Många som bor i villa berättade att de aldrig besöker Geneta centrum och norra sidan, därför att det är otryggt och/eller inte finns något som lockar. En 75-årig kvinna berättade att hennes

vänner och familj undrar hur hon kan bo i Geneta, på grund av att det skulle vara farligt och kriminellt. Men hon menade att den bilden snarare gäller norra sidan av Geneta och inte alls den södra som är "ett lugnt och bra område". Boende på norra sidan hade en mer positiv bild av Geneta centrum, de besöker vårdcentralen, familjecentralen och handlar kompletteringsvaror i matvarubutikerna där.

Fältet upplevdes också som mörkt av många och otryggt av några. Lekplatsen fungerar även som tillhåll för ungdomar och unga vuxna på kvällstid och ibland vandaliseras bänkar och annat. Detta kan svårt att bygga bort, men belysningen kring lekparken bör ses över. De barn och unga vi pratade med efterlyste alla ett ställe att kunna hänga på lite mer självständigt, de vill inte känna sig i vägen eller störa någon men har ingenstans att ta vägen. En stor andel barn, unga och vuxna lyfte att man saknade en fritidsgård och att man trodde att "stöket" på kvällar och nätter skulle bli bättre om ungdomarna i Geneta hade någonstans att vara. Få unga och vuxna tror att den nya ungdomsgården i Ronna inte kommer att besöka av ungdomar i Geneta på grund av att det upplevs som för långt bort.

Baserat på medborgardialogen bör Fältet bevaras och dess befintliga kvalitéer förstärkas. Tryggheten behöver öka vilket bland annat kan göras genom förstärkt belysning, både kring och på Fältet. Vi rekommenderar att förstärka stråk och kopplingar mellan södra och norra sidan eftersom Fältet inte bara fungerar som en mötesplats i området men också som en barriär. Den fotbollsplan som är oanvänd bör rustas upp eller nyttjas på annat bättre sätt för att undvika öde och otrygga platser.

Handel och service

En majoritet av de som bor på södra sidan i Geneta upplever att de har allt de behöver avseende shopping och service. De kan promenera över till Vasa handelsplats där flera stora kedjor etablerats. Många uttryckte dessutom att Geneta centrum blivit en otrygg och trist plats. De som bor på norra sidan, hade generellt en annan inställning. Många tycker att det är trist att centrum blivit så öde men uppskattade flera verksamheter. Bland barn och ungdomar är Geneta centrum en plats för att köpa godis och umgås.

Geneta centrum har ett väldigt begränsat utbud och har i dagsläget svårt att konkurrera med det närbelägna Wasa handelsplats. För att en satsning på Geneta Centrum ska bli ekonomiskt hållbart är en befolkningsökning en förutsättning. Just centrum pekas ut som en otrygg plats för många och flera berättade att narkotika säljs öppet. Detta måste naturligtvis hanteras för att fler människor ska vilja besöka centrum. Fler och mer attraktiva butiker och målpunkter kan dock locka till sig fler människor vilket i sin tur skulle kunna ha en positiv inverkan på platsen.

Geneta centrum är vänt inåt mot en i dagsläget helt tom, relativt stor yta och platsen upplevs idag som öde. Torghandel med frukt och grönt, bänkar, träd och planteringar var något många uppskattade förut och förslog som förbättringsåtgärder. Ett par personer föreslog även att anlägga något för barn så att föräldrar kan handla i lugn och ro.

Besökaren möts av en parkeringsplats och behöver gå igenom en portal för att komma in till torget. Det är svårt att få en överblick och tegelbyggnaderna med få fönster utåt upplevs inte som inbjudande. Aktiva fasader med skyltfönster eller entréer utåt skulle stärka känslan av liv och rörelse. Genom att bygga bostäder ovanpå eller i anslutning till Geneta centrum skapas också mer rörelser på platsen, på olika tider av dygnet. Fler boende i området ökar den sociala kontrollen, att se och bli sedd av andra, vilket ökar känslan av trygghet.

Trygghet

De flesta som medverkade i dialogen, både barn och vuxna var medvetna om den negativa bild stadsdelen tampas med. Antingen kommenterades det direkt, eller tog sig i uttryck att man intygande att det är jättelugnt i stadsdelen och/eller att det inte alls är så osäkert som många tror. Andra höll med i den mediala bilden av Geneta som otryggt och osäkert med bilbränder och kriminalitet.

Andra tyckte att det var bättre förut, att Geneta blivit skräpigt och att det är mörkt och dåligt belyst. Otryggheten beror till stor del även på öppen narkotikahandel, ungdomar som hänger i grupp utomhus på kvällstid och på grund av otillåten trafik.

Otryggheten i Geneta är som i många andra trafikseparerade områden, kopplat till trafik. Dels otillåten fordonstrafik på gång- och cykelvägar men också att social närvaro helt saknas längs med bilderna,

som exempelvis längs med Klockarvägen som kantas av parkeringsplatser till bostadsområdena på ena sidan och industrilokaler, galler och buskage på andra sidan. Hämtning och lämning med bil till skolan fungerar inte i dagsläget enligt de pedagoger som intervjuats.

Det är grundläggande för en fungerande stadsdel att kunna känna sig trygg i sitt närområde. Därför bör strukturplanen bidra till en ökad känsla av positiv social kontroll i Geneta. Att till exempel stärka gång- och cykelstråk och att anlägga nya bostadshus med lokaler och skyltfönster längs med Klockarvägen och andra bilder, skulle kunna bidra med mer liv och rörelse mot vägarna. Bilder med karaktären av en stadsgata skulle även kunna bidra till sänkta hastigheter.

Många dialogdeltagare tycker att det är mörkt generellt i Geneta, känslan av otrygghet kan minskas genom att se över belysning och planera lokaler och skyltfönster mot vägar.

6. Rekommendationer

Här nedan följer sammanfattande rekommendationer baserat på vad som framkom i medborgardialogen.

Nära till allt

De flesta uppgav närheten till skola, handel och natur som det mest positiva i Geneta.

- Bevara bostadsnära funktioner
- Värna om känslan av småskalighet
- Prioritera gång- och cykeltrafikanter
- Undvik för storskaliga projek

Trygghet

Många upplever att Geneta är en lugn och trygg plats men fler upplever att det är otrysgt.

- Geneta centrum pekas framförallt ut – stärk platsen
- Nytt belysningsprogram
- Komplettera bilder med gång- och cykelvägar
- Aktiva fasader i bottenplan
- Skapa fler platser för ungdomar att vara på, även inomhus
- Se över trafiklösningar vid skolor och förskolor
- Fordonshinder vid gång- och cykelvägar

Handel och service - Geneta Centrum

De flesta på södra sidan upplever ett gott utbud medan boende på norra sidan saknar fler butiker i centrum, mötesplatser och en bankomat.

- Behåll funktioner och service som finns idag
- Förstärk Centrum genom att bygga på eller nära platsen
- Öppna upp fasaden ut mot parkeringsplatsen och torget
- Behövs alla parkeringsplatser – Plats att förtäta?
- Lägg till funktioner på torget
- Planera för lokaler för estetisk verksamhet

Lek och rekreativsmöjligheter

Barn är inte lika mobila som vuxna. Ju större barn desto större mobilitet.

- Både de bostadsnära lekplatser och de större lekplatser är populära bland barnen.
- Rusta upp lekplatsen i radhusområdet
- Tänk på att även barn upp till 10-årsåldern kanske inte får gå så långt från bostaden
- Klätterställningar, gungor och "höga" rutschkanor var populärast
- Bevara små skogsdungar bredvid förskolorna – uppskattade lekställen
- Planera för en ny fritidsgård i stadsdelen.
- Skapa mötesplatser som inte kräver konsumtion. Detta gynnar både barn och vuxna.

Skola och förskola

De skolplatser som finns i stadsdelen idag beräknas räcka till 2020 utan nybyggnation.

- Planera in fler skol- och förskoleplatser tidigt i processen.

Fältet

Fältet är en av Genetas viktigaste och mest uppskattade platser. Fältet fungerar som mötesplats i området men verkar även avskiljande mellan norra och södra Geneta

- Bevara och förstärk befintliga kvalitéer
- Förtydliga och stärk kopplingen mellan norra och södra Geneta
- Rusta upp eller bygg om den fotbollsplan som inte används idag
- Förstärk belysning

Fotnoter

- s. 4 1. <https://www.sodertalje.se/globalassets/bo-och-bygga/detaljplaner/program/sodertalje-stadskar-na/program/sodertalje-stadskarna-2009-2029.pdf>
- s. 6 2. Södertälje kommun.
- s. 8 3. Det är inte säkert att alla prickade ut var de bor men 31 gula prickar har placerats ut.
- s. 8 4. Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter (2009) Stockholm: UNICEF
- s. 8 5. Sverige Konventionen om barnets rättigheter med strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige (2014) Barnkonventionen 25 år. Regeringskansliet.

Industrigatan 10
112 46 Stockholm
Tel: 08 - 35 43 45
Mail: info@urbanutveckling.se
www.urbanutveckling.se